



Fylkesmannen i Finnmark



Årsrapport 2017

Innholdsliste

Innholdsliste	2
1 Fylkesmannens beretning	4
1.1 Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse	4
1.2 Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året	4
1.3 Sentrale forhold internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater	4
1.4 Andre forhold	4
Sted, dato og fylkesmannens signatur	5
2 Introduksjon til embetets hovedtall	6
2.1 Embetet og samfunnsoppdraget	6
2.2 Organisasjon og ledelse	6
2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall	6
3 Årets aktiviteter og resultater	10
3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater	10
Hovedmål 1 - Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket	10
Hovedmål 2 - Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger	11
Hovedmål 3 - Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene	12
Hovedmål 4 - Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk	13
3.1.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket	14
3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk	14
3.1.1.2 Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet	16
3.1.1.3 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap	16
3.1.1.4 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven	18
3.1.1.5 Økt tilgjengelighet og kapasitet, samt styrket kvalitet i helse- og omsorgssektoren i kommunene	18
3.1.1.6 Forbedret, forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats jf. Opptrappingsplan for rusfeltet 2016-2020	21
3.1.1.7 Styrket folkehelsearbeid	22
3.1.1.8 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester	22
3.1.1.9 Ingen arter og naturtyper i fylket er utryddet, og utviklingen til truede arter er i bedring	23
3.1.1.10 Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner	23
3.1.1.11 Utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer er redusert og forurensning skader i så liten grad som mulig helse og miljø	24
3.1.1.12 God økonomiforvaltning i kommunene	24
3.1.1.13 Økt verdiskaping i landbruket	25
3.1.1.14 Bærekraftig landbruk	26
3.1.1.15 Andre oppdrag	27
3.1.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger	27
3.1.2.1 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv	27
3.1.2.2 Helhetlig og samordnet arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i fylket	27
3.1.2.3 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring	28
3.1.2.4 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer	28
3.1.2.5 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med flyktningssituasjonen	29
3.1.2.6 Andre oppdrag	29
3.1.3 Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene	29
3.1.3.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og klagebehandling	29
3.1.3.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning	32

3.1.3.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester	34
3.1.3.4 Økt rettssikkerhet og rettslikhet for vergetrengende	36
3.1.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk	38
3.1.4.1 Økt kvalitet og kompetanse i kommunene	38
3.1.5 Gjennomførte evalueringer	39
3.2 Avvik på oppdrag i tildelingsbrevet og/eller faste oppgaver i virksomhets- og økonomiinstruks	39
3.2.1 Tverrsektorielle oppdrag/oppgaver	39
3.2.2 Arbeids- og sosialdepartementet	39
3.2.3 Barne- og likestillingsdepartementet	39
3.2.4 Helse- og omsorgsdepartementet	39
3.2.5 Justis- og beredskapsdepartementet	39
3.2.6 Klima- og miljødepartementet	39
3.2.7 Kommunal- og moderniseringsdepartementet	39
3.2.8 Kunnskapsdepartementet	39
3.2.9 Landbruksdepartementet	39
3.3 Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet	39
3.4 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk	63
3.5 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultat	64
4 Styring og kontroll i embetet	65
4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging	65
4.1.1 Embetets risikostyring	65
4.1.2 Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak	65
4.1.3 Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet	65
4.1.4 Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)	65
4.1.5 Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet	65
4.2 Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende	65
5 Vurdering av framtidsutsikter	67
5.1 Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt	67
5.2 Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt	67
6 Årsregnskap	68

1 Fylkesmannens beretning

1.1 Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse

2017 har vært et spennende år med sterkt fokus på reformarbeid både i kommunesektoren og i statlig forvaltning. Kun to kommuner i Finnmark berøres direkte av reformen, og de som er omfattet av Stortingetsvedtak, følges tett opp i prosessen.

Med utgangspunkt i Fylkesmannens tildelte oppgaver og ressurser, vil jeg karakterisere 2017 som et godt arbeidsår, med engasjement og stor arbeidsinnsats fra de ansatte i embetet. Måloppnåelsen er i all hovedsak god, og de tildelte ressursene er godt utnyttet. Forventninger om effektivisering og forskuttering av gevinster er en stor utfordring. ABE-reformen setter økte krav til sterk prioritering innenfor en stor bredde av oppgaver.

Det foreligger regnskapstall som viser et planlagt mindreforbruk over driftsbudsjettet kapittel 0525 på ca 1,9 mill av tildelt ramme. Mindreforbruket skyldes vakante stillinger i påvente av sammenslåingsprosessen med Troms og sykepengerefusjon. Fylkesmannen mener ressursbruken har vært effektiv i 2017. I tillegg er det arbeidet med sikte på fremtidig effektivisering på ulike måter. Det er meget god økonomistyring i embetet.

For de fire hovedmål som er definert i tildelingsbrevet for 2017 leverer vi i all hovedsak godt på alle områder med unntak av noen delmål under helse og omsorgsavdelingen. Dette skyldes vakanser og prioritering av oppgaver iht oppdragsgivers retningslinjer.

Fylkesmannen vurderer den samlede resultatoppnåelsen i embetet som god også i 2017. Noen oppdrag knyttet til gjennomføring av tilsyn på Helse- og sosialområdene er likevel ikke på ønsket nivå.

1.2 Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året

Embetet har i 2017 prioritert å ha fokus på fylkesmannens fire hovedoppgaver. For å oppfylle oppdragene har det vært stort fokus på samordning, rettsikkerhet og tverrsektorielt innsats.

Fylkesmannens Strategiske plan tar utgangspunkt i de fire hovedmålene. De vi har valgt å framheve er Robuste Finnmarkskommuner med gode levekår, Kompetanse, Rettsikkerhet, Areal, Infrastruktur og samfunnsikkerhet, Klima og miljø, Utvikling og fornying.

I disse målene og strategiene gjenspeiles både oppdragsgivernes krav og hovedmål, brukernes forventninger og eksterne og interne utfordringer for arbeidet. De utfordringene Finnmark til enhver tid står overfor, preger arbeidet vårt og legger føringer for de tiltakene vi arbeider med. I 2017 har embetet særlig på barn- og unge, digitalisering, brukerdialo, og kommunedialogen, og rettsikkerhet for enkeltindivider ble høyt prioritert.

Oppfølging av kommunal beredskapsplikt har vært en prioritert oppgave - tilsyn, øvelser og ulike veiledningsopplegg. Vi ser nå en klar positiv utvikling i kommunene med oppdatering av planverk, flere øvelser og generelt mer fokus på kommunens beredskapsansvar. Totalforsvaret og særlig informasjon til kommunene om det nye oppdraget har vært prioritert.

Sammenslåingsprosessen med Troms har også hatt høy fokus.

1.3 Sentrale forhold internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater

Sammenslåing av Troms og Finnmark fylke har engasjert Finnmarks befolkning. Krav om sykehus i Alta har skapt splid internt i fylket. Prosessen med sammenslåing av fylkesmannsembetene i Troms og Finnmark har vært arbeidskrevende for organisasjonen særlig for ledere og medlemmer i LOG.

Den pågående trussel/trakasseringssaken har også i 2017 påvirket organisasjonen, særlig Helse- og sosialavdelingen. Turnover har økt i fra 9,6% i 2016 til 11,3 % i 2017 noe som medfører merarbeid med rekruttering og opplæring, og da produksjonstap. Sykefraværet i organisasjonen har gått markant ned med 2,6 %, noe som er gledelig.

1.4 Andre forhold

Nordområdene

I 2016 tok fylkesmannen i Finnmark initiativ til MoU "Regarding Cooperation on civil emergency preparedness" med fylkene Finland og Sverige; Nord- Finland, Lappland og Norbotten, Vesterbotten, samt fylkesmennene i Nordland og Troms. Dette samarbeidet er videreført i 2017, hvor det er avholdt to samarbeidsmøter i henholdsvis Kiruna og Umeå. Erfaringen fra samarbeidet så langt viser at det er behov for å utveksle informasjon og dele kunnskap om samfunnsikkerhet og beredskap generelt og felles utfordringer spesielt. I 2017 er det satt i gang et arbeid for å se på muligheten for å etablere grenseredningsråd.

I 2017 har Fylkesmannen fortsatt samarbeidet med Nordvest-Russland på landbruksområdet. Gode samarbeidsområder er FoU, praktikanter til norske gårder og arbeidet med klimanøytrale bygg.

Det har vært en positiv utvikling i tallene for omdisponering av dyrka jord.

Miljø

Miljøvernnavdelingens internasjonale arbeid er forankret i bilaterale og multilaterale avtaler.

Vår deltakelse i internasjonalt miljøsam arbeid bidrar til større kunnskap om miljøet i grenseområdene og dermed en bedre miljøforvaltning i Finnmark

Vi deltar i Den blandete norsk russiske miljøkomisjon, hvor vi er norsk koordinator for det grensnære samarbeid og bidrar i Klima- og miljødepartementets arbeid i Miljøkomisjonen. Arbeidet omfatter kontakt med russisk koordinator. I samarbeidet gjennomføres mange felles prosjekter, både innen naturvern i det felles naturreservat i Pasvik samt i Pasvik-Inari trilateral park. I 2017 er det blant annet gjennomført en felles norsk-russisk ringmerking av fugler hvor skolebarn fra begge sider av grensen deltok. Et norsk-russisk-finsk prosjekt om kvikksølv er gjennomført med finansiering fra Nordisk ministerråd. Vi har også bidratt til det norske generalkonsulat i Murmansk sitt seminar om marin forsøpling. I 2017 ble 25 års jubileet for det norsk-russiske samarbeidet markert. Fylkesmannen bidro med presentasjoner og innspill til en vandrestilling. Vi deltar også i arbeidet under Green Belt of Fennoscandia, i henhold til MoU fra 2010 mellom Norge-Russland og Finland, samt i det European Green Belt, hvor vi er norsk kontaktpunkt.

Overenskomst mellom Norge og Finland om en norsk-finsk grensevassdragskomisjon.

Fylkesmannen leder og sekretariat for kommisjonen, hvor de øvrige norske medlemmene er ordførerne fra Tana, Karasjok og Sør-Varanger. Kommisjonen gir anbefalinger til sine to lands regjeringer, gir uttalelser og initierer prosjekter.

Vi bistår vannregionmyndighetene i samarbeidet med Finland om internasjonal vannregion i tråd med avtale og memorandum fra 2013, ved å koordinere overvåkingsaktivitetene i internasjonal vannregion sammen med finske myndigheter.

I 2017 startet Interreg NORD prosjektet Joint Environmental management of the River Tana opp, prosjektet ledes av Finland og vi deltar i flere arbeidspakker under prosjektet, samt i styringsgruppen.

Vi deltar i Working Group on Environment under Barentsrådet. I 2017 hvor Norge hadde formannskapet har vi ledet undergruppene for vann og natur, det ble gjennomført 4 møter hvor av et i Finnmark. Vi var med og arrangere Barents miljøministermøtet i november her i Vadsø. Vi bidro med innlegg og ga innspill til deklarasjonen. I september fikk vi overdratt lederansvaret for den Regionale miljøgruppe. Dette lederansvaret vil vi ha i 2018-2019.

I juni ble prosjektet "Cross Border Dialogue and Multi-Use Planning in the Pasvik and Grense Jakobselv catchments area» godkjent som et Barents Kolarctic CBC prosjekt. Dette er et norsk-russisk-finsk prosjekt med Fylkesmannen i Finnmark som prosjektleder. Prosjektet starter opp i 2018.

Vi har deltatt i møter i Nordkalottens miljøråd, men hadde ikke i 2017 ansvar for gjennomføring av prosjekter.

Vi deltar i IPCAP (Indigenous Peoples Contaminant Program) under Arktisk råd og gjennomførte i 2017 et forprosjekt om Circumpolar Local Environmental Observer (CLEO) Network i Norge. Prosjektet skal presenteres i Canada i april i 2018.

Sted, dato og fylkesmannens signatur

Vadsø, 27.februar 2018

Ingvild Aleksandersen

2 Introduksjon til embetets hovedtall

2.1 Embetet og samfunnsoppdraget

Fylkesmannens samfunnsoppdrag består i å være Kongens og regjeringens representant i fylket, og skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer blir fulgt opp. Dette skal skje i nært samarbeid med våre 19 kommuner, der hensynet til det kommunale selvstyre tillegges stor vekt.

Samfunnsoppdraget er oppsummert i embetets visjon:

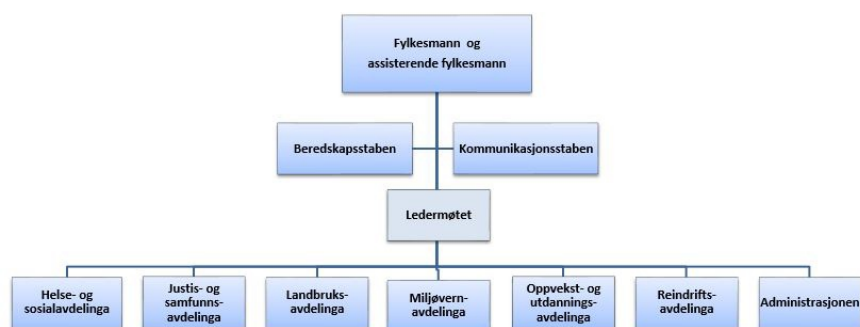
- vi bryr oss om Finnmark

Fylkesmannens myndighet og ansvar er definert gjennom fire hovedmål i virksomhets- og økonomiinstruksen for 2017. Fylkesmannen mener at disse er fulgt godt opp i 2017.

Fylkesmannen har et tett samarbeid med mange fylker, og deltar i flere samarbeidsorganer, særlig i Nord-Norge. I tillegg har vi et godt samarbeid med guvernørene i det nordlige Finland og Sverige. Vi arbeider også på tvers av grensen med Russland, og har møtepunkter også med russiske myndigheter.

Vi har et tett samarbeid med mange regionale etater, spesielt nevnes Sametinget, NAV Finnmark, Mattilsynet, Arbeidstilsynet, BUF-etat Nord, IMDI Nord, Husbanken, Statens vegvesen og Innovasjon Norge. Innen samfunnsikkerhet har vi nært samarbeid med Politiet, Forsvaret herunder HV og øvrige beredskapsmyndigheter. Samarbeidet med Mattilsynet er videreutviklet innen landbruksforvaltning og reindriftsforvaltning. Vi har også et godt samarbeid med Finnmark Fylkeskommune.

2.2 Organisasjon og ledelse



Fylkesmannen i Finnmark har per utgangen av 2017 127 ansatte fordelt på 108 årsverk. Embetet består av syv fagavdelinger og to staber direkte underlagt embetsledelsen. Embetet har sitt sete i Vadsø, men har også kontorer innenfor reindriftsforvaltning i Karasjøk og Kautokeino. Utover dette har embetet fire kontorer rundt i fylket innenfor nasjonalparkforvaltning. Ingvild Aleksandersen er fylkesmann og Stian Lindgård er assisterende fylkesmann.

2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

I 2017 hadde embetet 107,8 årsverk fordelt på 127 ansatte. Andelen kvinner er 65 årsverk og menn 42,8 årsverk.

I 2017 hadde embetet en turnover på 11,3 % noe som er en liten økning fra 2016.

Andel administrasjon av totalt antall årsverk er på 16,1%

Administrativ kostnadsdekning er i 2017 på kr. 6 288.000,-

Lønnsandelen av driftsutgifter på 052501 er på 83,2%

Sykefraværet har vært på 4,0% i 2017. Dette er en nedgang fra 6,6% i 2016, og skyldes målrettet arbeid for å redusere både egenmeldt og legemeldt sykefravær.

Husleieandelen av driftsutgiftene utgjør 9 %. At husleiekostnadene er så vidt lave skyldes at våre lokaler er gamle og i liten grad tilpasset dagens behov. Arbeidet med å renovere og oppgradere lokalene er startet opp.

Budsjettavviket er på 2,4 % på kap. 0525 post 01. Mindreforbruket på post 01 er på kr 1 934.570,- og på post 21 kr. 1 329.830,- som søkes overført til 2018. Økningen av udisponerte midler på post 01 er bevisst og skyldes stram økonomistyring i 2017. Dette for å frigjøre midler som skal øremerkes sammenslåingsprosessen i 2018 med embetet i Troms.

For ytterligere omtale av nøkkeltall vises det til kap.4.2,samt årsregnskap for 2017.

Administrativ kostnadsdekning

Betegnelse på rapporteringskrav	Tall i 1000 kr.
Administrativ kostnadsdekning	6 288

Budsjettavvik

Betegnelse på rapporteringskrav	
Budsjettavvik (kr)	1 935.0
Budsjettavvik (%)	2.4 %

Driftsutgifter og lønn

Driftsutgifter	78 501.0
Lønn 052501	65 316.0
Lønnsandel av driftsutgifter	83.2 %

Husleie

Husleie (tall i 1000 kr)	7 262
Husleie (% av driftsutgifter)	9 %

Journalposter

Betegnelse på rapporteringskrav	Journalposter totalt	Antall journalposter i ePhorte	Antall journalposter i vergemåls-ePhorte
Antall journalposter	38 322	28 339	9 983

Regnskapstall sortert på poster

Betegnelse på rapporteringskrav	2017
052501	78 843
052521	23 979
Post 01 (unntatt 052501)	8 530
Post 20-29 (unntatt 052521)	34 899
Post 30-39	2 633
Post 40-49	2 249
Post 60-69	82 319
Post 70-79	41 260
Post 80-89	353

Årsverk

Betegnelse på rapporteringskrav	2017
Totalt antall årsverk pr. 31.12.	107.8
Totalt antall årsverk for kvinner pr. 31.12.	65.0
Totalt antall årsverk for menn pr. 31.12.	42.8
Totalt antall årsverk for faste stillinger pr. 31.12.	93.1
Totalt antall årsverk for midlertidige stillinger pr. 31.12.	14.7
Sum andel administrasjon	16.1 %
Økonomi	3.6
Lønn	2.4
IKT	1.7
Personal	3.5
Arkiv	4.7
Resepsjon/sentralbord	1.5
DFØs definisjon av årsverk er benyttet.	

Vi har 2 faste ansatte som pt har permisjon fra sine stillinger for å være midlertidig ansatt i en annen stilling. 1 av disse stillingene utløste et vikariat. 2 administrative årsverk innenfor fagavdelingen er knyttet til reindrift (Karasjok og Kautokeino). Anskaffelser, kontorstøtte og drift av bygg er ikke tatt med i beregningene. Rapport til KMD ved kartlegging til FMFA er lagt til grunn.

Turnover

Betegnelse på rapporteringskrav	2017
Turnover i prosent	11.3 %
Gjennomsnittlig antall ansatte	123.5
Totalt antall ansatte som sluttet (eksludert de som gikk av med pensjon) i løpet av året og ble erstattet	14.0
Totalt antall ansatte som sluttet	16.0
Herav ansatte som sluttet grunnet pensjonering	2.0
Herav ansatte som sluttet grunnet andre årsaker	14.0

Tatt utgangspunkt i antall ansatte per 1.1.2017 og 1.1.2018, og gjennomsnitt av de to.

Sykefravær

Betegnelse på rapporteringskrav	Dager/Prosentdel
Sum totalt sykefravær (legemeldt og egenmeldt)	1 218.0
Prosent sykefravær (legemeldt og egenmeldt)	4.0 %
Sum totalt sykefravær menn (legemeldt og egenmeldt)	318.0
Prosent sykefravær menn (legemeldt og egenmeldt)	2.8 %
Sum totalt sykefravær kvinner (legemeldt og egenmeldt)	900.0
Prosent sykefravær kvinner (legemeldt og egenmeldt)	4.7 %
Antall legemeldte sykedager for menn	166.0
Prosent legemeldte sykedager for menn	1.5 %
Avtalte arbeidsdager for menn	11 350.0
Antall legemeldte sykedager for kvinner	684.0
Prosent legemeldte sykedager for kvinner	3.6 %
Avtalte arbeidsdager for kvinner	19 189.0
Antall egenmeldte sykedager for menn	152.0
Prosent egenmeldte sykedager for menn	1.3 %
Antall egenmeldte sykedager for kvinner	216.0
Prosent egenmeldte sykedager for kvinner	1.1 %

Likestilling

Betegnelse på rapporteringskrav	Antall kvinner	Andel kvinner	Antall menn	Andel menn	Årslønn kvinner	Årslønn menn	Andel kvinners lønn av menns lønn
Totalt i virksomheten	77.0	60.6 %	50.0	39.4 %	564 453.0	591 494.0	95.4 %
Kategori 1: Embetsledelse/Dir/Admsjef	3.0	37.5 %	5.0	62.5 %	981 952.0	957 300.0	102.6 %
Kategori 2: Seksjonssjef/Ass dir	9.0	56.3 %	7.0	43.8 %	726 776.3	742 459.8	97.9 %
Kategori 3: Saksbehandler 1	28.0	63.6 %	16.0	36.4 %	575 061.7	585 409.5	98.2 %
Kategori 4: Saksbehandler 2	23.0	60.5 %	15.0	39.5 %	503 169.1	498 464.0	100.9 %
Kategori 5: Kontorstillinger	13.0	68.4 %	6.0	31.6 %	451 647.4	441 817.6	102.2 %
Kategori 6: Fagarb. stillinger	1.0	100.0 %	0.0	0.0 %	430 000.0	0.0	Infinity %
Kategori 7: Læringer	0.0	0.0 %	1.0	100.0 %	0.0	96 540.0	0.0 %

HR

Betegnelse på rapporteringskrav	2017
Sum antall ansatte	127.0
Antall kvinner	77.0
Antall menn	50.0
Sum antall deltidsansatte	9.0
Antall deltid kvinner	8.0
Antall deltid menn	1.0
Sum antall deltidsansatte grunnet omsorg jf.AML §10-2, fjerde ledd og HTA § 20	2.0
Antall deltid kvinner, omsorg	1.0
Antall deltid menn, omsorg	1.0
Sum antall midlertidige ansatte	21.0
Antall kvinner, midlertidig	13.0
Antall menn, midlertidig	8.0
Sum antall ansatte med personalansvar	11.0
Antall kvinner, personalansvar	5.0
Antall menn, personalansvar	6.0
Sum antall ansatte	127.0
Antall ansatte under 20 år	1.0
Antall ansatte 20 - 29 år	11.0
Antall ansatte 30 - 39 år	26.0
Antall ansatte 40 - 49 år	36.0
Antall ansatte 50 - 59 år	35.0
Antall ansatte over 60 år	18.0

Antall ansatte er tall fra 31.12.2017. Vi har under personalansvar tatt med embetsledelsen, avdelingsdirektører og stabsledere.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater

Hovedmål 1 - Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket

Vi har i 2017 hatt stort fokus på kommunedialogen, for å gjøre nasjonal politikk kjent og få denne iverksatt i kommunene. Kommunene gir gode tilbakemeldinger på den dialogbaserte tilnærmingen. Dialogen skjer primært gjennom løpende direkte dialog med kommunen på fagkanal. I det årlige møtet med alle ordførere og rådmenn settes fokus på viktige politikkområder som er fremhevet av våre oppdragsgivere, særlig ble overordnede politiske føringer og prioriteringer vektlagt i 2017.

Fylkesmannen har en rekke møter bla. med regionale statsetater, Ks, Ks-styret og rådmannsutvalget, samt Fylkeskommunen, og andre embeter.

Fylkesmannens ledergruppe besøker alle kommunene i Finnmark minst en gang i valgperioden. I 2017 besøkte vi kommunene Karasjok, Kautokeino, Sør-Varanger og Nesseby. Før møtene blir det utarbeidet et kommunebilde som tar opp i seg alle sektorområder, og Fylkesmannen risiko vurderer kommunen innenfor de ulike sektorer. Kommunen får mulighet til å kommentere kommunebildet før møtet og de danner grunnlaget for dialogen på selve møtet. Tiltak blir diskutert og etter møtet det blir satt opp konkrete oppfølgingsiltak for kommunen og/eller Fylkesmannen, med frister.

Besøkene skal være til gjensidig nytte for både kommunen og Fylkesmannen. Kommunene gir oss gode tilbakemeldinger på denne måten å gjennomføre kommunedialogen på.

En god og bærekraftig kommuneøkonomi er en forutsetning for at kommunene skal kunne yte gode tjenester og ha mulighet for utvikling. Fylkesmannen har derfor prioritert veiledning av kommuner med svak kommuneøkonomi høyt. Det har bla. resultert i at to av de tre kommunene i ROBEK ble meldt ut av ROBEK i 2017.

Fylkesmannen benytter tilbakeholdte skjønnsmidler for å understøtte kommunenes iverksetting av nasjonal politikk. Vi har satt barn og unge og tjenester innenfor helse, rus / psykisk helse og pleie- og omsorg som hovedsatsingsområder, i samsvar med overordnede prioriteringer fra oppdragsgivere. Vi har også hatt mål om å styrke internkontroll, styring, kapasitet og kompetanse i kommunene.

Vi har i 2017 arbeidet systematisk med å samordne tildeling av ulike tilskudd og skjønnsmidler i sammenheng med hovedsatsingsområdene.

Oppvekst og utdanning

I 2017 har vi avholdt møter, fagsamlinger og konferanser for både barnehageeiere, barnehagemyndighet, skoleledere og skoleeiere. Hovedtemaer har vært nytt regelverk kapittel 9 A, ny statlig kompetanseutvikling (desentralisert ordning og oppfølgingsordning) og ny rammeplan for barnehage. Utover dette har vi også veiledet kommuner og innbyggere i fylket om regelverk og annen nasjonal utdanningspolitikk. Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Samfunnsikkerhet og beredskap

Innen samfunnsikkerhets- og beredskapsområdet formidles og ivaretas nasjonal politikk på planområdet gjennom løpende saksbehandling, regionalt planforum, planmøter med kommuner og konsulenter, aktiv dialog tidlig på året og årlig plankonferanse i fylket. Veiledere innen samfunnsikkerhet i plan- og bygningsloven viderefremmes fortløpende.

Fylkesmannen har flere arenaer for å formidle nasjonal politikk innen samfunnsikkerhet og beredskap. Inn mot kommunene skjer dette gjennom tilsyn og øvelser, hvor kommunal beredskapsplikt og andre sektorlovgivninger er tema. Vi driver veiledning gjennom blant annet kommunebesøk, møter i beredskapsforumene i henholdsvis Øst- og Vest-Finnmark, øvingsutvalg i fylket og kursaktivitet. I 2017 har vi også gitt veiledning innen samfunnsikkerhet og beredskap til flere kommunestyrer.

Mot statlig regionale aktører, er fylkesberedskapsrådet den primære arenaen. Samordning og implementering av samfunnsikkerhetsinstruks er blant tema som følges opp der. Totalforsvaret er også et tema som er løftet inn i 2017. Vi arbeider også inn mot andre aktører og eiere av samfunnskritisk infrastruktur og samfunnskritiske funksjoner som ikke er en del av fylkesberedskapsrådet. For øvrig blir relevante veiledere, rapporter, lovverk med videre formidlet fortløpende til kommuner og statlig regionale aktører.

Vår erfaring fra 2017 er at kommunene i Finnmark fortsetter å løfte seg innen den kommunale beredskapsplikten, både dokument-, kompetanse- og utøvelsesmessig. Det samarbeidet som er etablert gjennom de kommunale beredskapsrådene, har bidratt mye til dette. Fylkesmannen har fått gode tilbakemeldinger fra kommunene på vår aktivitet overfor dem. Det er et uttalt mål om at det skal være en lav terskel for å ta kontakt med Fylkesmannen. Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Landbruk

Vi har flere arenaer hvor nasjonal politikk på landbruksområdet formidles. Kurs, konferanser, samlinger og møter sammen med kommuner, faglag, FoU-miljøet, fagskole, aktører i skogbruket og de andre offentlige virkemiddelaktørene er viktig for å holde en god dialog i fagmiljøet. I Finnmark har vi relativt små fagmiljø med stor geografisk avstand. Mye av formidlingen til kommunene skjer gjennom den daglige oppgaveløsingen.

Det regionale landbrukspartnerskapet består av faglagene, IN (Innovasjon Norge), Sametinget, fylkeskommunen, Sametinget og kommunene.

Partnerskapet møtes to ganger i året for å oppdatere hverandre og samordne prioriteringer og virkemiddelbruk. Felles strategiarbeid er viktig i dette forumet, både oppfølging av gjeldende strategier og arbeidet med nye strategier. Utover de faste møtene har vi mye kontakt med IN i forbindelse med enkeltsaker. Vi deltar på faglagenes årsmøter eller ledermøter eventuelt andre arrangement hvor vi kan bidra faglig. Dialogen med fagmiljøene gir oss viktige innspill til hvordan de ulike landbrukspolitiske virkemidlene påvirker landbruket i fylket. Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Reindrift

I 2017 har Fylkesmannen bidratt til å utvikle selvstyret innenfor reindriften ved å få distrikter/siidaer til å ta et større ansvar for utvikling av bruksregler, ved å bruke disse som interne styringsredskaper. Utvikling av selvstyret er i samsvar med reindriftslovens intensjoner og nasjonal politikk. Det er viktig at næringen selv finner løsninger på interne og eksterne utfordringer, og fylkesmannen har bidratt med å legge til rette for utviklingen på dette området. Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Kommunikasjonsstaben

Kommunikasjonsstaben bidrar i avdelingenes arbeid med å gjøre nasjonal politikk kjent i fylket gjennom eksempelvis bistand til skriving av pressemeldinger og innsalg til media, publisering på nettsider, Facebook og Twitter, klarspraksarbeid og bistand ved større samlinger eller konferanser.

Vi har tilrettelagt for streaming av ulike fagseminarer via direktelenk Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Helse og sosial

Nasjonal politikk blir formidlet og gjort kjent gjennom nettverk og fagsamlinger på alle fagområdene våre: Barnevern, NAV og Helse- og omsorg.

Helse- og omsorgsledernet, mellomledernet, helsesøsternet, samfunnsmedisingruppe, NAV-leder/rådmannsnettverk og barnevernledersamling brukes aktivt for å løse oppdragene. I tillegg ivaretas dette oppdraget ved utstrakt veiledning ved henvendelser fra ledere i kommunene, fagfolk som kommuneoverleger, fastleger, barnevernsansatte, helsesøstre m.v. Via vår brede deltakelse i de ulike nettverkene er det gode relasjoner til kommunale ledere og fagfolk. Vi opplever at vi er relevante for veiledning der intensjonene bak nasjonale politiske signaler blir formidlet og kommunisert.

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Miljø og klima

Det har i 2017 vært stor aktivitet innenfor flere områder. Vi bruker store ressurser på å formidle regelverket og veilede kommuner innen motorferdsel i utmark,

uten å være i mål når det gjelder iverksettelse. I tillegg har vi en spesiell situasjon ved at alle våre kommuner har etablert skuterløyper etter gammelt regelverk og nå har gjennomført eller er i ferd med å gjennomføre prosesser for å konvertere disse / etablere nye løyper gjennom kommunal forskrift. Høsten 2017 gjennomførte vi en spørreundersøkelse der kommunene blant annet kom med innspill til hvilken veiledning de ønsker fra Fylkesmannen.

Koordinering av arbeidet med plan i embetet er tillagt miljøvernavdelingen og vi driver utstrakt veiledning om nasjonal politikk til kommuner. Ansatte i kommuner som jobber med plan har hospitert ved embetet og vi har i noen tilfeller veiledet i

plan- og bygningsloven ute i kommunene. Den årlige plankonferansen som vi arrangerer sammen med fylkeskommunen, er en viktig arena for formidling av nasjonal politikk og det er stort oppmøte fra saksbehandlere i kommunen. På årets konferanse ble blant annet nye veiledere fra DSB og ny forskrift om konsekvensutredning tatt opp, samt krav til utredninger ved etablering av skuterløyper. I dialogmøter med kommunene og i det årlige møte mellom fylkesmannsambetet og

kommunene er nasjonal politikk innen miljø- og klima formidlet og statur for kommunenes arbeid med klima- og energiplaner er etterspurt. Vi arrangerte i år det fjerde Pasvikseminaret, hvor kommunepolitikere, næringsutøvere og frivillige organisasjoner fra Sør-Varanger kommune deltar. Seminaret er primært rettet mot påvirkninger fra utslippene fra de russiske nikkellverkene. Resultater fra pågående overvåking og forskning i grenseområdet blir formidlet i møtet og status for Norges oppfølging overfor Russland av den grenseoverskridende forurensning er også tema på møtet.

Hovedmål 2 - Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

Kommuneøkonomi

Fylkesmannen i Finnmark har arbeidet målrettet for å motivere kommunene til å drive utviklingsarbeid ved å søke statlige prosjektmidler og prosjektskjønnsmidler. Vårt mål er at de ulike tilskuddsordningene, inkludert tilbakeholdte skjønnsmidler, sees i sammenheng og brukes målrettet til utvikling. Vi har videreført "Prosjektnettverket" (for å sette kommunene bedre i stand til å søke prosjektmidler, og følge opp prosjekter) og inviterer kommunene til to årlige samlinger der utviklingsarbeid og drift av prosjekter er tema.

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Oppvekst og utdanning

Fylkesmannen i Finnmark har tatt et større grep om 0-24 satsingen i eget fylke og har fått tildelt prosjektmidler i tre år fra UDIR. Vi har ansatt prosjektleder og målet med prosjektet er å forsterke Fylkesmannens samordningsoppgave i arbeidet med utsatte barn og unge. I prosjektet skal det samarbeides med kommuner og andre aktører som NAV, Finnmark fylkeskommune, Husbanken og andre kompetansesenter som jobber med barn og unge. Vi ser at flere av våre kommuner har utfordringer i å arbeide tverrfaglig rundt utsatte barn og unge, spesielt har vi sett dette gjennom håndhevingsordningen (kapittel 9a i opplæringsloven).

Fylkesmannen jobber i tillegg tverrfaglig opp mot kommuner som har utfordringer rundt barn og unge og deres familier. Vi bidrar med veiledning på møter i kommunene når vi får kjennskap og ved henvendelser om dette.

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Samfunnsikkerhet og beredskap

Vi opplever at det fortsatt er rom for forbedringer for å få en fullt ut tilfredsstillende samordning mellom på regionalt nivå. Vi motiverer, inviterer og arbeider systematisk for å få de ulike organisasjonene til å se fordeler og effekter, slik at en bedre samordning oppnås. Vi anser at vi i fylket samlet sett er rimelig godt samordnet.

Det er etablert flere arenaer hvor statlig regionale etater møtes for å styrke samordning seg i mellom og etablere løsninger for håndtering av uønskede hendelser. Her kan vi nevne fylkesberedskapsrådet, Siv/mil kontaktmøte i Nord-Norge, møter mellom Fylkesmannen, politiet, Heimevernet og Sivilforsvaret og ulike bilaterale møter mellom statlig regionale aktører. Politiets sikkerhetstjeneste (PST) har også hatt eget møte med ledergruppa i embetet hvor den årlige trusselvurderingen var tema. Vi har også kommunale beredskapsforum i Øst- og Vest-Finnmark. Disse forumene har bidratt til styrket samordning mellom kommuner, blant annet gjennom felles planverksutvikling, øvelser, erfaring og kompetansedeling. Det er også et mål å bruke disse to arenaene til å styrke samordning, samvirke og kjennskap mellom kommuner og statlig regionale aktører. Derfor blir ulike statlig invitert inn til å delta og holde innlegg på disse møtene.

Det er også etablert et regionalt kommunikasjonsnettverk i fylket - "Krisekommunikasjonsnettverk Finnmark" - hvor kommuner og statlig regionale etater deltar og hvor målet er mål å styrke samordning og samarbeid mellom disse innen kommunikasjon generelt og krisehåndtering spesielt. Dette har vist seg å være svært nyttig for alle. Tilbakemeldingene på dette er positive.

For øvrig har det vært gjennomført møte med statlige tilsynsetater med formål om å få en mer samordnet tilnærming av de statlige tilsyn rettet mot kommunene. Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Miljø

Vi har etablert en intern arealplangruppe der alle avdelinger i embetet er representert. I disse møtene tar vi opp større arealplansaker og temaplaner, slik at alle får innsikt i disse og anledning til å komme med innspill. Avgjørelser i prinsipielle klage- eller innsigelsessaker blir også lagt frem og diskutert. Endringer i aktuelle lover og forskrifter blir referert. Vi prioriterer å delta med flere fra embetet i regionalt planforum for å kunne gi best mulige innspill i en tidlig fase til større arealplaner. Dersom det er temaer som er aktuelle å utdype, følger vi opp med skypemøter i etterkant.

Innenfor fagfeltet akvakultur deltar vi årlig i et regionalt forvaltningsforum, hvor statsetatene og fylkeskommunen møtes. I forumet gis orienteringer om forvaltningspraksis og diverse utfordringer. Forumet er en nyttig møteplass, særlig fordi noen av statsetatene har overlappende ansvarsområder.

Vi gjennomførte i mai et 4 dagers tilsyn sammen med Kystvakten, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet på levende lagring av torsk. Dette tilsynet ga positive erfaringer, både for de som tilsynet gjaldt, da de fikk et tilsyn og ikke fire tilsyn, men ble også for tilsynsmyndighetene et viktig arena for hvordan tilsyn kan samordnes. Det felles tilsynet ga også besparelser ved transport og andre utgifter som nå kunne deles mellom etatene.

I vannforvaltningen er det periodevis dialog mellom Fylkesmannen og de andre statsetatene for å oppnå best mulig beskrivelse av miljøpåvirkninger, fastsettelse av miljømål med mer. Dette samarbeidet omfatter både skriftlig dialog, arbeidsmøter og felles befaringer.

I forbindelse med rovviltforvaltning, har Fylkesmannen en formalisert dialog med Mattilsynet gjennom to årlige møter. På møtene gjøres en felles risikovurdering og evaluering i forbindelse med tap av beitedyr til rovvilt.

Landbruk

Fylkesmannen har et godt samarbeid med Mattilsynet på områdene dyrevelferd og dyrehelse samt forvaltning og kontroll av produksjonstilskudd. Vi ser nå god effekt av praksisen med å motta kopi av vedtak relatert til dyrevelferd.

Kommunikasjonsstaben

I samarbeid med beredskapsstaben drifter vi krisekommunikasjonsnettverk Finnmark (nevnt ovenfor under "Samfunnsikkerhet og beredskap").

I 2017 startet vi opp Kommunikasjonsforum nord sammen med Nordland og Troms. Forumets formål er erfaringsdeling, kompetanseheving og avtale om hjelp og samarbeid ved langvarige kriser.

I september 2017 deltok kommunikasjon på det årlig Governors North-møtet og startet opp nettverk for kommunikasjonsarbeid i nordområdene sammen med Nord-Finland, Lappland, Norrbotten, Västerbotten, Troms og Nordland med utgangspunkt i «Memorandum of Understanding regarding cooperation on civil emergency preparedness». Nettverkets formål er erfaringsdeling, samarbeid om aktuelle felles kommunikasjonsiltak og kontakt i grenseoverspennende kriser.

Sammen med Troms er vi i gang med å planlegge for samkjøring av planverk innen krisekommunikasjon for det nye embetet.

Helse- og sosialavdelingen

Helse- og sosialavdelingen arbeider tett mot flere statlige samarbeidspartnere for å løse samordningsoppdraget. Avdelingen arbeider ut fra en enhetlig strategi i samarbeidet inn mot ulike statlige aktører. Vi prioriterer dette arbeidet og vurderer måloppnåelsen som god.

Barnevernsfeltet:

Deltakelse i OSO (Overordnet samarbeidsorgan for Bufetat og kommunene i regionen) to ganger pr år.

KS Finnmark gjennomførte i 2017 et prosjekt som har som hovedmål å utvikle en Finnmarksmodell for samarbeid for barnevernet i Finnmark. Prosjektet ble vedtatt i Rådmannsutvalget i Finnmark i 2015, gjennomføres av KS-Finnmark og er finansiert gjennom skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Finnmark. Fylkesmannen har hatt et tett samarbeid med prosjektansvarlig i KS gjennom prosjektperioden.

NAV:

Samordningsgruppa for NAV-Finnmark tre ganger i året. Deltakelse fra NAV-direktør, KS-Finnmark, kommunerepresentant og Fylkesmannen.

Husbanken: Samordningsmøte to ganger årlig på direktørnivå.

Helse- og omsorg:

RHF- møte to ganger årlig. Samordningsmøte med Helse Nord og fylkesmannsembetene i Nordland, Troms og Finnmark.

Samordningsmøte med helseavdelingene i Troms og Nordland to ganger årlig.

Samarbeidsmøter med andre statlige kompetansmiljøer: KORUS-Nord, RVTS, RKBU, SANKS, NAPHA (Dialogmøte-Nord)

OSO-helse: Overordnet samarbeidsorgan for Helse Finnmark og kommunene i Finnmark. Tre årlige møter.

Samordning

Fylkesmannen søker å imøtekomme forventninger i Retningslinjer for fylkesmannens samordning av statlig styring av kommunesektoren. Vi har møte med statlige tilsynsetater og søker derigjennom å bidra til mer enhetlig og koordinert arbeid inn mot kommunene.

Hovedmål 3 - Rettssikkerhet skal være ivarettatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene

Helse- og sosial

Avdelingen har stor oppmerksomhet mot utvikling av en enhetlig tilnærming rettssikkerhetsoppdraget. Dette gjøres på følgende måter:

- Bevisst bruk av relevante veiledere fra Helsetilsynet.
- Utvikling av egne interne rutiner.
- Interne klagesaksmøter.
- Deltakelse på fagsamlinger i regi av Helsetilsynet, Av-dir. og Bufdir og for å sikre felles forståelse og harmonisering av regelverk og veiledere.
- Nytilsatte medarbeidere deltar på Tilsynsskolen i regi av Helsetilsynet.
- Deltakelse på nasjonale møter i forkant av landsomfattende tilsyn.
- Deltakelse på Helsetilsynets tilsynsledermøte to ganger i året.
- Regionale møter med helseavdelingene i Troms og Nordland der denne tematikken står sentralt.
- Årlige møter på NAV- feltet mellom Nordland, Troms og Finnmark.- Region-Nord barnevern: Årlig møte mellom Finnmark, Troms, Nordland, Trøndelagsfylkene og Møre og Romsdal.

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Oppvekst og utdanning

Vi har i 2017 gjennomført tilsyn på barnehage-, opplæringsområdet og introduksjonsordningen i tråd med aktivitetskravene. Vi har styrket avdelingen med juridisk kompetanse og mener vi har ivarettatt behandling av klagesaker og veiledning om regelverket på en god måte. Saksbehandlingstiden har gått ytterligere ned i 2017, se pkt 7.3.8.3. Vi har hatt god måloppnåelse.

Den nye håndhevingsordningen (kap 9a) er omfattende og krever store ressurser. Fylkesmannen fikk i 2017 midler til en stilling til dette. Vi vurderer at vi bruker opp mot 2,5 stillinger på å forvalte håndhevingsordningen, da saksbehandlingen og oppfølging av slike saker tar mye tid. Vi prioriterer håndhevingsordningen, dermed kan dette på sikt forsinke utførelsen av andre viktige oppgaver. Vi vurderer at vi har hatt god måloppnåelse i oppfølgingen av håndhevingsordningen.

Vergemål

Fylkesmannen i Finnmark har i 2017 gjennom sin rolle som førstelinje på vergemålsområdet bidratt til å nå målene om økt rettsikkerhet og rettslikhet for vergetrengende. Vi har hatt en velfungerende vergemålsforvaltning i første instans og opplever at vi har ivarett interessene til barn og voksne med behov for verge på en respektfull og god måte, og som ivaretar selvbestemmelsen.

Vi har videreutviklet systemer og kompetansen kontinuerlig for å bedre kunne ivareta rettsikkerheten og forvalte vergemålsområdet mer likt. Jevnlige risikovurderinger, skriftlige prioriteringer av satsinger, produksjonsstyring, resultatoppfølging og kvalitetssikringssystemer er en del av styringsverktøyet. Dette har medvirket til at vi i stor grad har innfridd oppdragsgivers gitte mål og forventninger. Vi har også imøtegått vergers/representanters og vergehaveres behov, krav og forventinger når det gjelder oppfølging, opplæring og behov for tilgjengelighet på en tilfredsstillende måte.

Landbruk

Landbruksavdelingen har også i år hatt fokus på tilskuddsforvaltning og oppfølging av kommunenes saksbehandling av tilskuddsordninger. Vi har arrangert fagsamling for kommunene i forbindelse med implementering av nytt fagsystem PT Estil hvor Landbruksdirektoratet stod for det faglige innholdet.

Reindrift

Fylkesmannen har arbeidet mye med å utvikle rutiner for kontroll av siidaandeler, både av reintall og tilskuddstildeling, samt oppfølging av avvik.

Juridisk seksjon

Fylkesmannen i Finnmark har en gjennomsnittlig saksbehandlingstid i klagesaker innenfor plan- og bygningsloven på 69 dager i henhold til tall fra Sysam. Vi har som effektiviserings tiltak investert i kompetanseheving for juristene innenfor plan- og bygningsretten (10 studiepoengskurs i regi av Norges miljø- og biovitenskapelige universitet). Når det gjelder klager etter offentlighetsloven, er disse behandlet i tråd med frist som fremkommer i Sivilombudsmannens uttalelser. Fylkesmannen opplever at det i mange kommuner er store utfordringer knyttet til behandling av innsynskrav og forståelsen av offentlighetsloven. Vi veileder i stort omfang på dette området. I en av Finnmarks kommuner har dette vært en stor utfordring. Kommunen mottar hyppige innsynskrav fra en innbygger. Kommunen er liten og innehar lav juridisk kompetanse. Fylkesmannen har derfor brukt mye ressurser på disse sakene, og mye tid har gått til veiledning av denne kommunen.

Retts hjelpssakene behandles i hovedsak innen 30 dager.

Kommunikasjonsstaben

I forbindelse med den nye håndhevingsordningen (kapittel 9A), ledet vi en arbeidsgruppe med medlemmer fra Fylkesmannen i Finnmark, Troms, Sogn og Fjordane og Rogaland som sammen kom fram til tekst for den nye siden om trygt og godt skolemiljø på fylkesmannen.no og skjema tilpasset barn og unge som vil melde ifra om mobbing eller dårlig skolemiljø. På fylkesmannsmøtet i oktober 2017, løftet arbeidsgruppen fram behovet for å ha nettsider som er tilpasset «svake» grupper og dermed får alle.

Hovedmål 4 - Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk

Gjennom kommunedialogen får vi god innsikt i hvordan tilstanden i kommunene i fylket er. I møtene med kommunene inviterer Fylkesmannen alltid både ungdomsråd og elderråd til å delta. Vi ønsker på denne måten å følge opp barnekonvensjonen om å høre barn og unge. I tillegg mener vi det er viktig å gå bredt ut i kommunedialogen, slik at vi får kunnskap om og kjennskap til kommunene våre fra flere ulike sider.

Oppvekst og utdanning

Status innen dette området er krevende både i forhold til tilstrekkelig kompetanse og kvalitet i kommunene. Vi har i 2016 og i 2017 vært i tett dialog med Utdanningsdirektoratet om hvordan de statlige kompetansetiltakene for skolesektor har fungert i Finnmark og hva vi kan gjøre for å heve kvaliteten i sektor. Dette har ført til at vi har fått tilført midler til to prosjektstillinger som kan jobbe spesielt med kompetanseutvikling av skolesektoren og 0-24 satsingen. Det er viktig for Fylkesmannen å ha Utdanningsdirektoratet og sekretariatet for 0-24 med på laget i disse to prosjektene. Det ene prosjektet ble startet opp høsten 2017, mens det andre kom vi så vidt i gang med i 2017. Vi ser gjennom dette arbeidet at den tette dialogen vi har med våre kommuner er viktig for måten vi arbeider på, og opp mot hvilke virkemidler som kan benyttes i den enkelte kommune. På denne måten kan vi utvikle modeller som passer best for våre kommuner (oppfølgingsordningen er et eksempel på dette). Samtidig får vi enda bedre kjennskap til hvordan tilstanden i kommune-Finnmark er, og vi kan orientere sentrale myndigheter om dette.

Vi vurderer måloppnåelsen i 2017 som god.

Samordning

Fylkesmannen har gjennom året tett kontakt og oppfølging av kommunene i fylket. Karasjok kommune er en kommune som utgjør en særlig bekymring for Fylkesmannen. Fylkesmannen konstaterer at rettsikkerheten for innbyggerne ikke ivaretas godt nok. Kommunen har over tid hatt utfordringer både på administrativt og sektornivå. Kommunen har også vært uten fast rådmann siden sen vinteren 2017.

Statlig regionale tilsynsaktører har gjennomført ulike typer tilsyn, men erfarer at avvik ikke blir fulgt opp. Dette gjelder Fylkesmannen, Arbeidstilsynet, Mattilsynet og DSB. Ei heller at direkte henvendelser til kommunen blir besvart. Flere av avvikene er av svært alvorlig art, spesielt innen helse- og skoleområdet. Lukking av noen avvik vil også koste kommunen store summer. I brev fra Mattilsynet av 11.07.2017 fremkommer det eksempelvis at mangler ved ledningsnettet for vann alene er beregnet et investeringsbehov på mellom 120-130 millioner kroner. Fylkesmannen har hatt flere møter med kommunen i 2017, hvor vår bekymring har vært tema (april, juni, november). På høsten 2017 hadde vi et samordningsmøte med ulike tilsynsetater for å få en oppdatert oversikt for Karasjok kommune fra disse. Det ble gjort avtale med tilsynsetatene om at de sammen fagavdelinger hos Fylkesmannen skulle få til et møte med kommunestyret i kommunen. Formål å fremlegge for politiske myndigheter det helhetlige bildet som Fylkesmannen og andre tilsynsaktører hadde og se på hvordan kommunen kunne bistås. Møtet med kommunestyret i Karasjok ble avholdt 9. november 2017. Kommunen er erkjenner at de har store utfordringer både administrativt og på sektornivå. Kommunen har meddelt at de ønsker bistand. Dette vil Fylkesmannen følge opp videre i 2018. Fylkesmannen vil signalisere at det kan bli behov for bistand fra KMD i den videre oppfølgingen av Karasjok kommune.

Reindrift

Fylkesmannen har via Landbruksdirektoratet gitt innspill til forhandlingene om reindriftsavtalen og om utforming av forskrifter knyttet til ordninger vedtatt gjennom reindriftsavtalen.

Fylkesmannen har også tatt opp uklarheter i lovverket med LMD/Landbruksdirektoratet, og har påpekt svakheter ved dagens forvaltning.

Helse- og sosial

Kommunene opplever et stort reformpress innenfor helse- og omsorg, sosiale tjenester og barnevern. I korthet kan dette betegnes som flere og mer avanserte oppgaver som skal løses på kommunalt nivå.

Kravene til tjenesteutvikling krever en ny lederrolle i kommunene der evne til å samordne, tenke helhetlig, tverrsektorielt og fremme tverrfaglighet settes på spissen. Silotenking skal erstattes av helhetlighet. Dette fordrer krevende omstillingsprosesser i kommunal sektor.

Flere og mer avanserte oppgaver til kommunene fordrer også fagfolk som kan fylle disse rollene. Rekruttering, utvikling og stabilisering er nøkkelbegreper for å sikre kvalitet og rettssikkerhet i kommunale tjenester.

Ulike tilsynserfaringer innenfor barnevern og helse og omsorg avdekker store mangler i kvalitetsarbeid og internkontroll i kommunene. Dette er uforenlig med gode og trygge tjenester til innbyggerne.

Fastlegekrisen må føre til samordning kommunene imellom. Den enkelte kommune blir en foransom og svak aktør i kampen om fagfolkene. Det er også store rekrutteringsutfordringer innenfor barnevern, sykepleiere og helsesøstre.

Ut fra denne situasjonsforståelsen har avdelingen tatt ulike initiativer:

1. Støtte til KS-prosjekt via skjønnsmidler til "Styrking av interkommunalt barnevernssamarbeid i Finnmark". Fokus på kompetanseutvikling, rekruttering og stabilisering.
2. Nasjonal lederutdanning for primærhelsetjenesten. 30 STP. Lagt til Finnmark/Troms med deltakelse av 28 mellomledere fra Finnmark.
3. Nasjonal erfaringskonferanse knyttet til rekruttering og stabilisering av fastleger i mindre kommuner. Fylkesmannen inviterte mellomledere og kommuneoverleger til deltakelse med en egen Finnmarkssesjon. 23 deltakere totalt. Fylkeslegen har deltatt med foredrag om tematikken på helsekonferanse i Finnmark og på helsedirektoratets fastlegekonferanse.
4. Invitasjon til offentlig høring knyttet til den såkalte "Glassjentesaken" i Oslo. Deltakelse av 9 finmarkskommuner.
5. Tydelig støtte til initiativet om etablering av en egen samisk sykepleierutdanning som et samarbeid mellom Samisk høyskole i Kautokeino og UiT - Norges arktiske universitet.
6. Vi har gjennomført et prosjekt der vi har jobbet frem anbefalinger for tilsynsmedarbeidere uten samisk språk og kulturkompetanse som fører tilsyn med samiske pasienter og brukere. Prosjektet var rettet mot personer med utviklingshemming, men har overføringsverdi til andre pasient- og brukergrupper. Prosjektet har vært en del av Helsetilsynets satsing på brukermedvirkning.
7. Aktiv deltakelse i "Finnmarksmodellen", utdanning av inntil 12 legestudenter i 5. og 6. år i Finnmark. Pilot oppstart høsten 2017 med 4 studenter. Fylkeslegen i styringsgruppen.
8. Karasjok kommune har vært i en svært krevende situasjon i 2017. Ulike tilsynserfaringer har avdekket store forbedringsbehov innenfor flere tjenesteområder. Det har vært avholdt samarbeidsmøter med kommuneledelsen initiert av fylkesmannen. I tillegg ble det arrangert møte med kommunestyret og alle sektorledere i Karasjok. I denne saken har det vært samarbeidet med flere statlige tilsynsmyndigheter. Avdelingen har konsultert Helsetilsynet for å utvikle en konstruktiv tilnærming til problemstillingen.

Måloppnåelsen vurderes som god.

3.1.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket**3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk**

Vi bidrar til en bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk spesielt gjennom behandling av arealplaner og den veiledningen vi gir til kommunene i den forbindelse. Det samme gjelder i forbindelse med våre innspill til søknader om dispensasjoner og øvrige enkeltsaker. Gjennom innspill har vi i 2017 har vi i tillegg til fokus på å ivareta reindrifts- og landbruksarealer også hatt fokus på klimatilpasning/ROS-analyser.

Den årlige plankonferansen er en viktig møteplass for arealplanleggere i kommunene i Finnmark. Den ble avholdt i Hammerfest i november og samlet planleggere fra hele fylket, i tillegg til fagetater/konsulenter.

Det kom inn 38 varsler om oppstart av planarbeid i tillegg til 33 planer på høring. I tillegg hadde vi 42 saker på høring som mindre endringer (15) eller etter andre lovverk (driftskonsesjoner blant annet). Vi behandlet to varsler om oppstart av kommuneplanens arealdel, og tre på høring.

Det kom inn 236 søknader om dispensasjon fra planer. Alle ble vurdert, men på grunn av kapasitetshensyn ble bare 81 prioritert å besvare.

Planprosesser – formidling av nasjonale og regionale hensyn (fra kapittel 3.1.1.1.1 i TB)**Rapportere på**

FM har hatt dialog med og formidlet nasjonale og regionale hensyn til alle kommuner i fylket.

Nasjonale og viktige regionale hensyn formidles til kommuner og tiltakshavere i direkte dialog, på den årlige plankonferansen, i regionalt planforum og i innspill/uttalelser til plansaker/dispensasjoner. Vi har omfattende dialog med alle kommuner. Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Andel relevante kommunale (fra kapittel 3.1.1.1.2 i TB)**Rapportere på**

Andel relevante kommunale og regionale planer med tidlig medvirkning: 100 %.

Vi har også i 2017 prioritert tidlig medvirkning i kommunale planer, og har også invitert til arbeidsmøter og skypemøter med spesifikke temaer for å forebygge eventuelle innsigelser. I tillegg har vi deltatt i regionalt planforum med aktuelle saksbehandlere ut i fra type sak.

Mekling i planer med (fra kapittel 3.1.1.1.3 i TB)

Rapportere på

Mekling i planer med uløste innsigelser: 100 %.

Fylkesmannen har gjennomført mekling i 2 saker i 2017. I den ene saken forelå det innsigelser fra Finnmark fylkeskommune på en detaljreguleringsplan. Partene ble ikke enige og saken ble oversendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I den andre saken forelå det en innsigelse fra reindrifta på en reguleringsplan for en helårs motorcrossbane i Hammerfest kommune.. Partene ble enige om å forsøke å finne alternative plasseringer av en slik bane i forbindelse med kommunesammenslåingen av Hammerfest og Kvalsund.

Mekling i planprosesser med uløste innsigelser

Resultatmål	Differanse	Resultat
100 %	0 %	100 %

Landbrukets arealressurser er (fra kapittel 3.1.1.1.4 i TB)

Rapportere på

Landbrukets arealressurser er ivaretatt i alle planprosesser.

Landbruksavdelingen har via embetets plankoordinator avgitt innspill til alle plansaker som berører landbruket, for å ivareta landbruksinteressene. Det er ikke på bakgrunn av landbruksinteresser fremmet innsigelser til noen plansaker i 2017, men det er i høringsuttalelser til enkeltsaker gått imot tiltak som helt klart er i strid med nasjonal jordvernpolitikk. Vi har i 2 saker fremmet klage og fått medhold i begge sakene.

Reindriftens arealressurser er ivaretatt (fra kapittel 3.1.1.1.5 i TB)

Rapportere på

Reindriftens arealressurser er ivaretatt i alle planprosesser.

Innkome planer og enkeltsaker vurderes mhp. reindriftsinteresser, og innspill gis til miljøvernnavdelingen som samordner embetets uttalelse.

Reduksjon i omdisponering (fra kapittel 3.1.1.1.6 i TB)

Rapportere på

Reduksjon i omdisponering av dyrka jord sammenlignet med 2015.

Det ble omdisponert i alt 33 dekar jordbruksareal i Finnmark i 2016. Det er en nedgang på 509 % fra 2015 (201 daa).

Reduksjon i omdisponering av dyrka jord

Resultat. Så mye mindre ble omdisponert i 2016	Antall da dyrka jord som ble omdisponert i 2015	Antall da dyrka jord som ble omdisponert i 2016
168.0	201.0	33.0

De statlige planretningslinjene er lagt til grunn (fra kapittel 3.1.1.1.2.1 i TB)

Rapportere på

De statlige planretningslinjene er lagt til grunn i alle relevante regionale og kommunale planer.

De statlige planretningslinjene blir lagt til grunn i våre innspill til alle planer vi har på høring, i plankonferansen og ved veiledning og innspill i forbindelse med planprosessene.

Alle planer etter plan- (fra kapittel 3.1.1.1.4.1 i TB)

Rapportere på

Alle planer etter plan- og bygningsloven er vurdert med hensyn til samfunnsikkerhet, herunder klimaendringer.

Beredskapsstaben har via embetets plankoordinator avgitt innspill til alle aktuelle plansaker etter PBL, for å ivareta hensynet til samfunnsikkerhet, beredskap og klimatilpasning, i samfunns- og arealplanleggingen. I praksis vil det si at for alle varsler om planoppstart er det utarbeidet en merknad om hensynet og krav til samfunnsikkerhet, beredskap og klimatilpasning for den enkelte planen. For planer på høring er det utarbeidet merknad til de planene der enten innholdet i merknaden vi tidligere har gitt til varselet kunne vært bedre ivaretatt, eller funn i ROS-analysen kunne vært bedre ivaretatt i bestemmelsene. I 2017 har ingen av planene som har vært på høring gitt grunnlag for innsigelse på bakgrunn av samfunnsikkerhet, beredskap eller klimatilpasning.

3.1.1.2 Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet

Oppvekst og utdanning

I 2017 har vi hatt et spesielt fokus på tre hovedtemaer: nytt kapittel 9a i opplæringsloven, ny ordning for kompetanseutvikling i skolesektor og ny rammeplan for barnehager.

Vi har formidlet nytt kapittel 9a til hele skolesektoren i Finnmark: skoleeiere, skoleledere og til alle lærere gjennom ulike fora. Vi har forberedt sektor på ny lovendring, og vi har informert og veiledet om det nye regelverket etter at det trådte i kraft.

I 2017 fikk vi på plass en prosjektleder som jobber spesielt med ny modell for styring og finansiering av kompetanseutvikling i grunnopplæringen. Prosjektlederen jobber tett opp mot kommunene og UH-sektor i nettverk om dette. I Finnmark hadde vi fem kommuner som kom under det staten hadde satt som nedre grense for kvalitet. Disse kommunene er spesielt tett fulgt opp med veiledning, støtte og vi har bidratt med analysekompetanse. Alle de fem kommunene vil få veilederkorps inn som støtte fra 2018.

For å kunne drive skoleutvikling er det viktig å ha god kjennskap til kunnskapsgrunlaget skolesektor får gjennom de statlige kvalitetsvurderingssystemene. Fylkesmannen har derfor arrangert "analysefestival" for skoleeiere og skoleledere i høst. Deltakerne fikk kompetanseheving på hvordan lese og bruke statistikker, samtidig som de fikk mulighet til å jobbe med egne tall. Tilbakemeldingene fra deltakerne var at dette var lærerikt og nyttig for dem.

Vi har arrangert rammeplankonferanse hvor målgruppa var hele barnehagesektoren, U/H og arbeidstakerorganisasjoner. Konferansens store tema var implementeringsarbeid. Vi jobber også med å kartlegge hvordan kommunene jobber med å implementere rammeplanen.

Vi vil også nevne at vi bruker mye ressurser på å gi informasjon og veiledning om samiskopplæring til kommuner i Finnmark, men spesielt til kommuner i fylker sør for Nordland. Antall elever som får samiskopplæring øker jevnt fra år til år, og behovet for kompetente fjerundervisningslærere er større enn tilbudet som fins.

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers (fra kapittel 3.1.1.2.1.1 i TB)

Rapportere på

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak, skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2016, jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2016» og «Spørsmål til Barnehage-Norge høsten 2016».

Barnehageområdet:

Gjennomsnittet for barnehageeiers og barnehagemyndighets vurdering av hvor viktig Fylkesmannen i Finnmark er for å sikre utvikling og kvalitet på barnehageområdet, har steget fra 2,8 poeng i 2016 til 3,4 poeng i 2017. Vi vurderer derfor at tiltakene vi satte inn i 2017, har hatt effekt. Vi har økt ressursene innenfor Fylkesmannens oppgaver på barnehagefeltet, der vi spesielt har hatt fokus på kompetansehevende tiltak i form av konferanser, samlinger, og oppfølging i form av veiledning og dialoger. Vi har også etablert et bedre samarbeid med U/H-sektoren enn tidligere.

Når det gjelder barnehageeiers og barnehagemyndighets tilfredshet med Fylkesmannens funksjon som veileder og støtterolle innenfor kompetanseutviklingstiltak, har tilfredsheten steget fra 3.18 poeng i 2016 til 3,23 poeng i 2017. Selv om vi ikke har nådd målet (grunnlagstallet/3.7 poeng), har tilfredsheten steget. Det er vi meget fornøyd med.

Skole

I 2017 har vi jobbet tett opp mot kommunene om det nye desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling, oppfølgingsordningen og inkluderende barnehage og skolemiljøprosjekt. Se mer om dette i rapportering pkt 7.3.8.7 og 7.3.8.10 .

Barnehageeiers og barnehagemyndighets tilfredshet med støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak

Differanse resultatmål	Resultatmål	Grunnlagstall
- 0.5	3.7	3.2

Resultatmål = 3.7 som vist ovenfor i forklaringen til tabellen. Grunnlagstall = FMs funksjon innenfor kompetanseutviklingstiltak.

Skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak

Resultatmål	Differanse resultatmål	Grunnlagstall
0.0 %	0.0 %	0.0 %

Det fremkommer ikke av Spørsmål til Skole-Norge vår 2017 hvordan tilfredsheten til vårt embetes veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak var. Resultatene fra undersøkelsen viser kun landsdelstall, og i vårt tilfelle Midt- og Nord-Norge . Når det gjelder tilfredsheten med de samlede virkemidlene har vi en liten økning fra 3,6 i 2016 til 3,7 i 2017. Dette er 0,2 over landsgjennomsnittet. I 2017 har vi jobbet tett opp mot kommunene om det nye desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling, oppfølgingsordningen og inkluderende barnehage og skolemiljøprosjekt. Se mer om dette i rapportering pkt 7.3.8.7 og 7.3.8.10 .

3.1.1.3 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen har fulgt opp resultatmålene. Vi har system og rutiner for oppfølging av de enkelte kommuner og foretar risikobaserte vurderinger for oppfølging av de enkelte kommuner, eksempelvis gjennom særskilte veiledningsbesøk.

Alle kommuner fikk i 2017 gjennom forventningsbrev og direkte henvendelse tilbud om veiledning innen kommunal beredskapsplikt. Det er gjennomført veiledningsbesøk for to kommunestyre (Loppa og Tana). Vi har også hatt direkte veiledning med enkeltpersoner i 8 kommuner og vi har hatt løpende veiledning per telefon og brev med samtlige kommuner gjennom året. Fylkesmannen sender fortløpende veiledningsmaterieell og rapporter som kan ha betydning for kommunens arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap. Fylkesmannen har rutine for raskt å etablere kontakt med kommuner ved uønskede hendelser med tanke på understøttelse.

Fylkesmannen erfarer at det er en generelt stadig høyere bevissthet rundt samfunnssikkerhet og beredskap i kommunene. Kvalitet på formaldokumentasjonen er i stadig bedring og avvik lukkes i stadig større grad innenfor satte frister. Vi mottar flere og mer konkrete henvendelser om veiledning, bistand og forslag til videreutvikling av samfunnssikkerhet og beredskap i kommunene samt at alle kommunene avsetter ressurser tid til å delta i de etablerte beredskapsforum i Øst- og Vest-Finnmark som Fylkesmannen tok initiativ til å etablere i 2015. En kommune har i 2017 ansatt beredskapsrådgiver i hel stilling. Vi har over tid etablert nær relasjon til beredskapskontakter/rådmenn i kommunene og de er kjent med at det skal være lav terskel for å kontakte Fylkesmannens beredskapsstab for bistand og støtte.

Fylkesmannen får gjennomgående positive tilbakemeldinger fra kommunene på vår understøttelse av kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Vi har også fått tilsvarende signaler fra andre samvirkeaktører (Politi, Sivilforsvar, Røde Kors) på vår understøttelse av kommunene.

Erfaringer fra øvelser viser at kommunene har god risikoforståelse, handlingskompetanse og god oversikt over ressurser og sårbarheter i egen kommune. Det er ennå ikke alle kommuner som gjennomfører øvelse hvert andre år.

Av aktiviteter i 2017 vil vi nevne gjennomføring av tre tilsyn, gjennomført beredskapsøvelser i Alta, Hasvik og Måsøy kommuner (tilsiktete hendelser). Fylkesmannen har understøttet Vadsø kommune med veiledning og øvelsesplanlegging i forbindelse med intern øvelse i kommunen. Vi understøttet også Karasjok kommune med veiledning og gjennomføring av intern øvelse.

Sammen med Finnmark politidistrikt gjennomførte vi også et møte med Sør-Varanger kommune om tilsiktete hendelser.

Vi har bidratt til gjennomføring av fire møter i beredskapsforum for kommuner i Øst-Finnmark og to møter i beredskapsforum i Vest-Finnmark. I 2016 etablerte vi sammen med kommunikasjonsstaben et kommunikasjonsnettverk for kommunene og statlige og regionale aktører. Dette nettverket er videreført i 2017. Tema for årets møte var blant annet samisk og tospråkighet.

I mai 2017 gjennomført vi sammen med NUSB tredagers kurs i øvelsesplanlegging for kommunene. Embetet har også fokus på EKOM-sikkerhet i kommunene og i fylket for øvrig. I september gjennomførte vi et to dagers seminar om EKOM-sikkerhet for kommuner og statlig regionale etater.

Fylkesmannen har også avholdt varslingsøvelse med alle kommunene i 2017. Som del av varslingsøvelsen, ble også alle kommunene gitt et tilbud om å gjennomføre en øvelse samme dag som varslingsøvelsen ble avholdt. Fylkesmannen sendte ut et ferdig utarbeidet scenario sammen med varslingsøvelsen som kommunene kunne benytte. Formålet med dette var å bidra til at kommunene kunne avholde en øvelse med sin kriseledelse og på den måten også imøtekomme øvelseskravet i den kommunale beredskapsplikten.

Alle kommuner fikk i 2017 tilbud om opplæring/videreutvikling i bruk av DSB-CIM. Vi ga opplæring/videreutvikling i bruk av DSB CIM i fem kommuner.

Vi hadde i 2017 som i 2016 et samarbeid med Sivilforsvaret om kursing av kommuner.

Sammen med DSB arrangerte vi i mai et informasjonsmøte med kommunene med tanke på nye brukere av Nødnett i Finnmark.

For øvrig har vi bidratt med faglige innspill / deltagelse i andre aktørers aktiviteter overfor kommunene (folkehelsekonferanse, kommunebesøk osv.).

Vi følger opp saker etter plan- og bygningsloven med henblikk på samfunnssikkerhet og klima og gir veiledning til kommunene på dette området.

Gjennomføre tilsyn i ¼ av kommunene. (fra kapittel 3.1.1.3.1.1 i TB)

Rapportere på

Gjennomføre tilsyn i ¼ av kommunene.

Fylkesmannen har gjennomført tilsyn med Nordkapp, Gamvik og Lebesby kommuner. Antallet tilsyn er i tråd med plan for 2017.

Fokus for tilsynene var kommunal beredskapsplikt. Det ble gitt avvik ved alle tilsyn, primært på manglende system for helhetlig og systematisk arbeid og manglende system for opplæring.

DSB's veileder for Fylkesmannens tilsyn med kommunal beredskapsplikt er lagt til grunn ved gjennomføring av tilsynene.

Tilsyn og veiledning med kommunenes etterlevelse av kommunal beredskapsplikt med ¼ av kommunene

Tilsyn og veiledning med kommunenes etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.					
Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Totalt antall kommuner i embete	Antall gjennomført tilsyn	
25.00 %	- 9.21	15.79 %	19.00	3.00	

Antall tilsyn som er gjennomført er i samsvar med antall planlagte tilsyn i vår tilsynsplan.

Gjennomføre øvelser for kriseorganisasjonen i ¼ (fra kapittel 3.1.1.3.1.2 i TB)

Rapportere på

Gjennomføre øvelser for kriseorganisasjonen i ¼ av kommunene.

Det er i 2017 blitt gjennomført øvelse med kriseledelsen i Måsøy, Hasvik og Alta kommuner.

Scenario som ble kjørt var tilsiktete hendelser (skoleskyting). Tilsiktete hendelser ligger inne som del av oppfølgingsplan for Fylkes-ROS i 2017.

Antallet øvelser er i tråd med vår øvelsesplan for 2017.

Gjennomføre øvelser for kriseorganisasjonen i ¼ av kommunene.

Fylkesmannen skal fylle ut antall øvelser gjennomført med kriseorganisasjonen i kommunene. Avvik fra resultatmålet skal kort begrunnes i kommentarfeltet.				
Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Antall kommuner i embetet	Antall kommuner det er gjennomført øvelser med
25.00 %	-9.21	15.79 %	19.00	3.00

Antall gjennomførte øvelser er i samsvar med vår øvelsesplan for 2017.

3.1.1.4 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven

Det er gjennomført to fagsamlinger i økonomisk rådgivning i 2017. De to nettverkene for Vest- og Øst-Finnmark ble samlet i Trondheim på videregående kurs og i Alta for en fagsamling. Det var svært god deltakelse på begge samlingene.

I samarbeid med NAV Finnmark avholdes det ukentlig opplæring via telematikk, med ulike tema som er dagsaktuell. Fylkesmannen har der gitt opplæring og informasjon om sosialtjenesteloven § 1, 4, 17, 18, 19, 20, 21 og 22 med forskrifter og rundskriv. I tillegg har vi gjennomført ekstra opplæring tilknyttet KVP. I etterkant av opplæringene ber vi om utfordringer og problemstillinger på e-post fra kontorene og disse besvares og utdypes med kopi til alle NAV-kontor. Rådgiver fra Fylkesmannen medvirker på all opplæring tilknyttet "Ny i NAV" opplæringen i fylket.

Rådgiver fra Fylkesmannen samarbeider med veiledere fra NAV Finnmark om å avholde "oppfølgingsfaglige dager" ved fylkets største kontor. Innholdet i disse dagene kan variere med utgangspunkt i NAV sitt verktøy; standard for arbeidsrettet brukeropplæring. Målet er å avklare kontorenes egne mål, virkemidler og tiltak for kontinuerlig kvalitetsforbedring. Enkeltkontor gis også veiledning og opplæring per telefon, telematikk og besøk fra Fylkesmannen om utfordringer og problemstillinger. Særlig kontor med tilsyn (LOT og hendelsesbasert) som ikke er lukket, mottar ekstra veiledning tilknyttet internkontroll (ledelse og kvalitetsforbedring) lovforståelse og enkeltsaker.

Alle NAV-kontor i fylket (fra kapittel 3.1.2.1.1 i TB)**Rapportere på**

Alle NAV-kontor i fylket skal ha mottatt tilbud om opplæring.

Alle NAV-kontorene i fylket har fått tilbud om opplæring. Det er totalt 19 NAV-kontor i fylket. Det er gjennomført opplæring i økonomisk rådgivning, derav videregående kurs. God måloppnåelse.

Opplæringsiltak for NAV

Resultatmål	Differanse resultatmål - resultat	Resultat	Antall NAV-kontor i fylket som har mottatt tilbud om opplæring	Antall NAV-kontor i fylket totalt
100 %	0 %	100 %	19	19

3.1.1.5 Økt tilgjengelighet og kapasitet, samt styrket kvalitet i helse- og omsorgssektoren i kommunene

Den negative demografiske utviklingen i noen små kommuner skaper utfordringer, særlig sett i sammenheng med begrenset kapasitet og kompetanse. Økt satsing på kompetanseheving via mellomedernettverk, ledernettverk, ressursgrupper hvor nesten alle kommuner i Finnmark deltar, bidrar samlet til å bedre kvaliteten. Antall mottakere av tjenester øker i takt med antall eldre i Finnmark. Tilgjengeligheten er vanskelig å si noe konkret om. Det er behov for gode kommunale planer for å bedre kvalitet og tilgjengelighet.

Fylkesmannen samarbeider med undervisningssykehuset i Finnmark og for den samiske befolkningen, for å bedre kvalitet og tilgjengelighet. Det er behov for gode kommunale planer for å bedre kvalitet og tilgjengelighet.

Det ble arrangert kurs i BPA med penger fra prosjekt: økt forvaltningskompetanse. Saksbehandling i pleie og omsorgstjenesten, prosjektnr. 27331-076121. Kursleder fra RO holdt kurs for 26 assistenter og arbeidsledere fra 5 kommuner første dag. Andre dag var det kurs for saksbehandlere, 12 deltok fra 6 forskjellige kommuner. God måloppnåelse.

Minst 70 % av kommunene (fra kapittel 3.1.3.1.1 i TB)**Rapportere på**

Minst 70 % av kommunene har lagt planer for å møte fremtidens utfordringer på helse- og omsorgsfeltet, bl.a. kompetanse- og rekrutteringsplaner [1].

[1] Helsedirektoratet vil i dialog med fylkesmannen utarbeide felles kartleggingsmetode.

Ikke full måloppnåelse for alle kommuner. Kommunene har i varierende grad utarbeidet egne planer. Mange har innarbeidet fremtidens utfordringer i politiske dokumenter og i helhetlige planer. Fylkesmannen vil følge opp arbeidet med resultatmålet i en lederkonferanse i april 2018.

Fylkesmannen kjenner ikke til at det er utarbeidet kartleggingsmetode. Delvis måloppnåelse.

Andel av kommunene som har lagt planer for å møte fremtidens utfordringer

Resultatmål	Differanse	Resultat
70	- 70	

Finnes ikke egnet kartleggingsmetode.

Flere kommuner enn i (fra kapittel 3.1.3.1.1.2 i TB)**Rapportere på**

Flere kommuner enn i 2015 gir dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens [1].

[1] Antall personer med demens som får dagaktivitetstilbud og antall kommuner som gir dagaktivitetstilbud fremkommer av Helsedirektoratets oversikt over tildelt tilskudd. Oversikten oversendes fylkesmennene 3 ganger i året. I tillegg fremkommer antall kommuner som har dagaktivitetstilbud til personer med demens i Kostra-skjema 4 pkt. 4. Totalt antall personer med demens som får dagaktivitetstilbud fremkommer av nasjonale kartlegginger av kommunenes tilrettede tjenestetilbud for personer med demens. Siste kartlegging var i 2014, og neste er i 2018.

Flere av kommunene som gir dagbehandlingstilbud til hjemmeboende personer med demens har ikke rapportert i 2015 og 2016. I samarbeid med undervisningssykehjemmene, har Fylkesmannen opprettet et demensnettverk i Finnmark som bidrar til kompetanseheving og satsing på området.

Undervisningssykehjemmene i Finnmark arbeider med å bedre dagbehandlingstilbudet til hjemmeboende personer med demens, også til den samiske befolkningen.

I 2015 var det 6 hele plasser i en kommune med til sammen 12 brukere. I 2016 var til sammen 118,5 hele plasser i Finnmark med i alt 250 brukere.

Antall kommuner som gir dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens

Resultat	Antall kommuner som gir dagaktivitetstilbud i 2015	Antall kommuner som gir dagaktivitetstilbud i 2016
3	1	4

Tallene for 2015 og 2016 som er tilgjengelig må være feil.

Flere personer med dem (fra kapittel 3.1.3.1.1.3 i TB)**Rapportere på**

Flere personer med demens får dagaktivitetstilbud sammenliknet med 2015 [1].

[1] Se referanse under fotnote 3.

I 2015 var det 6 registrerte dagbehandlingsplasser til 12 brukere for demente i Finnmark. I 2016 var til sammen 118 hele plasser for 250 brukere av dagplasser registrert hjemmeboende personer med demens som får dagaktivitetstilbud.

Det er i alt 250 hjemmeboende personer med demens i Finnmark.

God måloppnåelse.

Antall hjemmeboende personer med demens som får dagaktivitetstilbud

Resultat	Antall personer som får dagaktivitetstilbud i 2015	Antall personer som får dagaktivitetstilbud i 2016
238	12	250

Finnes ikke tall for 2015

Personell i helse- og (fra kapittel 3.1.3.1.1.4 i TB)**Rapportere på**

Personell i helse- og omsorgstjenesten har fått økt formalkompetanse sammenliknet med 2015 [1].

[1] Tall hentes fra KOSTRA.

Samlet i landet har det vært en økning i antall ansatt i pleie og omsorgssektoren fra 1,0 % men i Finnmark totalt har det vært en økning på 0,3 %.

På grunn av SSBs personvernregler har de ikke fått tall for yrkesgrupper med færre enn 3 sysselsatte. Dette gir utslag i noen små kommuner og derfor vil ikke totaltallet for antall sysselsatte og årsverk i enkelte små kommuner stemme helt. Fylkestallet som presenteres under avviker derfor noe fra summen av kommunene over. I Finnmark med mange små kommuner vil dette gi uttelling i Finnmark.

I Finnmark med mange små kommuner vil dette gi uttelling i Finnmark. Antall fagskole studenter økte fra 2015 til 2016 fra 58 til 87. Helsefagarbeidere økte fra 2015 til 2016 med 2,9 %. For sykepleiere økte det fra 2015 til 2016 med 0,9 %. UiT Norges arktiske universitet har et robust og solid sykepleiefaglig miljø ved Campus Hammerfest som er ansvarlig for universitetets fulltids- og desentraliserte sykepleierutdanning i Finnmark. Alle kommuner har gjennomført Demensomsorgens ABC.

Fra 2015 til 2016 økte andel med fagutdanning fra 68% til 69%. Landssnittet ligger på 74%. Andel med fagutdanning høyskole er uendret med 30%. Andel med fagutdanning videregående skole økkes fra 38,0 til 38,0. Finnmark og Troms hadde lavest andel ansatte med fagutdanning på 69,0 %.

God måloppnåelse.

Personell i helse- og omsorgstjenesten har fått økt formalkompetanse

Resultat	Antall personell i 2015	Antall personell i 2016
8	2 592	2 600

i tidsrommet 2010 til 2015 var det 970 som gjennomførte ABC opplæring, i 2017 var det 37 som gjennomførte samme opplæring.

Flere kommuner har ansatt psykolog sammenlignet med 2015 . (fra kapittel 3.1.3.1.1.5 i TB)

Rapportere på

Flere kommuner har ansatt psykolog sammenlignet med 2015 [1].

[1] Tall hentes fra IS 24/8 for 2015 og brukes til oppfølging av kommunene i 2017. IS 24/8 for 2016 brukes for å måle måloppnåelsen ved utgangen av året.

I 2015 hadde 5 kommuner ansatt psykolog. I 2016 hadde 7 kommuner ansatt psykolog I 2017 hadde 6 kommuner ansatt psykolog i 100% stilling. Utviklingen på området vurderes som positiv siden flere nye kommuner har opprettet stillinger og ansatt psykolog. I enkelte kommuner har psykologer ansatt i 2015 og 2016 sluttet, men disse kommunene jobber med rekruttering. God måloppnåelse.

Antall kommuner som har ansatt psykolog

Resultat	Antall kommuner i 2015	Antall kommuner i 2016
1	5	6

Økt andel av pasienter (fra kapittel 3.1.3.1.2.1 i TB)

Rapportere på

Økt andel av pasienter med behov for habilitering- og rehabilitering mottar tjenester i kommunene sammenliknet med 2015 [1].

[1] Tall hentes fra IPLOS/SSB. Andelen beregnes ved å dele antall personer som får hab/rehab i kommunen på totalt antall personer med registrert behov for hab/rehab i kommunen.

Finnes ikke pålitelige data. Flere kommuner har ikke rapportert.

Økt andel av pasienter med behov for habilitering- og rehabilitering mottar tjenester i kommunene

Resultat	Andel pasienter i 2015	Andel pasienter i 2016
0 %	0 %	0 %

Finnes ikke pålitelige data. Flere kommuner ikke rapportert.

Flere kvalifiserte årsverk (fra kapittel 3.1.3.1.2.2 i TB)

Rapportere på

Flere kvalifiserte årsverk enn i 2015 arbeider innen habilitering og rehabilitering i kommunene [1].

[1] Tall hentes fra KOSTRA.

Flere kvalifiserte årsverk arbeider innen habilitering og rehabilitering i kommunene

Resultat	Antall kvalifiserte årsverk i 2015	Antall kvalifiserte årsverk i 2016
0		

Finnes ikke gode tall for Finnmark

Minst ett innsatsområde (fra kapittel 3.1.3.1.2.3 i TB)

Rapportere på

Minst ett innsatsområde er iverksatt i minst en relevant avdeling i 75 % av kommuner [1].

[1] Helsedirektoratet vil i dialog med fylkesmannen utarbeide felles kartleggingsmetode. Resultatet av kartleggingen forventes brukt av fylkesmannen i oppfølging av kommunene gjennom året.

Finner ikke relevante tall for Finnmark. Måloppnåelse kan derfor ikke vurderes.

Innsatsområde iverksatt

Resultatmål	Resultat	Andel kommuner
75 %	- 75 %	

Finner ikke relevante tall for Finnmark.

3.1.1.6 Forbedret, forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats jf. Opptrappingsplan for rusfeltet 2016-2020

Fylkesmannen i Finnmark gjennomfører oppdragene ved å utarbeide handlingsplaner for de ulike områdene: rus/psykisk helse, folkehelse og Nav. Vi driver arbeidsutvalget i Rus/psykisk helseforum Finnmark, der alle aktørene på rus/psykisk helsefeltet er representert, inkl. kommunene, spesialisthelsetjenesten og brukerorganisasjonene. Det felles nordnorske prosjektet "Brukerstemmen i nord" gir oss nyttige erfaringer på brukermedvirkning på system- og individnivå i de tre nordligste fylkene. Vi viderefører også samarbeidet med de regionale kompetansesentrene på området, der vi sammen planlegger kompetansetiltak på rus/psykisk helseområdet. Vi samordner arbeidet med statlige tilskudd (AV-dir og Hdir) med tilbakeholdte skjønnsmidler og tilbyr kommunene veiledning og kompetanseheving på området tilskudd og prosjektarbeid. God måloppnåelse.

Minst 70 % av kommunene (fra kapittel 3.1.3.2.1.1 i TB)

Rapportere på

Minst 70 % av kommunene sikrer brukermedvirkning i tjenesteutvikling innen rus- og psykisk helsefeltet [1].

[1] Tall hentes fra IS 24/8.

50% for Finnmark. Delvis måloppnåelse.

Brukermedvirkning i tjenesteutvikling innen rus- og psykisk helse

Resultatmål	Resultat	Andel av kommunene
70 %	- 20 %	50 %

90 % av kommunene har kartlagt (fra kapittel 3.1.3.2.1.2 i TB)

Rapportere på

90 % av kommunene har kartlagt rusmiddelsituasjonen i kommunen ved brukerplan eller annen kartlegging [1].

[1] Tall hentes fra IS 24/8.

I Finnmark har 58% av kommunene kartlagt med BrukerPlan. Vi har et tett samarbeid med Korus Nord og stimulerer kommunene til å ta i bruk kartleggingen, bl.a. i tildelingsbrevene på kommunalt rustilskudd. Delvis måloppnåelse.

Kartlagt rusmiddelsituasjonen

Resultatmål	Resultat	Andel av kommunene
90 %	- 32 %	58 %

70 % av kommunene har (fra kapittel 3.1.3.2.1.3 i TB)

Rapportere på

70 % av kommunene har sektorovergripende system for identifisering av personer med behov for tidlig intervensjon ved rusrelatert problematikk [1].

[1] Tall hentes fra IS 24/8

37% av finnmarkskommunene har sektorovergripende system for identifisering. Måloppnåelse delvis.

Sektorovergripende system for identifisering av personer

Resultatmål	Resultat	Andel av kommunene
70 %	- 33 %	37 %

Flere kommuner har etablert (fra kapittel 3.1.3.2.1.4 i TB)

Rapportere på

Flere kommuner har etablert aktivt oppsøkende behandlings- og oppfølgingsteam for mennesker med rus- og psykisk helseproblematikk enn i 2016 [1].

[1] Tall hentes fra rapportering på tilskuddsordning "Langvarige sammensatte" (765.60) og "Kommunalt rusarbeid" (765.62) sett i sammenheng med IS 24/8.

Ifølge IS 24/8 har 11 kommuner svart at de har aktivt oppsøkende behandlingsteam. Dette samsvarer ikke med Fylkesmannens kjennskap til kommunene, og kan skyldes feilrapportering.

Etablert aktivt oppsøkende behandlings- og oppfølgingsteam

Resultat	Antall kommuner i 2015	Antall kommuner i 2016
0		

Sannsynligvis feilrapportering fra kommunene.

3.1.1.7 Styrket folkehelsearbeid

Andel kommuner i Finnmark som etablerer et systematisk folkehelsearbeid er økende. Fylkesmannen har understøttet både Finnmark fylkeskommune og KS i deres arbeid i prosjektnettverk med kommunene. Fylkeskommunen har også arbeidet med å utarbeide kunnskapsgrunnlag for folkehelse i Finnmark. Oversikten forventes vedtatt første halvår 2018.

Minst 75 % . (fra kapittel 3.1.3.3.1.1 i TB)

Rapportere på

Minst 75 % [1].

[1] Helsedirektoratet vil ha dialog med fylkesmannen om kartleggingsmetode. Resultater av kartleggingen forventes brukt av fylkesmannen i oppfølging av kommunene gjennom året.

Svarprosenten i undersøkelsen som Helsedirektoratet sendte ut i 2017 er for liten til at resultatet kan brukes som grunnlag for svar. Vi har supplert med de kommunene vi kjenner til er godt i gang med arbeidet, og angir dette som svar.

Ut fra betingelsene der vi er avhengige av kommunenes svarprosent anses måloppnåelsen som god.

Systematisk og langsiktig folkehelsearbeid

Resultatmål	Resultat	Andel kommuner
75 %	- 33 %	42 %

9 av 19 kommuner svarte på undersøkelsen, og av disse svarte 5 at de hadde etablert et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid. Fylkesmannens egen oversikt viser at ytterligere 3 kommuner kan vurderes å være i gang med dette, noe som betyr i alt 8 av 19 kommuner.

Minst 80 % . (fra kapittel 3.1.3.3.2.1 i TB)

Rapportere på

Minst 80 % [1].

[1] Som fotnote over.

Gjennom embetets tverrfaglige plangruppe vurderer vi om kommunene er oppmerksomme på trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale helseforskjeller, og der det er grunn til å påpeke behov for forbedring gis det merknader med veiledning.

Vektlagt utjevning av sosiale helseforskjeller

Resultatmål	Resultat	Andel kommuner
80 %	0 %	80 %

Svarprosenten i undersøkelsen som Helsedirektoratet sendte ut i 2017 er for liten til at resultatet kan brukes som grunnlag for svar. Det er vår vurdering at de fleste kommunene tar hensyn til utjevning av sosiale helseforskjeller i sitt planarbeid.

3.1.1.8 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester

Vi arbeider målrettet mot de områder som vi kan påvirke. Økosystemene i Finnmark er i hovedsak i god tilstand. Men vi har en del områder hvor tilstanden ikke er så god. Vi jobber med skjøtsel og tilrettelegging for hekking i de sjøfuglkolonier som har nedgang i bestanden. Grenseområdet Pasvik er sterkt påvirket av utslippene fra nikkelverkene i Russland og derfor er ikke tilstanden til økosystemene i grenseområdet god.

Tilstanden for de akvatiske økosystemene blir vurdert i henhold til vannforskriftens mål om- og definisjoner av god økologisk tilstand. I Finnmark er graden av måloppnåelse antatt å være over 85 %, målt ved andel vannforekomster som har antatt god eller svært god økologisk tilstand. Samtidig har vi fortsatt mangelfull kunnskap om enkelte påvirkningstyper, herunder grad av påvirkning på vannforekomstnivå fra lakselus og rømt oppdrettslaks, fremmede arter som kongekrabbe, pukkellaks, og økologiske effekter av tungmetallforurensning i Øst-Finnmark.

Påbegynt overvåkingsprogram i alle vannregioner. (fra kapittel 3.1.4.1.1.1 i TB)

Rapportere på

Påbegynt overvåkingsprogram i alle vannregioner.

Ikke 100% måloppnåelse, se begrunnelse under.

Det har i 2017 vært stor overvåkingsaktivitet i vassdrag med anadrom laksefisk. Det har også vært overvåking av forurensningstilstanden i aktuelle vannforekomster, som havner, fjordlokalteter, vassdrag og grensevassdrag.

Ressursene som er tildelt er brukt i henhold til overvåkingsprogrammet. Koordinering og innkjøp hemmes noe av at de fleste vannområder mangler prosjektledere.

Enkelte prosjekter har blitt utsatt pga. uvanlig høy vannføring i 2016 og 2017 og gitt et noe mindre forbruk. Vi tilstreber å etablere løpende overvåking med utgangspunkt i risikovurdering og kunnskap om hvor tilstanden er dårligst og det har vært behov for kortsiktig problemkartlegging. Innlegging av dataene blir fortløpende lagt inn i Vannmiljø.

Vi har i 2017 gjennomført flere spleiselag med kommuner. Vi har også koordinert aktiviteten vår med Finland der det har vært nødvendig. Vi deltar nå i et norsk-finsk Interreg-prosjekt i Tanavassdraget som også bidrar til koordinere overvåkingen.

Økt bruk av påleggsmyndigheten (fra kapittel 3.1.4.1.2.1 i TB)

Rapportere på

Økt bruk av påleggsmyndigheten hjemlet i vannkraftkonsesjoner sammenliknet med 2016.

FM har forberedt og planlagt pålegg i 2017, men det er ikke sendt ut noen pålegg i tilknytning til vannkraftkonsesjoner i 2017. Dette vil følges opp i første halvdel av 2018.

Vurdert fag- og hjemmelsgrunnlag (fra kapittel 3.1.4.1.3.1 i TB)

Rapportere på

Vurdert fag- og hjemmelsgrunnlag for tiltak i alle vedtatte vannforvaltningsplaner. Iverksatt tiltak i henhold til forvaltningsplan på eget ansvarsområde eller har en begrunnelse dersom tiltak ikke iverksettes.

Da Vann-nett ikke åpnet i 2017 som forventet måtte vi utsette arbeidet med tiltakene til 2018. Nå er det lansert en ny versjon av Vann-nett, og hver sektor, inkludert fylkesmannen, skal nå gå gjennom sine tiltak i tiltaksmodulen for å oppdatere status for gjennomføring. Det betyr at det vil gå litt tid inn i 2018 før vi har en oppdatert oversikt.

3.1.1.9 Ingen arter og naturtyper i fylket er utryddet, og utviklingen til truede arter er i bedring

Det forekommer en rekke truede arter i Finnmark. For de aller fleste av disse antar man at status er stabilt god. De artene som har størst fokus er fjellrev og dvergås. Når det gjelder fjellrev har det vært en svært negativ utvikling de siste årene, og det er fra og med 2018 iverksatt utsetting av valper på Varangerhalvøya. Hva angår dvergås, følges de årlige trekkene opp gjennom overvåking av rasteplasser og uttak av rødrev i hekkeområder. Videre har FMFI utarbeidet en handlingsplan for ti truede arter av karplanter. I 2017 ble det gjort en gjennomgang av disse handlingsplanene for å vurdere behov for tiltak og oppfølging.

Alle tiltak for truede arter (fra kapittel 3.1.4.2.1.1 i TB)

Rapportere på

Alle tiltak for truede arter og naturtyper skal være i tråd med forvaltningsmål, faggrunnlag og handlingsplaner.

FMFI arbeider i henhold til handlingsplaner for truede arter og naturtyper. Det gjennomføres skjøtselstiltak på en rekke lokaliteter med truede naturtyper. FMFI har i 2017 gjort en gjennomgang av kartlagte slåttemarker i fylket og har som mål å få iverksatt skjøtsel på lokaliteter som pr. i dag ikke har noen aktivitet.

3.1.1.10 Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner

Marint vern

Fylkesmannen leverte sin tilrådning for marint vern av Lopphavet i desember 2017, etter en omfattende prosess med møter med de kommuner som berøres av

vernet og med arbeidsutvalget for prosessen

Frivillig skogvern

Finnmarkseiendommen (Fefo) tilbød i vår et område i Pasvik for frivillig vern mot avvern av noen områder i eksisterende nasjonalpark, landskapsområde og naturreservater. Verneverdiene i de områdene som Fefo ønsket tatt ut av de eksisterende verneområder er kartlagt i september og Fylkesmannen vil vurdere tilbudet med bakgrunn i disse.

Antall gjennomførte verneplanprosesser innenfor skogvern er økt i forhold til 2016. (fra kapittel 3.1.4.3.1.1 i TB)

Rapportere på

Antall gjennomførte verneplanprosesser innenfor skogvern er økt i forhold til 2016.

Fylkesmannen har ikke gjennomført verneplanprosesser innenfor skogvern i 2016. Antallet er dermed ikke økt.

Et tilbud om frivillig skogvern er mottatt i 2017 og vil bli besvart i 2018

3.1.1.11 Utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer er redusert og forurensning skader i så liten grad som mulig helse og miljø

Fylkesmannen som forurensningsmyndighet har i 2017 behandlet 51 konsesjonssaker etter forurensningsloven, hvorav 22 til ny virksomhet.

Måleprogrammer fra aktuelle skipsverft er innhentet og sendt Miljødirektoratet.

Fylkesmannen i Finnmark har gjennomført et risikobasert tilsyn og deltatt i de aktuelle tilsynsaksjoner på nasjonalt nivå i 2017. Vi har fått tilsendt oversikt over havneanlegg fra kommunene og private aktører, men vi mangler mye på å ha en total oversikt. Det ble godkjent flere avfallsplaner i 2017 enn 2016, men vi har fortsatt en god del igjen. Dette vil følges opp i 2018.

Vi konstaterer at utslippene fra forurensende industri på russisk side av grensen ikke er redusert, og vi arbeider med å avdekke påvirkningen på helse og miljø på norsk side.

Pukkverk, skipsverft, galvanoidindustri (fra kapittel 3.1.4.4.1.1 i TB)

Rapportere på

Pukkverk, skipsverft, galvanoidindustri, forbrenningsanlegg og fiskeforedling driver i tråd med kravene i forurensningsforskriften.

Ved behandling av søknader fra IED-bedrifter følger vi opp kravene i kap 36. Mottatte søknader omfatter i all hovedsak IED- bedrifter er omfattet av BREF for Food, Drink and Milk Industries. Vi har noe etterslep på å få inn rett tilsynsfrekvens på EID bedrifter.

Pukkverk, skipsverft, galvanoidindustri (ingen i Finnmark), forbrenningsanlegg og fiskeforedling er gjenstand for frekvensstyrt tilsyn, samt at vi følger opp klager og andre henvendelser om veiledning oa.

Prioriterte skipsverft

Navn på prioriterte skipsverft	Undersøkelser	Behov for tiltak	Tiltaksplan land	Tiltak land	Tiltaksplan sjø	Tiltak sjø
Kimek	Varsel, Pålegg	Land, Sjø	Varsel	Varsel		
Mørenot Hammerfest	Varsel, Pålegg	Land, Sjø	Varsel, Pålegg	Varsel, Pålegg	Varsel, Pålegg	Varsel, Pålegg
Barents skipsservice	Varsel, Pålegg					
Havøysund patentslipp	Varsel, Pålegg		Varsel	Varsel	Varsel	Varsel, Pålegg
Varanger Maritim, Bugøynes (nedlagt)	Varsel, Pålegg	Land, Sjø	Varsel, Pålegg		Varsel, Pålegg	

Mørenot Hammerfest- sluttrapport mottatt og opprydding utført. Barents skipsservice-sluttrapport mottatt og opprydding utført. Havøysund patentslipp-sluttrapport mottatt og opprydding utført. Varanger Maritim, Bugøynes-supplerende miljøundersøkelser forventes utført.

3.1.1.12 God økonomiforvaltning i kommunene

Det har vært sterkt fokus på veiledning overfor ROBEK-kommuner i flere år. Vi mener å se et godt resultat av dette arbeidet og antallet ROBEK-kommuner ble redusert fra tre til en i 2017. Gamvik og Kautokeino ble meldt ut på bakgrunn av vedtatt regnskap for 2016. Det var forventet at Porsanger også skulle meldes ut, men de hadde ikke gjort de nødvendige endringer i budsjett 2016 for å kunne bokføre tilstrekkelig inndekking. Det forventes at Porsanger vil meldes ut i 2019.

Finnmarkskommunene har i gjennomsnitt hatt gode regnskapsresultat de siste årene. Netto driftsresultat har vært bedre enn landsgjennomsnittet fra 2013-2015, men i 2016 så var det lavere ennlandsgjennomsnittet selv om resultatet på 3,3 % av brutto driftsinntekter må sies å være et godt resultat. Noen enkeltkommuner hadde svake resultat i 2016, men det er ingen som er i umiddelbar fare for å havne i ROBEK i 2018.

Det er en større utfordring at flere av Finnmarkskommunene har lave disposisjonsfond og i gjennomsnitt er Finnmark blant de laveste i landet. Vi har derfor i møte med kommunene satt ekstra fokus på dette at disposisjonsfondet er en sentral indikator på hvor robust kommuneøkonomien er og at det for noen kommuner er helt nødvendig å budsjettere for å styrke dette. KOSTRA viser en viss økning av disposisjonsfond for Finnmarkskommunene samlet. Vi har ekstra fokus på kommuner med svake resultater samtidig som disposisjonsfond er svakt. I tillegg følger vi nøye med kommuner der befolkningsutviklingen er negativ.

Kommuneøkonomi har vært et sentralt tema på Fylkesmannens kommunebesøk i 4 kommuner som er besøkt i 2017. Vi har veiledet kommunene gjennom løpende besvarelse av spørsmål og henvendelser fra kommunene. Vi har også holdt innlegg om Statsbudsjettet og kommuneproposisjonen på samlinger for kommunene og vi har lagt ut relevant informasjon på nett.

Det har ikke vært avholdt økonominettverk for kommunene i 2017, men vi tar sikte på å bidra til at et økonominettverk igjen blir aktivt. Vi styrker kommuneøkonomiarbeidet ved at det ble lyst ut en ny stilling innenfor dette feltet i 2017.

Måloppnåelse er god.

Antallet kommuner i ROBEK (fra kapittel 3.1.5.1.1.1 i TB)

Rapportere på

Antallet kommuner i ROBEK ved utgangen av 2017 skal ikke overstige antallet ved utgangen av 2016.

Det var 3 ROBEK-kommuner ved inngangen til 2017. Ved utgangen av 2017 var det kun 1 ROBEK-kommune. Endringen skyldes innsatsen satt inn i 2016 og tidlige. Se omtale av aktivitet overfor ROBEK-kommunene i 2017 under pkt. 7.3.6.2.1

Antall kommuner i ROBEK

Kommuner per desember 2016	Kommuner per desember 2017	Avvik
3	1	- 2

Feil i KOSTRA-rapporteringen reduseres vesentlig sammenliknet med 2016. (fra kapittel 3.1.5.1.2.1 i TB)

Rapportere på

Feil i KOSTRA-rapporteringen reduseres vesentlig sammenliknet med 2016.

Antall feil i Eiendomsforvaltningsdelen av KOSTRA er redusert fra 20 til 12 fra KOSTRA-rapportering 2015 til KOSTRA-rapportering 2016.

Kvalitet i KOSTRA-data

Feil per juni 2016	Feil per juni 2017	Avvik
20	12	- 8

3.1.1.13 Økt verdiskaping i landbruket

Fylkesmannen følger aktivt opp regionalt næringsprogram i arbeidet med å stimulere til økt næringsutvikling. Næringsprogrammet er operasjonalisert gjennom en årlig tiltaksplan som vedtas og følges opp av Partnerskap landbruk gjennom 2 faste møter i året. I partnerskapet inngår Innovasjon Norge, Finnmark fylkeskommune, Sametinget, faglagene og kommunene. Utrednings- og tilretteleggingsmidlene brukes i henhold til Regionalt næringsprogram. Den årlige tiltaksplanen er førende, men ikke forpliktende for bruken av virkemidler i partnerskapet. I 2017 har vi hatt fokus på utviklingssamarbeid i kommunene gjennom prosjektet SápmiAgi, og vi har satt av midler til et prosjekt med fokus på matjord i Finnmark, og en matjordkonferanse.

Primærproduksjonen i Finnmark har vært stabil de siste årene. Antall melkebruk har gått noe ned, men antall melkekyr og melkeproduksjonen er noenlunde konstant. Antall sauebruk og antall sau er økende. Det er kun ett bruk igjen på eggproduksjon, og et bruk med svin i fylket. Vi arbeider med å få til økt videreføring av råvarer fra landbruket i Finnmark. På denne siden er det relativt få produsenter og et lite fagmiljø. Det samme gjelder Inn på tunet og landbruksbasert reiseliv. Ulike fagforum, kompetansetilbud og god veiledning er en kritisk suksessfaktor for de små fagmiljøene vi har i fylket. I 2017 startet det omfattende arbeidet med ny RBU for Finnmark og Troms. Ved siden av de 3 delprogrammene næringsprogram, miljøprogram og skog- og klimaprogram tar vi inn matjordprogrammet som et fjerde delprogram.

Det er arbeidet aktivt for å øke verdiskaping i skogbruket, bla. gjennom Fylkesmannens rolle som sekretær i Finnmark treforum. I forumet har det vært fokus på å få til økt produksjon av lokalt produserte trevarer hos småsagbrukene i fylket. Det har vært infomøter med entreprenører, arkitekter og sagbruk med formål å øke bruken av tre generelt og bruk av lokalt tre spesielt. Vi har også arbeidet for å få på plass en tredriver i fylket.

Hogstaktiviteten i fylket er synkende. Dette skyldes avvikling av biobrenselanlegg i Vest-Finnmark som har vært mottaker av tynningsvirke i denne regionen. Slutthogster har tatt seg noe opp og det er en økende etterspørsel etter tømmer fra sagbrukene.

Russlandsarbeidet skal avsluttes 1.1.2019 og i perioden 2017 - 2018 er det gitt midler til å avvikle arbeidet på en hensiktsmessig måte. I 2017 har vi hatt fokus på å videreføre vellykkede samarbeidsområder bl.a. praktikantprosjektet (russiske praktikanter hos nord-norske bønder), økt bruk av tre i landbruksbygg og andre bygg, FoU samarbeid og kontaktfremming. Vi jobber spesielt med samarbeidsprosjekter som kan videreføres uten særskilte prosjektmidler fra LMD ev med eksterne midler.

Vi har brukt kr. 340 000.- i 2017 som i hovedsak er administrativ kostnadsdekning og reisekostnader.

Regionalt bygdeutviklingsprogram er fulgt (fra kapittel 3.1.6.1.1.1 i TB)

Rapportere på

Regionalt bygdeutviklingsprogram er fulgt opp i tråd med nasjonal politikk.

Fylkesmannen i Finnmark har i samråd med partnerskap landbruk i Finnmark forlenget programperioden for "Regionalt bygdeutviklingsprogram for Finnmark 2013-2016" til 31.12.18. Dette med bakgrunn i at LMD har satt frist for å rullere programmet til 01.01.2019.

Fylkesmannen i Finnmark har tildelt utrednings og tilretteleggingsmidler til prosjekter som setter økt fokus på lokal matproduksjon, bransjetreff for produsenter, ulike festivaler hvor lokalmat har høyt fokus, studieturer med fokus på rekruttering samt til unge bønder. Fylkesmannen i Finnmark deltok også i 2017 på Matstreif. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Nordland, Troms og Finnmark.

Utrednings- og tilretteleggingsmidlene tildeles i tråd med fokusområdene i regionalt næringsprogram.

Rekruttering og kompetanseheving er viktige fokusområder. Fylkesmannen støtter blant annet utvikling av korndyrking i Finnmark og er inne i 2 og siste periode

av Trainee i landbruket der fire kandidater deltar.

NIBIO har fått støtte til å samle alt av forskningsresultater som dokumenterer arktisk kvalitet. Dette er informasjon som kan brukes i markedsføring av lokale produkter.

Handlingsplanen for Inn på tunet ble ikke ferdigstilt i 2017. Det er enighet om at Fylkesmannen i Troms og Finnmark sammen skal lage en handlingsplan i 2018.

Tilfredsstillende foryngelse etter all hogst innen tre år etter hogst. (fra kapittel 3.1.6.1.2.1 i TB)

Rapportere på

Tilfredsstillende foryngelse etter all hogst innen tre år etter hogst.

I barskog er den vanligste foryngelsesmetoden i Finnmark naturlig forynging/frøtrestillingshogst. Gode frøår har vi med 8-10 års mellomrom, men det er noe frø hvert år. Vårt inntrykk er at det er noe lavt plantetall etter 3 år, det ser ut til at 3 år er litt kort tid å få opp tilstrekkelig foryngelse under våre forhold. Vi jobber med skogeier Finnmarkseiendommen for å supplere felt der det er nødvendig.

I bjørkeskogen er det alltid naturlig foryngelse som velges. Generelt er det rot- og stubbeskudd som danner den nye skogen. Vi ser at det i enkelte områder med mye beiting fra rein og sau, kan være vanskelig å få opp ny skog.

Tilfredsstillende oppfølging av hovedplan for skogbruksplanlegging. (fra kapittel 3.1.6.1.2.2 i TB)

Rapportere på

Tilfredsstillende oppfølging av hovedplan for skogbruksplanlegging.

Vi har ikke noen hovedplan for skogbruksplanlegging i Finnmark og vi har ikke sett behovet for en slik plan. 92% av barskogarealet tilhører Finnmarkseiendommen, og de har siden 2008 retaksert hele sitt areal i 4 kommuner, ca 600 000 daa.

På øvrige private skogeierdommer, (det er ca 1200 private skogeierdommer i fylket) er det et visst behov for driftsplaner/skogbruksplaner.

3.1.1.14 Bærekraftig landbruk

Målrettingen og bruken av miljøvirkemidlene i jord- og skogbruket er omtalt under pkt. 3.1.6.2.2.1

Økt planting med tilskudd (fra kapittel 3.1.6.2.1.1 i TB)

Rapportere på

Økt planting med tilskudd til tettere planting, og økt gjødsling, sammenlignet med 2015.

Det er ikke gitt tilskudd til tettere planting og økt gjødsling dette året og vi har heller ikke fått søknader på ordningene. Som kjent er det naturlig foryngelse på furumarker som er mest aktuelt hos oss - så det er lite areal som plantes årlig.

Gjødsling er absolutt et aktuelt tiltak i barskogsområdene i fylket, men det er relativt små områder som er i sen hkl 4, altså bestand som nærmer seg avvirkningstidspunkt. Likevel er det felt som er aktuelle, og vi har informert kommunen og Finnmarkseiendommen om ordningen.

Tiltak i regionalt miljøprogram (fra kapittel 3.1.6.2.2.1 i TB)

Rapportere på

Tiltak i regionalt miljøprogram er innrettet mot de regionale miljøutfordringene.

Tilskudd til hesjing falt bort i 2017, dette var et tiltak med mange søkere. Tiltakene for øvrig er basert på regionalt miljøprogram fra 2013. Utarbeidelse av nytt miljøprogram i år vil avdekke om tiltakene er godt nok innrettet mot de regionale miljøutfordringene.

I Finnmark ser vi at antallet søkere av regionalt miljøtilskudd er forholdsvis lavt sammenlignet med antall søkere av produksjonstilskudd. I 2016 var det 90 søkere på regionalt miljøtilskudd i Finnmark. Dette utgjør under 1/3 av de som søker produksjonstilskudd i fylket. Noe av årsaken til de lave søkertallet kan være at foretakene finner det vanskelig å navigere i de ulike ordningene.

Vi vet også at en del søkere sliter med å fylle ut elektronisk søknad, og at spesielt kartløsningen oppleves vanskelig for enkelte. En del av tiltakene krever skjøtselsplan. Vi har fått tilbakemelding om at det oppleves utfordrende å utarbeide skjøtselsplan. I tillegg er det i mange områder mangel på kartlagte kultur- og miljøverdier i kommunene.

Drenering:

Det har vært noe mer dreneringssaker i 2017 og vi håper det vil ta seg ytterligere opp når de økte satsene blir kjent.

UKL

I 2017 hadde UKL i Goarahat og Sandvikhalvøya et budsjett på kr 1 208 788,-. Det ble innvilget tilskudd til 20 forskjellige tiltak, for kr 1 208 338,-. Et av de store prosjekter som ble satt igang i 2017, er arbeidet med en forvaltningsplan for bergmaleriene i området. Det er under feltarbeidet avdekket figurer som ikke er registrert i Nord- Europa tidligere. Totalt er det registrert ca 200 figurer i hovedfeltet. Det er og gjort registreringer av biologiske verdier i området i 2017, og funnene viser et stort spenn i artsrikdom. Det er blant annet gjort funn av beitemarkssopp som det ikke finnes beskrivelse av.

3.1.1.15 Andre oppdrag

Kommunereformen

Fylkesmannen følger opp sammenslåingsprosessen av Kvalsund og Hammerfest kommune. Fylkesmannen ledet felles kommunestyremøte for sammenslåing av Hammerfest og Kvalsund kommune, herunder opprettelse av fellesnemnd mv.

Atomsikkerhetssamarbeidet i Andrejevabukta mellom Finnmark og Murmansk oblast i 2017.

Det prinsipielle utgangspunktet for videre norsk innsats i Andrejevabukta er å utføre arbeid som er nødvendig for å kunne gjennomføre en snarlig fjerning av det brukte radioaktive brensel.

Formålet med Fylkesmannen i Finnmark sitt arbeid i Andrejevabukta er å bidra til å:

- forebygge radioaktiv forurensning av Barentshavets økosystem og redusere risikoen for ulykker og forurensning fra området
- etablere trygge og gode arbeidsforhold for personalet som skal fjerne radioaktivt avfall og brukt kjernebrensel
- bidra til sikker håndtering og fjerning av brukt kjernebrensel snarest mulig, på en mest mulig kostnadseffektiv og sikker måte

For å oppnå målene er følgende prosjekter gjennomført i 2017:

- Montering av en dekontamineringsenhet for rengjøring, vasking og tørking av utstyr/konteinere og oppføring av et lett mekanisk verksted
- Slutføre integrert svakstrømmett for å knytte sammen alle typer sensorer (alarm, overvåking, brann, kommunikasjon og radioaktivitet) i teknisk del av Andrejevabukta

Tiltakene som er beskrevet ovenfor, bidrar til å oppfylle målsetningene om å forebygge radioaktiv forurensning av Barentshavets økosystem, redusere risikoen for ulykker og forurensning fra området, etablere trygge og gode arbeidsforhold for personalet som skal fjerne radioaktivt avfall og brukt kjernebrensel og bidra til en sikker håndtering og fjerning av brukt kjernebrensel snarest mulig - på en mest mulig kostnadseffektiv og sikker måte.

Fylkesmannen i Finnmark ble i 2017 tildelt 19 100 000 NOK for å gjennomføre ovennevnte prosjekter.

Andre internasjonale oppgaver.

Viser til punkt 1.4 i årsrapporten hvor våre øvrige internasjonale oppgaver er nevnt.

3.1.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

3.1.2.1 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv

I 2017 er samarbeidet med Husbanken videreført i henhold til samarbeidsavtalen som gjelder 2016-2020. Avtalen innebærer bl.a. utarbeidelse av og gjennomføring av felles årlig handlingsplan.

Fylkesmannen skal integrere det boligsosiale (fra kapittel 3.2.1.1.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal integrere det boligsosiale arbeidet i etablerte fora og læringsarenaer, og ha gjennomført minimum to kompetansehevende tiltak for kommunene i fylket om boligsosialt arbeid.

Det gjennomføres møter med Husbanken hver 2.mnd, Husbanken er fast medlem i Fylkesmannens arbeidsutvalg for rus/psykisk helse og det er i 2017 gjennomført 2 nettverkssamlinger for kommunene der boligsosialt arbeid har vært tema.

Fylkesmannens bidrag til at det boligsosiale arbeidet i kommunene er kunnskapsbasert

Resultatmål	Differanse	Grunnlagstall 1
2	0	2

3.1.2.2 Helhetlig og samordnet arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap i fylket

Fylkesmannen opplever at det fortsatt at det er rom for forbedringer knyttet til samordning av planverk mot andre aktører og mellom andre aktører på regionalt nivå, selv om vi ser forbedringer. I tillegg til at vi kanskje ikke har prioritert dette tilstrekkelig synes mye av årsaken også å være de øvrige aktørene ikke har et pålegg fra egne overordnede fagmyndigheter om å gjøre dette.

Vi vurderer at Fylkesberedskapsrådet er den viktigste arenaen for å styrke arbeidet med helhetlig og samordnet samfunnsikkerhetsarbeid i fylket. Fylkesmannen har gjennomført årlig i 2017 møte hvor samordning og samvirke er tematikk.

Oppfølgingsplan for FylkesROS hvor alle medlemmer har forpliktet seg til å følge opp et gjennomgående tiltak for å styrke samvirke mellom statlige og regionale etater. Planen tar opp i seg, i tillegg til årlige fokusområder, behovet for egenberedskap, samarbeid og samordning mellom aktører.

Det ble gjennomført varslingsøvelse med Fylkesberedskapsrådet og regionalt beredskapsforum i 2017. Øvelsen inngår som del å sikre/teste at varslings- og kommunikasjonskanaler fungerer som forutsatt.

Samarbeidet med politiet fungerer godt og vi har egen avtale med politimesteren som regulerer forholdet mellom disse ved beslutning om iverksettelse av samordning. Fylkesberedskapssjef inngår i den kollektive redningsledelsen samt at vi er med i det regionale øvingsutvalget.

Fylkesberedskapsrådet er mottaker av varsler fra Fylkesmannen i forbindelse med uønskede hendelser. Det har vært noen tilfeller hvor Fylkesmannen ikke har blitt orientert av "kriseeier". Dette har blant annet ligget til grunn for etablering av kommunikasjonsnettverk for kommuner og statlige og regionale etater i 2016. Dette arbeidet er videreført i 2017.

Representanter for Fylkesberedskapsrådet blir på initiativ fra kommunene invitert inn i møter i de to kommunale beredskapsforumene i Finnmark hvor de holder innlegg og deltar i workshop og dialog. Målet er å styrke samarbeidet mellom disse og kommunene seg imellom. Tilbakemeldinger på dette er svært positive og

en effekt vi ser, er at kommuner i større grad deler erfaringer, dokumenter og gode løsninger i arbeidet med kommunal beredskapsplikt.

Et område hvor vi opplever at samvirket fungerer godt er sivilmilitært samarbeid. Vi har over flere år hatt en lav terskel for å etablere forbindelse med hverandre. En effekt av dette er at vi har fått inngående kunnskap om hverandres roller, ansvar og planverk som grunnlag for planverksutvikling, kommunikasjonslinjer og samvirke. Fylkesmannen sender hvert år ut brev til HV hvor vi tilbyr oss å bidra til kontaktetablering med kommuner og andre aktører i fylket. Årlig sivilmilitært kontaktmøte for Nord Norge er gjennomført samt og samarbeidsmøter med HV17.

Det er også gjennomført 2 møter i 2017 innen samfunnssikkerhet og beredskap mellom Nord-Finland, Lapland, Norrbotten, Vesterbotten, Nordland, Troms og Finnmark. Møtene skjer under rammen av en Memorandum of Understanding (MOU) mellom partene fra august 2016.

Fylkesmannen skal evaluere alle hendelser (fra kapittel 3.2.1.2.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal evaluere alle hendelser av regional betydning, og sende evalueringsrapportene til DSB innen tre måneder etter hendelsen.

Fylkesmannen har i 2017 ikke hatt hendelser som er vurdert å være av regional betydning. Fylkesmannen har sendt inn evalueringsrapport i forbindelse med EKOM-utfall i Båtsfjord-Berlevåg kommuner i januar 2017 til DSB.

Fylkesmannen skal evaluere eller (fra kapittel 3.2.1.2.2 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal evaluere eller delta i evalueringen av alle regionale øvelser hvor fylkesmannen har deltatt og fylkesmannens embetsøvelser, og sende evalueringsrapportene til DSB innen tre måneder etter øvelsen.

Fylkesmannen i Finnmark har ikke deltatt i regionale øvelser i 2017. Fylkesmannen avholdt sin embetsøvelse i desember 2018. Evalueringsrapport etter embetsøvelsen vil bli oversendt DSB straks evaluering er ferdigstilt.

3.1.2.3 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring

Formålet med tilsyn er å undersøke om myndighetskrav følges og bidrar til retting av forholdene der dette ikke er i orden. Tilsynet er en prosess hvor dialogen med kommuner/virksomheter er vesentlig for å bidra til læring og forbedring. Fokus er på virksomhetens egen styring for å sikre god kvalitet og at lov- og forskriftskrav følges.

Vi avdekker ofte lovbrudd på dette området. Vi følger opp til lovbruddene er brakt i samsvar med kravene. Dette innebærer ofte en lang prosess hvor vi ber om tilbakemelding på hvordan ledelsen sikrer at endringene har ført til ønskede resultater. Vi fører tilsyn på ulike måter og i kombinasjon med andre virkemidler for å bidra til utvikling og læring.

Vi har kun gjennomført landsomfattende tilsyn i år. Relevans, risiko og sårbarhet er vurdert i forkant av disse tilsynene.

Vi har en intern gruppe som jobber med å koordinere våre tilsyn og en felles tilsynsplan for å sikre mest mulig samordning.

Alle tilsyn på Helsetilsynets områder (fra kapittel 3.2.1.3.1 i TB)

Rapportere på

Alle tilsyn på Helsetilsynets områder hvor det er funnet brudd på lov- og forskriftskrav er avsluttet (dvs. praksis er endret) innen en avtalt frist.

Vi følger opp lovbrudd inntil forhold er rettet. Dette er i mange saker en tidskrevende prosess, og det hender at virksomhetene ber om endring av frist. Tilfredsstillende måloppnåelse.

3.1.2.4 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer

Beredskapsstaben har via embetets plankoordinator avgitt innspill til alle aktuelle plansaker etter PBL, for å ivareta hensynet til klimatilpasning, i samfunns- og arealplanleggingen. I praksis vil det si at for alle varsler om planoppstart er det utarbeidet en merknad om hensynet og krav klimatilpasning for den enkelte planen (eks havnivåstigning for arealplaner med kystlinje). For planer på høring er det utarbeidet merknad til de planene der vi anser at klimatilpasning kunne vært bedre ivarett, men vi ser heldigvis at for de naturfarene der man har nedskalerte estimater er kommunene jevnt over flinke til å ta hensyn til dette. Planlegging ift. havnivåstigning var et av temaene under DSB's innlegg på årets plankonferanse i Finnmark.

Klimatilpasning er også et tema under tilsyn i samfunnssikkerhet og beredskap og i vår veiledning til kommuner som jobber med revisjon av sin helhetlige ROS-analyse.

Hatt dialog med alle kommuner i fylket (fra kapittel 3.2.1.4.1 i TB)

Rapportere på

Hatt dialog med alle kommuner i fylket og formidlet forventninger til klima- og energiplanleggingen.

Fylkesmannen har i dialogmøter med kommunene formidlet forventninger til klima- og energiplanleggingen. En del kommuner har ikke prioritert å rullere sine planer.

FM har hatt dialog med alle (fra kapittel 3.2.1.4.2 i TB)

Rapportere på

FM har hatt dialog med alle kommuner og formidlet relevant kunnskap og informasjon, samt fulgt opp kommunene for å iverksette nasjonale føringer for tilpasning til klimaendringer.

Vi har sendt ut informasjon til samtlige kommuner om Klimaprofil Finnmark og statlige forventninger til klima- og energiplanlegging.

3.1.2.5 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med flyktnings situasjonen

Fylkesmannen har avholdt konferanse for kommunene der tema var flyktningbarn/-ungdom og psykisk helse, samt radikaliserings. Basert på vår risikovurdering og områdeovervåking utpekte disse temaene seg i 2017. Tilbakemeldinger fra kommunene var at dette var svært aktuelle temaer å ta opp, og informasjonen de fikk var nyttig.

Andel flyktninger bosatt innen (fra kapittel 3.2.1.5.1.1 i TB)**Rapportere på**

Andel flyktninger bosatt innen 6 måneder etter at vedtak som danner grunnlag for bosetting eller reisetillatelse er gitt: 90 % Resterende andel skal være bosatt innen 12 måneder.

Andel flyktninger bosatt innen 6 mnd. etter at vedtak som danner grunnlag for bosetting eller reisetillatelse er 92%.

Resterende andel bosatt innen 12 mnd. er 100%

Andel enslige mindreårige bosatt (fra kapittel 3.2.1.5.1.2 i TB)**Rapportere på**

Andel enslige mindreårige bosatt innen 3 måneder etter at vedtak som danner grunnlag for bosetting eller reisetillatelse er gitt: 80 %.

Andel enslig mindreårige som er bosatt innen 3 mnd. er 84%

3.1.2.6 Andre oppdrag

3.2.1.6 - her viser vi til særskilte rapporteringskrav punkt 7.3.10.1.1, 7.3.10.1.2, 7.3.10.2.1 og 7.3.10.3.1

3.1.3 Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene**3.1.3.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og klagebehandling**Helse- og sosialavdelingen

Vi opplever daglige henvendelser til Fylkesmannen både pr. telefon og pr. e-post på NAV-området. Henvendelsene fra publikum omhandler i stor grad at de ikke får tak i saksbehandler i NAV, og at de opplever å ikke få svar på søknader om sosialhjelp. Ved enkelte NAV-kontorer er det lang saksbehandlingstid. Svært mange innringere opplever å ikke komme gjennom på sentralbordet. Saksbehandlere ringer ikke alltid tilbake når det legges igjen beskjed. Fylkesmannen opplever også at det er vanskelig å få tak i saksbehandlere i NAV. NAV-kontorene tar kontakt primært for å drøfte konkrete saker og for å få avklart lovforståelse. Vi får tilbakemeldinger fra både NAV-kontorene og publikum at de setter stor pris på vår tilgjengelighet og kunnskap.

Det er også daglige henvendelser fra pasienter, brukere og tjenesteytere i helsetjenestene. De fleste av disse henvendelsene besvares hos oss med juridisk og helsefaglig rådgivning, slik at de kan løses lokalt og bidra til lokal kompetansebygging. Kunnskapen denne kontakten bringer tilbake til oss om tjenestene, brukes også som grunnlag for områdeovervåking og prioriteringer i tilsynsarbeidet.

I starten på 2017, hadde vi en stor utfordring med de hendelsesbaserte tilsynssakene på helseområdet med et etterslep i saksbehandlingen. Gjennom året har vi gjennom tydeligere prioritering, dugnad (overtid) og styring av ressursene til dette området, bedret restansesituasjonen (se ellers rapporteringstall i NESTOR)

Vi får gode tilbakemeldinger fra tjenesteytere og brukere på vår veiledning og på vårt tilsynsarbeid.

Vi har jevnlig dialog med barneverntjenestene i fylket. Gjennom denne dialogen søker vi å bidra med informasjon, råd og veiledning i forhold til gjeldende lovverk, forskrifter, retningslinjer og veiledningsskriv. Vi holder kommunene oppdatert på gjeldende regelverk ved å oversende endringer, lovtolkninger ol. fortløpende. For øvrig benytter Fylkesmannen seg av ulike fagsamlinger til å legge til rette for informasjon og kompetanseheving i barneverntjenestene.

Med bakgrunn i den jevnlige dialogen med kommunene, informasjon gjennom kvartals- og halvårsrapporteringer, samt informasjon fra systemrevisjoner og tilsyn, får vi relativt god kunnskap om tilstanden i barneverntjenestene i våre kommuner. Vi opplever å ha god dialog med barneverntjenestene, og vi erfarer at dette bidrar til bedre oppgaveløsning i tjenesten.

I 2017 har vi hatt spesiell oppfølging av fire kommuner. Fylkesmannen har i tillegg oppfølging av barneverntjenesten i Alta, som er med i forsøk med endret oppgave- og ansvarsdeling mellom kommune og stat.

I februar inviterte Fylkesmannen barneverntjenester i Finnmark med på høring om «Glassjentesaken» i Oslo.

I oktober gjennomførte vi vår årlige Barnevernledersamling. Målsetting med barnevernledersamlingen er å gi barnevernledere mulighet til et felles møtepunkt hvor de oppdateres på nytt og oppdatert regelverk, faglig påfyll og informasjon fra Fylkesmannen. I år var tema følgende: «Institusjonstilbudet, gode overganger til kommunene og FIT. Barnevernsreformen og dennes konsekvenser» Bufetat v/ Pål- Christian Bergstrøm og «Saksbehandling i barneverntjenesten – juridiske rammer som grunnlag for forsvarlig saksbehandling» v/Advokat Silja Eriksen. I tillegg var Bufdir til stede på samlingen og informerte om Bufdir som fagdirektorat og deres sentrale satsningsområder.

Oppvekst- og utdanningsavdelingen

I 2017 ansatte vi en jurist til fast stilling, samt at vi også har hatt to ansatte i midlertidige stillinger, dette for å få ned saksbehandlingstiden på klagesaker og kunne følge opp med god veiledning om regelverket. Dette har vi hatt gode resultater av.

Vi er opptatt av å gi god veiledning om regelverket, både på fagsamlinger, men også i tilsynssammenheng og i klagebehandlingen. Vi mener vi lykkes med dette, da tilbakemeldingene fra de vi har ført tilsyn med spesielt, er positive. Utover dette bruker vi mye tid på veiledning ved henvendelser direkte til Fylkesmannen, både fra private og fra sektor.

Innenfor barnehagesektor har vi i 2017 prøvd å styrke barnehagemyndighetsrollen gjennom strukturert kompetanseheving.

Tilsynsgjennomføringen er i tråd med aktivitetskravet for 2017. Vi vurderer at risikovurderingen som ligger til grunn for valg av tema og objekt i tilsynene våre var riktig. Ved to anledninger prioriterte vi hendelsesbaserte tilsyn fremover planlagte. Dette mener vi var riktig ut fra risikovurderinger vi gjorde.

Tilsyn i særlige tilfeller er gjennomført med en kommunal barnehage. Tilsynet er ikke avsluttet.

Håndhevingsordningen blir ivarettatt av flere ansatte hos Fylkesmannen. Vi har brukt mye ressurser på det siden ordningen trådte i kraft, og vi ser at tildelingen til Fylkesmannen som ble gitt for å kunne følge opp ordningen ikke er tilstrekkelig.

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Minimum 2 tilsyn per år. (fra kapittel 3.3.1.1.1.1 i TB)**Rapportere på**

Minimum 2 tilsyn per år.

Vi har gjennomført tilsyn med to kommuner. Tema for tilsyn var individuell plan. Det ble avdekket lovbrudd i begge tilsynene. Vi vurderer god måloppnåelse.

Det enkelte embedets omfang (fra kapittel 3.3.1.1.2.1 i TB)**Rapportere på**

Det enkelte embedets omfang av tilsyn skal opprettholdes på samme nivå som i 2016, jf. retningslinjer og aktivitetskrav i VØI.

Tilsynsgjennomføringen er i tråd med aktivitetskravene for 2017. Se egen rapportering 7.3.8.1.

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers (fra kapittel 3.3.1.1.3.1 i TB)**Rapportere på**

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens tilsyn skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2016, jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2016» og «Spørsmål til Barnehage-Norge høsten 2016».

Barnehageområdet:

Sammenlignet med resultatmålet på 3,7 poeng (nivået i 2016) scorer vi noe lavere i 2017, der scoren er 3.61. Til tross for nedgang, har vi økt tilfredsheten til noe høyere enn landssnittet. Dette kan skyldes flere forhold, blant annet at vi har tilført ekstra ressurser og ansatte på barnehageområdet og at kompetansenivået på tilsyn har økt. Vi har gjennomført tilsyn med veiledning i forkant, i tillegg til at lovkrav og kontrollspørsmål har vært tema på fagnøter med barnehagemyndigheten.

Skole

For skolesektor finner vi ingen tall som sier noe om skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens tilsyn i Spørsmål til Skole Norge 2017. Vi kan derfor ikke sammenligne tall for 2017 opp mot tallene for 2016. Viser til vårt svar i rapportering på resultatmål 3.1.1.2.1.1.

Utover dette kan vi si at tilbakemeldingene fra skoleeiere i Finnmark som har hatt tilsyn med opplæringsloven, er at de er positive til tilsynet, både med veiledningen og selve tilsynet.

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet (fra kapittel 3.3.1.1.4.1 i TB)**Rapportere på**

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens klagesaksbehandling skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2016, «Spørsmål til Skole-Norge våren 2016» og «Spørsmål til Barnehage-Norge høsten 2016».

Barnehageområdet:

Sammenlignet med grunnlagstallet på 3.7 poeng (2016), scorer vi 3.07 poeng i 2017. Det er et negativt avvik på 0.7 poeng. Fylkesmannen i Finnmark hadde høyere score og plasserte seg en del bedre i 2016 enn i 2017. I 2017 har vi falt ned til å være en av tre fylker med lavest tilfredshet.

Noe av forklaringen kan være at vi har behandlet 5 klager etter lov om barnehager, og alle klagen kom fra samme kommune. Det kan ha påvirket svaralternativene ved at flere har svart "verken eller".

Skole

Det fremkommer ikke av Spørsmål til Skole-Norge 2017 hvordan tilfredsheten til fylkesmannens klagesaksbehandling var. Det blir derfor en umulig oppgave å sammenligne tall. Viser for øvrig til egen rapportering på klagebehandling.

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers (fra kapittel 3.3.1.1.5.1 i TB)

Rapportere på

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens veiledning om regelverket skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2016, jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2016» og «Spørsmål til Barnehage-Norge høsten 2016».

Barnehageområdet:

Sammenlignet med gjennomsnittstallet i 2016 som var 3.7 poeng, scorer vi 3.38 poeng i 2017. Tilfredsheten er redusert med 0,3 poeng. Det er vanskelig å si noe om hvorfor det er slik. Fylkesmannen har satt inn flere ressurser på barnehageområdet, men det påvirker ikke tilfredsheten med vår veiledning av regelverket. Det kan skyldes at vi har få ansatte med juridisk kompetanse på barnehageloven. Vi vil likevel legge til at de barnehagefaglige hos Fylkesmannen veileder om regelverket på fagsamlinger for sektor.

Skole:

Det fremkommer ikke av Spørsmål til Skole-Norge 2017 hvordan tilfredsheten til fylkesmannens veiledning om regelverket var. Det blir derfor en umulig oppgave å sammenligne tall.

Vi vil likevel legge til at vi i 2017 har hatt hovedfokus på veiledning om nye kapittel 9a på fagsamlinger for alle nivåer i skolesektoren. Utover dette driver vi daglig med veiledning om alle sider ved regelverket gjennom brev, e-post og pr telefon.

Alle klagesaker er behandlet innen (fra kapittel 3.3.1.1.6.1 i TB)

Rapportere på

Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker, jf. § 7-1 bokstav d, i byggesaksforskriften

Vi har fattet 28 vedtak i byggesaker i 2017. 12 av disse resulterte i opphevelse. En sak er behandlet etter 12 ukers fristen; seks dager etter frist (System viser fristbrudd i 2 saker, men da er sak ekspedert på fristdag medregnet).

Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i byggesaker etter plan- og bygningsloven

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	- 11 %	89 %	27	24

I av 28 saker er behandlet etter 12 ukers fristen; dvs. en måloppnåelse på 97%.

Alle klagesaker der det er gitt (fra kapittel 3.3.1.1.6.2 i TB)

Rapportere på

Alle klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42, er behandlet innen 6 uker, jf. § 7-1 bokstav e, i byggesaksforskriften

Vi har behandlet 2 saker der det er gitt utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven og begge er behandlet innen 6 ukers fristen.

BOBY - Saksbehandlingstid for klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 6 uker
100 %	0 %	100 %	1	1

Vi har behandlet 2 saker der det er gitt utsatt iverksettelse; begge innenfor 6 ukers fristen.

Alle klagesaker er behandlet innen (fra kapittel 3.3.1.1.7.1 i TB)

Rapportere på

Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker

Vi har behandlet 4 klager på reguleringsplaner i 2017; 1 plan ble opphevet. En av fire saker er behandlet etter 12 ukers fristen; fristbrudd på 2 dager.

Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i klager over reguleringsplan

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	- 25 %	75 %	4	3

Fristbrudd på 2 dager.

Alle ekspropriasjonssaker i førsteinstans (fra kapittel 3.3.1.1.8.1 i TB)

Rapportere på

Alle ekspropriasjonssaker i førsteinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker

Fylkesmannen har behandlet 1 ekspropriasjonssak - forhåndstiltredelse i 2017. Saken er behandlet innenfor fristen.

Saksbehandlingstid i antall uker for ekspropriasjonssaker på plan- og bygningsrettens område

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	0 %	100 %	1	1

Alle ekspropriasjonssaker som klageinstans (fra kapittel 3.3.1.1.8.2 i TB)**Rapportere på**

Alle ekspropriasjonssaker som klageinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker

Vi har ikke behandlet noen ekspropriasjonssaker som klageinstans.

Saksbehandlingstid i antall uker for ekspropriasjonssaker (klageinstans) på plan- og bygningsrettens område

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	- 100 %		0	0

3.1.3.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning

Vi vurderer måloppnåelsen som god på dette området. Vi har tvillingkompetanse på flere områder, men ressursituasjonen, blant annet vakanser, gjør at vi ikke alltid har full dekning på alle områder vi ønsker det. Vi formidler informasjon til kommunene på dette området gjennom fagsamlinger for saksbehandlere i kommunene, gjennom kommunikasjon på e-post og telefon. Vi har en særskilt oppfølging av nye medarbeidere i kommunene, der nyansatte medarbeidere inviteres til å besøke oss og gjennomgå aktuelle fagområder og bli kjent med vår virksomhet.

Det er foretatt kontroll av tidligpensjonsmottakernes inntekter. Det var i 2017 kun behov for å kontrollere en mottaker nærmere og her fant vi ikke noe ureglementert.

Fylkesmannen har behandlet 2 klagesaker etter jordlovens § 12, og en klage etter konsesjonsloven. Klagen ble ikke tatt til følge. Vi har behandlet 1 konsesjonssak som førsteinstans på grunn av inhabilitet i kommunen. Konsesjon ble innvilget uten vilkår.

Gjennomført kontroll av foretak (fra kapittel 3.3.1.2.1.1 i TB)**Rapportere på**

Gjennomført kontroll av foretak i henhold til kontrollplan.

God måloppnåelse. Kontroll av 5 foretak i henhold til kontrollplanen. Kontrollert ordning: reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk

Kontroll av foretak og oppfølging av avvik

Foretak	Ordninger / omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
A	reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk	Kontrollen avdekket at de oppgitte distansene ikke samsvarte med de distansene karttjenester på internett viser.	I vedtaksbrevet ble veterinæren gjort oppmerksom på at antall km var rettet, og at feilopplysninger i senere søknader vil kunne føre til avkorting av tilskudd. I forbindelse med behandling av søknaden har Fylkesmannen vært i kontakt med veterinæren, og man har blitt enig om at Fylkesmannen skulle utarbeide en «fasit» for avstandene mellom veterinærkontoret og rekvirentene. Vår vurdering er at det ikke er heldig at Fylkesmannen utarbeider «fasit» for avstanden mellom veterinærkontoret og rekvirentene. Slike lister kan og bør veterinærene utarbeide selv. Veterinærene er ansvarlig for å oppgi riktige opplysninger. Dersom Fylkesmannen utarbeider en slik liste bør det fremgå av lista at veterinæren selv er ansvarlig for å sjekke at distansen er riktig, og at det er veterinærenes ansvar å oppdatere lista med eventuelle endringer i distanse som følge av endret veitrasé eller andre ting. Fylkesmannen endrer praksis, ingen konsekvenser for veterinær, da dette ble redegjort for i vedtaksbrev.
B	Reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk	Små avvik i førte km	Veterinær ble oppfordret om å ta en gjennomgang av egen km-liste
C	reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk	avvik i førte km i forhold til karttjenester på internett	standardisert avkorting av tilskudd for 1. kvartal 2017, motregnet i tilskudd for 4. kvartal 2017
D	reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk	avvik i førte km i forhold til karttjenester på internett	standardisert avkorting av tilskudd for 1. kvartal 2017, motregnet i tilskudd for 4. kvartal 2017
E	reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk	avvik i førte km i forhold til karttjenester på internett	standardisert avkorting av tilskudd for 1. kvartal 2017, motregnes i tilskudd for 4. kvartal 2017

Kontroll av foretak - husdyrkonsesjon

Betegnelsen på rapporteringskrav	Svar
Er kontroll av foretak på husdyrkonsesjonsområdet gjennomført i samsvar med Ldirs RS 2016-17?	Nei
Tal kontrolltiltak av foretak der det er innhentet opplysninger utover det som er tilgjengelig i egne systemer	0
Tal kontrolltiltak av foretak som er fulgt opp etter kontroller i 2016	0
Tal kontrolltiltak av foretak som skal følges opp vedr produksjonsgrensen i 2018	0
Tal kontrolltiltak av foretak det er gjennomført stedlig kontroll hos i 2017	0
Tal kontrolltiltak av foretak som er kontrollert pga mistanke om driftsfellesskap	0
Tal kontrolltiltak av foretak som er ilagt standardisert erstatning	0
Tal kontrolltiltak av foretak som er ilagt standardisert erstatning pga driftsfellesskap	0
Tal kontrolltiltak av foretak som er kontrollert, men vedtak om standardisert erstatning er under arbeid	0
Beløp som er ilagt i standardisert erstatning	0

Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll (fra kapittel 3.3.1.2.1.2 i TB)

Rapportere på

Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll av 20 % av kommunene.

God måloppnåelse, gjennomført kontroll med 3 kommuner av totalt 14 kommuner med jordbruk (pt-mottakere)

Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll av 20% av kommunene

Kommune	Ordninger / omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
Kautokeino kommune	regionalt miljøtilskudd	Innvilget RMP-tilskudd på areal som søker har mottatt A-/Ktilskudd på samme eiendom, tilskudd til sau på beite i utmark som ikke oppfyller kravet om transport, manglende risikovurdering og kontroll, saksbehandlingstid per søknad	Bedt kommunen redegjøre for hvilke undersøkelser som er gjort i sakene, bedt kommunen dokumentere risikovurdering, bedt kommunen redegjøre for om alle oppgavene i saksbehandlingen er gjennomført ihht rundskriv, og om kommunen har brukt nok tid på hver enkelt sak slik at sakene er tilstrekkelig opplyst
Alta	SMiL	1) innvilget tilskudd til grøfning. 2) piggrådrydding - uklart hvilke vurderinger kommunen har gjort i hht forskriften § 1	1) bedt om tilbakesledning på hvordan kommunen vil følge opp saken videre, i lys av 2 klagesaker på grøfning i SMiL/Alta kommune. 2) bedt kommunen redegjøre for hvilke vurderinger som er gjort
Porsanger	SMiL	Ikke vurdert tilskudd opp mot forskriften	Bedt kommunen redegjøre hvilken bestemmelse i forskriften de aktuelle tiltakene går under, og om det er tiltak utover vanlig jordbruksproduksjon, samt vurdere om tiltakene er kulturlandskapstiltak eller forurensingstiltak i hht forskriften § 5

Forvaltningskontroller av kommunene

Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Antall gjennomførte forvaltningskontroller	Antall kommuner i fylket
20 %	1	21 %	3	14

Andel avvik avdekket under (fra kapittel 3.3.1.2.1.3 i TB)

Rapportere på

Andel avvik avdekket under kontroll som er fulgt opp: 100 %.

Alle avvik er fulgt opp, men ikke alle kontrollene er lukket enda.

Oppfølging av avvik avdekket under kontroll

Betegnelse på rapporteringskrav	Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Antall kontroller med registrerte avvik	Antall kontroller der registrerte avvik er fulgt opp
Oppfølging etter foretakskontroller	100 %	0	100 %	3	3
Oppfølging etter forvaltningskontroller	100 %	0	100 %	5	5

Andel av siidaandeler der (fra kapittel 3.3.1.2.2.1 i TB)

Rapportere på

Andel av siidaandeler der det er gjennomført kontroll: 15%.

Vinteren 2016/17 ble det foretatt reintelling i 6 distrikter med et fastsatt reintall på til sammen ca 35.000. Tellingen omfattet 78 siidaandeler, noe som tilsvarer 21% av siidaandelene i Finnmark.

Kontroll av siidaandeler del 2

Sidaandel	Ordninger/omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
78 siidaandeler	Etterkontroll på grunnlag av reintelling	Feil reintall lagt til grunn for tilskudsvedtak	Omgjøring av tilskudsvedtak -

Kontroll av siidaandeler del 1

Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Antall siidaandeler som er kontrollert	Antall siidaandeler i fylket
15 %	6	21 %	78	376

Andel avvik avdekket under (fra kapittel 3.3.1.2.2.2 i TB)

Rapportere på

Andel avvik avdekket under kontroll som er fulgt opp: 100%.

Telleresultat er sammenholdt med reintall som er lagt til grunn for tilskudsvedtak, og alle avvik er fulgt opp. Når det ikke kan legges fram en akseptabel forklaring på avviket, medfører det omgjøring av tilskudsvedtak og innkreving av feil utbetalt tilskudd.

Kontroll av siidaandeler - oppfølging av avvik

Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Antall kontroller med registrerte avvik	Antall kontroller der registrerte avvik er fulgt opp
100 %	0	100 %	8	8

Tabellen omfatter kun siidaandeler som er fulgt opp i forhold til tilskudsreglene, og omfatter følgelig kun siidaandeler som har søkt om og fått innvilget tilskudd.

3.1.3.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivare tatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester

Inntrykket er at befolkningen stort sett har tillit til tjenestetilbudet i fylket, og i hovedsak får ivare tatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester. I forhold til antall vedtak som fattes i kommunene og det mangfold av tjenester som ytes, behandler vi bare en liten del. Formålet med tilsynsvirksomheten og behandlingen av rettighetsklager er å bidra til at tjenestene ivaretar tilgjengelighet og kvalitet, og samtidig bygger opp tillit til tjenesteytingen. Ved svikt i styring, innhold i tjenestene og i tildelingspraksis til enkeltpersoner blir disse fulgt opp til manglene er rettet. På tross av dette er vi bekymret for kompetansesituasjonen i kommunene på flere av fagområdene.

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker (fra kapittel 3.3.1.3.3.1 i TB)

Rapportere på

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 5 måneder eller mindre.

Median saksbehandlingstid for helse- og omsorg i 2017 var på 8,2 måneder. Dette skyldes stor restanse overført fra 2016. Restansen skyldes i hovedsak stor innsats fra avdelingen i arbeidet med flyktningkrisen, vakanser og om lag 10 saker overført fra fylkesmannen i Troms. Restanser per 31.12.2016 var på 85 tilsynssaker. I løpet av 2017 ble det lagt ned en stor ressursmessig innsats for å behandle "gamle" saker. Per 31.12.2017 var restansen redusert til 57 tilsynssaker. Ved inngangen til 2017 var restansene allerede gamle saker. Dermed blir median saksbehandlingstid også lengre enn 5 mndr. ettersom saksbehandlerne da slutfører saker som har ligget lenge. I løpet av 2017 har restansesituasjonen endret seg slik at median saksbehandlingstid for restansene pr. 1.1.18 er på 4,0 mndr. Dette gir et godt utgangspunkt for å innfri målkravet på 5 mndr. saksbehandlingstid for det kommende året, 2018. For sosialområdet har vi saksbehandlet to saker der begge har vært kompliserte med store vansker i forhold til innhenting av relevant informasjon. Derfor oversteg saksbehandlingstiden 5 mndr. for begge.

Tatt i betraktning restansesituasjonen ved inngangen til året anses målkravet som delvis oppfylt.

Andel tilsynssaker behandlet innen 5 måneder

Saksområde	Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat
Sosial	50 %	0 %	0 %
Helse/omsorg	50 %	23 %	23 %

Avslutning av klagesaker: Minst (fra kapittel 3.3.1.3.3.2 i TB)

Rapportere på

Avslutning av klagesaker: Minst 90 prosent innen 3 måneder.

Helse- og sosialavdelingen

Klagesaker etter Lov om sosiale tjenester i NAV som ble behandlet innen 3 måneder utgjør 87%. Målet er 90%. Restansen utgjør 6 saker. Vi har ikke hatt store restanser på området i løpet av de siste årene. Vi er godt bemannet, og behandler sakene på gjennomsnittlig 1,6 mnd. Vi har liten saksmengde, da det kom inn 52 saker i løpet av 2017. De fleste sakene blir behandlet innen 3 mnd, men det er noen få saker som krever lengre saksbehandlingstid. Noen av disse sakene er kompliserte, eller vi venter på ytterligere opplysninger fra NAV. På helse- og omsorg er det god måloppnåelse, for Nav tilfredsstillende.

Saksbehandlingstid - Avslutning av klagesaker

Saksområde	Resultatmål	Prosentpoeng	Realitetsbehandlet innen 3 md.
Sosial	90 %	87 %	87 %
Helse/omsorg	90 %	91 %	91 %

Det kom inn totalt 52 klagesaker etter Lov om sosiale tjenester i NAV i 2017. Det var 46 saker som ble avsluttet. Gjennomsnittlig behandlingstid er 1,6 mnd. Totalt er 87% av sakene avsluttet innen 3 mnd. De fleste sakene har kortere behandlingstid enn 3 mnd. Det er kun noen få saker som tar lengre tid enn 3 mnd.

Andel vedtak om bruk av tvang (fra kapittel 3.3.1.3.3.3 i TB)

Rapportere på

Andel vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning som er overprøvd innen 3 måneder: Minst 90 %.

Vi har få vedtak til overprøving, og opplever ofte at ikke alle dokumenter er med i kommunenes første oversendelse til oss. Det kan også ha sammenheng med at mange kommuner ikke har erfaring fra å fatte vedtak. Dermed blir saksbehandlingen forsinket, og siden vi har få vedtak gjør det store utslag. Delvis måloppnåelse.

Saksbehandlingstid - Vedtak om bruk av tvang og makt

Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat
90 %	50 %	50 %

Andel søknader om dispensasjon (fra kapittel 3.3.1.3.3.4 i TB)

Rapportere på

Andel søknader om dispensasjon fra utdanningskrav som er behandlet innen 3 måneder: Minst 90 %.

Vi hadde 4 saker om dispensasjon fra utdanningskravet i 2017. To av disse sakene ble behandlet innen fristen på 3 måneder.

Vi har få vedtak til overprøving, og opplever ofte at ikke alle dokumenter er med i kommunenes første oversendelse til oss. Dermed blir saksbehandlingen forsinket, og siden vi har få vedtak gjør det store utslag i saksbehandlingstiden. Vi behandler søknad om dispensasjon sammen med selve overprøvingen av vedtaket.

Delvis måloppnåelse.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende (fra kapittel 3.3.1.3.4.3 i TB)

Rapportere på

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester: 11.

2 ROP(Personer med samtidig psykisk lidelse og rusmiddelavhengighet)-tilsyn og 3 tilsyn med helse- og omsorgstjenester til personer med psykisk utviklingshemming. Vi har prioritert hendelsesbaserte tilsynssaker med et høyt antall restanser ved starten av året gjennom et eget prosjekt. Vi har fulgt retningslinjene for prioritering. Delvis måloppnåelse.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
11.0	- 6.8	4.2

Gjennomført 5 planlagte tilsyn.

Fordelingen av tilsyn med spesialisthelsetjenesten på hvert embete: 3. (fra kapittel 3.3.1.3.5.3 i TB)**Rapportere på**

Fordelingen av tilsyn med spesialisthelsetjenesten på hvert embete: 3.

I forbindelse med LOT sepsis tilsyn er det gjennomført et tilsyn ved akuttmottakene: I Finnmark, ved Finnmarksykehuset HF, Klinikk Hammerfest, et i Tromsø ved Universitetssykehuset HF, et i Bodø ved Nordlandssykehuset HF og i Mo i Rane ved Helgelandssykehuset HF. Ved Klinikk Hammerfest var det 4 avvik. Avvikene i Nord Norge vil ikke lukkes før 3 og siste oppfølging av til tilsynsobjektene er gjennomført i 2018. Svært god måloppnåelse. Resultat 5, resultatmål 3.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med spesialisthelsetjenesten

Resultatmål	Differanse	Resultat
3.0	2.0	5.0

Systemrevisjoner eller tilsvarende (fra kapittel 3.3.1.3.6.3 i TB)**Rapportere på**

Systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn skal være basert på risikovurderinger i de enkelte fylke. Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med sosiale tjenester bør være i størrelsesorden: 4.

Vi har gjennomført 2 tilsyn med sosiale tjenester i kommunene som ledd i det landsomfattende til personer med samtidig psykisk lidelse og rusmiddelavhengighet. langvarig vakans i en stilling er hovedbegrunnelsen for kun delvis måloppnåelse.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med sosiale tjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
4.0	- 3.0	1.0

Gjennomført 2 tilsyn, ikke 1 som anført fra Nestor. Korrigeres.

3.1.3.4 Økt rettssikkerhet og rettslikhet for vergetrengende

Vergemålsseksjonen ved Fylkesmannen i Finnmark har i 2017 hatt en velfungerende vergemålsforvaltning i første instans. Vi opplever at vi har ivaretatt interessene til barn og voksne med behov for verge på en respektfull og god måte, som også vektlegger selvbestemmelsesretten.

Fylkesmannen i Finnmark har videreutviklet den lokale vergemålsmyndigheten som førstelinje. Vi gjort jevnlig risikovurderinger som i stor grad har medført rett satsing til rett tid, og som følge av dette også nedprioritert mindre risikable oppgaver. Fylkesmannen i Finnmark har jobbet mye med kvalitetsforbedring, og har i år fått god effekt av våre skriftlige kvalitetssikringssystemer. Vi har videreutviklet maler og rutiner for intern praksis, og har skriftliggjort dette slik at vi bedre kan ivareta rettssikkerhet og forvalte området mer likt. Dette har i tillegg medvirket til at vi har klart å imøtegå vergers/representanters og vergehaveres behov, krav og forventinger når det gjelder oppfølging, opplæring og behov for tilgjengelighet på en tilfredsstillende måte.

Vergemålsseksjonen har i 2017 hatt en gjennomsnittlig bemanning på ca 6 stykker. De midlertidige stillingene har vært preget av utskiftninger som igjen har gitt redusert effekt av de ekstra tildelingene som ble gitt i løpet av året. Vi har hatt en midlertidig tilsatt i sommer som har ivertatt store deler av starten på regnskapsaktivitetene.

Vergerekuttering er en utfordring, mye av dette er knyttet til små samfunn, kultur og geografi. Vi tilstreber å ivareta vår samiske befolkning på samme måte som med andre vergetrengende. Kultur og språk kan ofte være et hinder for kommunikasjon og forståelse. I tillegg er den samiske befolkningens tradisjoner ofte på kollisjonskurs med byråkratiets regner og normer. I vergemålsammenheng kommer dette frem ved at folket noen ganger viser liten forståelse for at det offentlige skal inn å veilede, kontrollere og ha tilsyn med de som hjelper den hjelpetrengende. De samiske miljøene er ofte gjennomsliktige, og i kulturen finnes en rådende oppfatning av at man skal ikke blande seg for mye i andres liv og leveste. Vi kan anta at dette også gir seg utslag i den dårlige vergerekutteringen i det samiske miljøet.

De store avstandene i Finnmark medfører at reising for bl.a. å drive vergerekuttering er ressurskrevende og genererer mye avspasering. Vi har i år vært nødt til å nedprioritere deler av rekrutteringsarbeidet. Dette gir selvsagt uheldige konsekvenser når det gjelder tilgangen på verger.

I 2017 har vi arrangert 2 samlinger for faste verger. Det er store avstander og ofte tidskrevende å reise for mange av våre faste verger. For å få verger til å delta på samlinger og opplæringer har vi vært nødt til å dekke reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste/ godtgjøring over 046901.

Vi har ført tilsyn i saker som vi har fått meldinger om, hvor vergehaver selv har varslet, hvor regnskapsgjennomgangen har avdekket forhold og i saker hvor vi har stilt spørsmål om vergens egnethet. I tillegg har vi ført rutinemessig tilsyn i saker som vi har fått søknader om Fylkesmannens samtykke.

Vi har gjennomgått regnskapene til verger som har avsluttet sitt oppdrag i 2017. I de tilfeller vi har avdekket avvik i forvaltningen av vergehavnedes midler har vi fulgt dette opp til vi har god nok oversikt til å avslutte saksbehandlingen. I noen tilfeller fortsetter vergen med oppdraget, i andre tilfeller fratar vi vergen oppdraget og i enkelte tilfeller ender saken med at vi anmelder vergen. Vi opplever å ha akseptabel forvaltning av tilsyn med vergeregnskapene.

For å ivareta rettsikkerheten til enkeltindivider har vi etablert en forsvarlig beredskapsordning for hasteoppnevninger og sikret at vedtak som har betydning for personer som trenger verge blir behandlet på en forsvarlig måte. I saker som gjelder oppnevning av midlertidig verge for spesielt sårbare personer som skal avhøres av politiet har vi oppnevnt verge i tide, og umiddelbart i akutte tilfeller.

Vi har i 2017 satset på opplæring av våre faste verger og tilgjengelighet. Derfor har vi stort sett minimum 2 stykker som tilgjengelig på telefon hele dagen, vi har rutiner for svarfrist på e-poster, og har organisert et "mottak" som har god oversikt over våre faste vergers kompetanse og behov.

Kontroll med vergeregnskap ble utført på de sakene (15%) som SRF (Statens Sivilrettsforvaltning) hadde plukket ut for kontroll. EY (Ernst & Young AS) gjennomførte tilsyn med embedets forvaltning av vergeregnskap og konkluderte med at kvaliteten på Fylkesmannen i Finnmarks arbeid er tilfredsstillende. Det ble ikke avdekket sentrale forhold som ikke er tilfredsstillende håndtert. EY mente at Fylkesmannen i Finnmark hadde god forståelse av hva internkontrollen for vergeregnskapene innebærer. I tillegg til SRFs utvalg har vi gjennomgått, dog på en mye enklere måte enn i kontrollaktiviteten, deler av de resterende innsendte vergeregnskapene, og fulgt opp de avdekkede mangler og avvik på samme måte som etter kontrollaktiviteten. På grunn av reduksjon i den økonomiske tildelingen for 2017 har vi ikke prioritert å gjennomgå like mange saker som tidligere år. Til sammen er 177 vergeregnskap kontrollert i 2017. Som følge av ikke godkjente vergeregnskap er 20 verger under oppfølging. Vi har fratatt 5 verger oppdraget etter tilsyn, i tillegg til at noen verger selv har bedt seg fritatt under tilsyn før vi har konkludert med fratakelse av oppdrag. Ingen verger er anmeldt etter tilsyn i 2017.

Trygg kapitalforvaltning er en oppgave som er prioritert hos Fylkesmannen i Finnmark. Vi har gode rutiner og prosesser som sikrer kvalitet i saksbehandlingen og tilsynet med vergehaveres penger. Vi har valgt å nedprioritere frigivelse av midler under 2G og innkreving av kapital på litt over 2G, da dette er forhold som vi ikke vurderer som særlig risikofylte å nedprioritere. I saker hvor vergehaver har bedt om sine midler frigitt har vi fulgt opp saken. Vi har hatt noen utfordringer når det gjelder Agresso-bank-porteføljen, dette er rapportert og drøftet med SRF.

Arbeidet med å sikre datakvaliteten i Vera pågår kontinuerlig, og vi rapporterer alle feil og mangler til "hjelpesenter".

I forbindelse med skifte av verge, endring av vergemål, søknader om fylkesmannens samtykke etc. har vi gjennomgått vergemålet med hensyn til individtilpasning og mandatutforming. Vi har ikke gjennomført en systematisk gjennomgang av behov for fornyelse av vergenes politiattester.

Måloppnåelsen for de prioriterte sakstypene har vært innfridd med unntak av ett. Resultatmålet er ikke fullstendig oppnådd for; «Fylkesmannens samtykke til søknader om bruk av kapital». Målsettingen var at 80% av sakene skulle være saksbehandlet innen 28 dager, vårt resultat endte på 78%. Dette skyldes at det har tatt lang tid i noen saker å innhente tilstrekkelig samtykke eller ytterligere informasjon, og at i 2017 hadde vi fått en reduksjon i den økonomiske tildelingen. Denne sakstypen har likevel vært høyt prioritert, og vi har tilstrebet med å ivareta selvbestemmelsesretten og autonomien til vergehavere med midler til forvaltning. At vi ikke har innfridd måloppnåelsen er på ingen måte en dårligere rettsikkerhet for våre vergehavere. Dette har heller hatt motsatt effekt, da vi har vektlagt autonomien, og brukt den ekstra tiden bl.a. til å sikre at vergehavere eller at begge foreldre til mindreårige blir hørt.

Vi har også i 2017 foretatt en «vask» av regnskapspliktige verger i VERA slik at listene for hvilke verger som har regnskapsplikt skal være ajourførte. I år igjen har vi registrert at noen verger med regnskapsplikt ikke er med på listen fra SRF, og at noen som har fritak er med på listen. Konsekvensen av dette er bl.a. at det finnes verger som har regnskapsplikt, men som ikke har mottatt brev eller purring fra oss fordi de ikke kommer opp på listen fra SRF. Så langt våre data er registrert av VERA har alle vergemål riktig status med tanke på regnskapsplikt.

Vi har fra høsten 2017 ikke innhentet økonomisk status fra verger med nye vergemål. Innhenting av økonomisk status har tatt uforholdsmessig mye ressurser når man sammenligner med hva vi sitter igjen med av informasjon, tiltenkt som grunnlag for å føre tilsyn/følge opp sakene. Henvendelser fra verger som ikke klarer å se hva disse 13 sidene skal inneholde, purring på manglede innsendt økonomisk status, mangler ved innsendt økonomisk status, konsekvenser ved utelatelse av innsendt status m.m. gjør at risikoen ved å ikke kreve dette er relativt lav. I stedet ber vi skattemyndighetene sende oss den siste sjømeldingen, og dennes innhold vurderer vi være tilstrekkelig for å gjennomføre tilsyn og kontroll med vergemålet.

Ved opprettelse av vergemål gjennomfører vi samtale med vergetrengende der det er mulig. Samtalen logges og refereres i vedtaket. Vi vektlegger behov og den vergetrengendes mening i mandatutforming. I hovedsak beskrives mandatet som ivaretagelse av personlige eller økonomiske interesser i vedtakene, det spesifiseres nærmere ved spesielle behov.

Vi har i 2017 hatt flere saker knyttet til reindriftsutøvere med behov for vergemål, skiftesaker hvor mindreårige har arvet reinsdyr, klagesaker og bekymringsmeldinger hva angår reindriftsutøvere med vergemål. Dette er sammensatte og utfordrende saker som krever at vi hensyntar den samiske kulturen, forståelse av samiske forhold og reindrift, samtidig som lover og regler skal følges.

I det daglige arbeidet har vi høyt fokus på den enkeltes integritet, verdighet og selvbestemmelse. I tråd med vergemålsloven har vi bl.a. gjennomført samtaler med samtykkekompetente personer som vi oppnevner verge for. I enkelte tilfeller har det ikke latt seg gjøre å gjennomføre samtalen, dette kommenteres da i oppnevningsvedtaket.

Kompetanseheving for medarbeiderne er et tiltak som underbygger alle målene i vergemålsforvaltningen. Vi har blant annet deltatt på den nasjonale fagsamlingen i regi av SRF, vi har hatt flere deltagere på den nasjonale EMA konferansen, vi har sammen med Nordland og Troms arrangert en fagsamling over 2 dager, vi hospiterer på andre embeter, vi bruker fagmøter og andre arenaer til kompetanseoverføring samt gjennomført andre kurs og opplæringer som er relevante.

Regnskapstall:

046901 - kr. 5766 973.

046921 - kr. 2 761 595.

Vi ivaretar barnekonvensjonens § 12 ved å tilstrebe at mindreårige over 12 år med formuer skal uttale seg, og som hovedregel medunderskrive, ved søknader som gjelder dem selv.

Alt i alt oppfatter vi at vi har en akseptabel grad av måloppnåelse og at arbeidet som utføres er gjort med respekt for vergehavere og etter gjeldende lover og regler.

Opprett vergemål – 80 % av vedtakene skal (fra kapittel 3.3.2.1.1.1 i TB)**Rapportere på**

Opprett vergemål – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 80 dager.

Resultatmål oppnådd med god margin.

Saksbehandlingstid - Opprett vergemål – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 80 dager

Resultat	Resultatmål	Differanse
94 %	80 %	14 %

Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital (fra kapittel 3.3.2.1.1.3 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 28 dager.

Målsettingen var at 80% av sakene skulle være saksbehandlet innen 28 dager, vårt resultat endte på 78%. Dette skyldes at det har tatt lang tid i noen saker å innhente tilstrekkelig samtykke eller ytterligere informasjon, og at i 2017 hadde vi fått en reduksjon i den økonomiske tildelingen. Denne sakstypen har vært høyt prioritert, og vi har tilstrebet med å ivareta selvbestemmelsesretten og autonomien til vergehavere med midler til forvaltning. At vi ikke har innfridd måloppnåelsen er på ingen måte en dårligere rettsikkerhet for våre vergehavere. Dette har heller hatt motsatt effekt, da vi har vektlagt autonomien, og brukt den ekstra tiden bl.a. til å sikre at vergehavere eller at begge foreldre til mindreårige blir hørt.

Saksbehandlingstid - Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 28 dager

Resultat	Resultatmål	Differanse
78 %	80 %	- 2 %

Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter (fra kapittel 3.3.2.1.1.4 i TB)**Rapportere på**

Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 42 dager.

Resultatmål oppnådd med god margin.

Vi har effektive og gode rutiner for saksbehandling av vergegodtgjøring som medfører få saker og lite ressursbruk for dette området. Ressursene går med til kvalitetssikring og oppfølging av timegodtgjøringskrav fra faste verger og søknader fra alminnelige verger.

Saksbehandlingstid - Godtgjøring og utgifts-dekning til verger og representanter – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 42 dager

Resultat	Resultatmål	Differanse
97 %	80 %	17 %

3.1.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk**3.1.4.1 Økt kvalitet og kompetanse i kommunene**

Fylkesmannen har i 2017 jobbet målrettet med å heve kompetansen og kvaliteten til både barnehage- og skolesektor. Dette gjennom nettverksarbeid, samlinger og i dialogmøter, der etter- og videreutdanning har vært tema, samt kompetanseheving på enkelte områder. Her nevnes spesielt det å styrke barnehagemyndighetsrollen og øke analysekompetanse til skoleeiere og -ledere. Utover dette har kompetanseheving på nytt kapittel 9a vært tema ved flere anledninger.

I Finnmark hadde vi fem kommuner som kom under det staten hadde satt som nedre grense for kvalitet. Disse kommunene er spesielt tett fulgt opp med veiledning, støtte og vi har bidratt med vår analysekompetanse i kommunale møter. Alle de fem kommunene vil få veilederkorps inn som støtte fra 2018.

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers (fra kapittel 3.4.1.1.1.1 i TB)**Rapportere på**

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers grad av tilfredshet med fylkesmannen som medspiller for kommunene, skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2016, jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2016» og «Spørsmål til Barnehage-Norge høsten 2016».

Barnehage:

Barnehagemyndighetens vurdering av Fylkesmannens arbeid i 2016 var på 3.7 poeng, mens for Finnmark sin del er score i 2017 3.4 poeng. Selv om fylket ikke når opp til snittresultatet/måleresultatet fra 2016, anser vi at vi har hatt god måloppnåelse i 2017. Dette fordi vi lå lavest i landet i 2016 mens vi i 2017 har fått et mye bedre resultat. Dette er en konsekvens av flere ansatte på barnehageområdet hos Fylkesmannen.

Skole:

Tabell 8,4 i Spørsmål til Skole-Norge 2017 viser at tilfredsheten til fylkesmannens som medspiller for kommunen er gått ned med 0,1 fra 2016, fra 3,8 til 3,7. Likevel ligger vi over landsgjennomsnittet med 0,1.

Vi vil nevne at Fylkesmannen jobber tett opp mot kommunene i Finnmark. Vår prosjektleder for Kompetanseløft Finnmark er i tett dialog med skoleeierne i fylket og vi forsøker å bistå med vår kompetanse når det er ønskelig.

3.1.5 Gjennomførte evalueringer

Motorferdsel og tolkning av den nye motorferdselloven har stort fokus i Finnmark. Fylkesmannen har et utstrakt veiledningsansvar ovenfor kommunene, i tillegg til å være klageorgan. Det har derfor vært viktig for embetet å høre brukerne (kommunene) i forhold til hva vi kan bli bedre på og få forslag til endringer i prosesser. Det ble gjennomført en brukerundersøkelse hvor alle kommunene kom med sine innspill. Innspillene har medført endringer i vår saksbehandling og planlegging/oppfølging av kommunene for 2018.

3.2 Avvik på oppdrag i tildelingsbrevet og/eller faste oppgaver i virksomhets- og økonomiinstruks

3.2.1 Tverrsektorielle oppdrag/oppgaver

Ingen avvik

3.2.2 Arbeids- og sosialdepartementet

Sosialseksjonen har avvik på følgende mål:

Mål om at 90% av alle klagesakene etter Lov om sosiale tjenester i NAV skal behandles innen tre måneder er nesten oppnådd. I 2017 er 87% av alle sakene behandlet innen tre måneder. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er på 1,6 måneder.

Det er gjennomført to systemrevisjoner gjennom det landsomfattende ROP-tilsynet. Det bør være gjennomført fire systemrevisjoner. Manglende måloppnåelse skyldes primært langvarig vakans i en stilling. Delvis måloppnåelse.

3.2.3 Barne- og likestillingsdepartementet

Ingen avvik.

3.2.4 Helse- og omsorgsdepartementet

Ingen avvik.

3.2.5 Justis- og beredskapsdepartementet

Fylkesmannen har avvik på eget mål om ferdigstillelse av SBS-planverket. Arbeidet pågår, men er ikke ferdigstilt. Ny felles mal for SBS benyttes.

Alle saker etter PBL er behandlet, men fra siste kvartal i 2017 ble det pga kapasitetshensyn nødvendig å gi enkelte plansaker etter PBL en mer overfladisk behandling. Viktige og større planer ble prioritert og gitt en individuell behandling, mens for varsel om mindre planer ble ekspedert med en standardmerknad som blant annet minnet om kravet til gjennomføring av ROS-analyse og hensynet til klimaendringer.

3.2.6 Klima- og miljødepartementet

Ingen avvik

3.2.7 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Ingen avvik

3.2.8 Kunnskapsdepartementet

Ingen avvik.

3.2.9 Landbruksdepartementet

Fylkesmannen vil spesielt peke på at reinteilinger og medfølgende kontrollvirksomhet og oppfølging av avvik, er svært ressurskrevende, og det prioriterte.

Ordningen med beredskapsutvalg er opphørt i samråd med Landbruksdirektoratet. Beredskap innenfor reindriftsområdet er innarbeidet i embetets beredskapsplaner. FM har etterlyst en klargjøring av vårt ansvar og våre virkemidler knyttet til beredskapsarbeid i reindriften.

3.3 Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet

Blir personer i målgruppen... (fra kapittel 7.3.1.1 i TB)

Rapportere på

Blir personer i målgruppen for programmet vurdert med hensyn til deltakelse og får de som har krav på det, tilbud om program.

Fylkesmannen har ikke mottatt klager eller henvendelser tilknyttet manglende tilbud om KVP. Likevel ser vi at kontorene i svært varierende grad kan vise til

systematisk kartlegging av og tilnærming til aktuelle KVP deltakere. Deltakere på KVP i fylket har også i 2017 vært dalende. Statlige tiltak og ordninger prioriteres. Deltakere som tilbys KVP er fremdeles personer kontorene mener kan lykkes uten den store arbeidsbyrden. Arbeidsmarkedsbedrifter og andre ferdig utarbeidede tiltak med ledige plass, er ennå hovedinnhold i de fleste program. Hovedansvaret for oppfølgingsarbeidet legges til tiltaksarrangør og KVP ordningen ses ofte som en inntektssikring. God måloppnåelse.

Hvilke utfordringer opplever FM... (fra kapittel 7.3.1.2 i TB)

Rapportere på

Hvilke utfordringer opplever FM at NAV-kontorene har i arbeidet med KVP.

Kontorene rapporterer selv å ha utfordringer i forhold til å kunne sette av tid og ressurser til kvalitetsmessig godt oppfølgingsarbeid. Samarbeid og samhandling rundt enkelt brukere og deres sammensatte behov for tjenester både innad i NAV og mot øvrig hjelpeapparat oppleves også som utfordrende i en presset ressursituasjon.

God måloppnåelse.

Hva er de viktigste utfordringene for FM... (fra kapittel 7.3.1.3 i TB)

Rapportere på

Hva er de viktigste utfordringene for FM i arbeidet med KVP.

NAV-leder og kommunal ledelse må ha kunnskaper om og fokus på rettssikkerhet for brukerne. Dette må gjenspeiles i styring og ledelse. Forståelse av den menneskelige, samfunnsmessige og økonomiske gevinsten av å arbeide tett og godt med brukerne må bli en befestet grunntanke i kontorene. Felles helhetlig, kvalitetsmessig og faglig tenkning innad i kontorene må prioriteres fremfor stadig nye satsinger, skjemautfyllinger og rapporteringer.

Kontorene, både ledere og veiledere, må få en forståelse av meningen med å benytte verktøy som er tilgjengelig. Behovsvurderinger, samtaler, journalføring, planverktøy, egenrevalueringer, arbeidsevnevurderinger ARENA også videre, er hjelpeverktøy for å sikre brukernes rettigheter - ikke for å tilfredsstille systemene. Fylkesmannen er opptatt av at de sosiale tjenestene styres og ledes i henhold til krav om internkontroll og rettssikkerhet for brukerne. Vi mener dette er viktig for å oppnå kvalitet og forsvarlighet i tjenestene.

Sammen med NAV-Fylke, har vi gjennomført fagdager med egenrevaluering og plan for kontinuerlig kvalitetsforbedring av oppfølgingsarbeidet på de store kontorene. Kontorene gjennomgår, med bistand fra fylkesleddenes kompetanseveiledere, sitt eget arbeid med behovsvurderinger, arbeidsevnevurderinger, planarbeid, samtale med bruker og andre moduler etter metode fra standarden for arbeidsrettet brukeroppfølgning. Fagdagene gjennomføres jevnlig etter fast plan på hvert kontor. Planen er at dette skal innføres i alle kontor med fastsatt planer også i årene framover. God bruk av de mulighetene og arbeidsmetodene som finnes i NAV systemet, vil gi økt kompetanse og ferdigheter i arbeidet med tjenestemottakere som har behov for bistand over tid. Kompetanseveiledergruppen har en felles formening om at godt faglig, kvalitetsmessig arbeid med bruker over tid må prioriteres og at gode resultater for NAV-kontorene, bare kan oppnås ved styrking av NAV ledernes evne til å lede hele kontoret mot felles mål for innbyggernes rettigheter.

God måloppnåelse.

Vilkår for aktivitet for de under 30 år... (fra kapittel 7.3.1.4 i TB)

Rapportere på

Vilkår for aktivitet for de under 30 år: Fylkesmannen skal følge med på og beskrive innføring av aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk stønad under 30 år og kommunenes erfaringer med den nye lovbestemmelsen.

Fylkesmannen har avholdt opplæring i sosialtjenestelovens § 20a) til NAV ledere, med tilhørende veiledning og informasjon rundt muligheter i praksis. Alle ansatte ved NAV kontor i fylket har også deltatt på telematikkopplæring med samme tema. På slutten av året foretok vi en spørreundersøkelse som viser at NAV-kontorene har fokus på vilkår om aktivitetsplikt, men at ordningen en del steder er vanskelig å gjennomføre i praksis. Mangel på aktivitet/tiltaks plasser i kommunen og oppfølging ved at vilkår brytes og konsekvenser at dette oppleves utfordrende for kontorene. God måloppnåelse.

Fylkesmannen skal rapportere på gjennomførte tilsyn... (fra kapittel 7.3.2.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på gjennomførte tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven.

Det er gjennomført et uanmeldt tilsyn ved samisk krise- og incestsenter i Karasjok kommune. Det ble påpekt tre lovbrudd ved tilsynet. Disse lovbruddene ga utgangspunkt for å åpne tilsyn med Porsanger og Kautokeino kommuner, som kjøper krisesentertjenester av Karasjok.

God måloppnåelse.

Tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven

Totalt antall kommuner i fylket	19
Antall krisesentertilbud i fylket	4
Antall tilsyn med kommuner som har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune 2015	0
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune) 2015	0
Antall tilsyn med kommuner som har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune 2016	0
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune) 2016	0
Antall tilsyn med kommuner som har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune 2017	1
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke har et krisesentertilbud lokalisert i sin kommune) 2017	2

Fylkesmannen skal redegjøre for bakgrunnen for og konsekvenser... (fra kapittel 7.3.2.2 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal redegjøre for bakgrunnen for og konsekvenser av eventuelle nedleggelse av krisesentrene eller reduksjon i tilbudet.

Det har ikke vært lagt ned noen krisesentertilbud. Vi jobber med oppfølging av tilsyn i 3 kommuner der det ble gitt avvik. God måloppnåelse.

Fylkesmannen skal rapportere på antall behandlede søknader... (fra kapittel 7.3.2.3 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på antall behandlede søknader og fattede vedtak etter ekteskapsloven, anerkjennelsesloven og brudgivingslova i årsrapporten.

Fylkesmannen har i 2017 behandlet 159 separasjonsbevillinger, og 124 skilsmissebevillinger etter ekteskapsloven.

Vi har gitt 4 avslag på skilsmisse, der partene har bodd sammen i separasjonstiden, og 1 avslag der partene ikke har vært separert.

Vi har behandlet 20 godkjenninger om utenlandsk skilsmisse i henhold til lov om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser.

God måloppnåelse.

Fylkesmannen skal rapportere på antall fattede vedtak... (fra kapittel 7.3.2.4 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på antall fattede vedtak etter barneloven i årsrapporten.

Vi har ikke hatt enkeltsaker på dette området. God måloppnåelse.

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embedets arbeid... (fra kapittel 7.3.2.5 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embedets arbeid med veiledning og informasjon på familierettens område, herunder om mekling.

Vi mottar henvendelser fra publikum som ønsker råd og veiledning via e-post eller telefon. Det gis veiledning og informasjon om hvordan foreldre skal gå fram for å fremme sak for domstolene om foreldres ansvar, bosted og samvær. Da gis det også informasjon om nødvendigheten av at mekling er gjennomført og at meklingsattesten ikke kan være eldre enn seks måneder. God måloppnåelse.

Fylkesmannen skal rapportere på antall saker... (fra kapittel 7.3.2.6 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på antall saker hvor det er gitt ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling.

Fylkesmannen i Finnmark behandlet 8 saker om biologisk opphav i 2017. God måloppnåelse.

Fylkesmannen skal rapportere på antall tilsyn... (fra kapittel 7.3.2.7 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på antall tilsyn med familievernkantorene.

Vi har ikke gjennomført tilsyn med familievernkantorene. Vi vært nødt å foreta harde prioriteringer i 2017, i henhold til oppdragsgivers retningslinjer. Det har

vært gjennomført en risikovurdering av hvordan knappe ressurser skal benyttes. Ut fra tilgjengelig informasjon har vi ikke fått signaler om at det er grunn til bekymring for tilbudet gitt av familievernkantorene i fylket.

Tilsyn med familievernkantorene

Totalt antall familievernkantor i fylket	Antall gjennomførte tilsyn i 2017	Antall gjennomførte tilsyn i 2016	Antall gjennomførte tilsyn i 2015
0	0	0	0

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid... (fra kapittel 7.3.2.8 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med veiledning og informasjon på universell utforming.

Fylkesmannen samarbeider med Husbanken og enkelte kommuner i forhold til planlegging av nye omsorgsboliger. I disse sakene er universell utforming fast tema. Fylkesmannen er aktiv med å bidra til at nasjonale føringer og retningslinjer om universell utforming i størst mulig grad følges.

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med å fremme likestilling... (fra kapittel 7.3.2.9 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med å fremme likestilling knyttet til ulike diskrimineringsgrunnlag i aktuell lovgivning.

Vi forholder oss til de krav regelverket stiller, eksempelvis ved ansettelse av nye medarbeidere. Vi følger opp med råd og veiledning på spørsmål om regelverket. Vi har ikke iverksatt spesielle tiltak på området.

Delvis måloppnåelse.

Fylkesmannen skal redegjøre for implementeringstiltak... (fra kapittel 7.3.2.10 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal redegjøre for implementeringstiltak av den digitale veilederen og opplæringsprogrammet modul 1 for skoler i fylket som samarbeider med lokalt barnevern.

Fylkesmannen informerer om veilederen "Samarbeid mellom skole og barnevern - En veileder" på fagsamlinger for skoleeiere, skoleledelse og PPT.

Tilfredsstillende måloppnåelse.

Fylkesmannen skal utarbeide en årsrapport... (fra kapittel 7.3.2.11 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal utarbeide en årsrapport om tilsynsvirksomheten ved barneverninstitusjoner, omsorgssentre og sentre for foreldre og barn, jf. forskrift om tilsyn med barn i barnevernsinstitusjoner for omsorg og behandling § 14 og forskrift for foreldre og barn §28.

Rapporten er sendt til Helsetilsynet og Barne,-ungdoms- og familiedirektoratet.

God måloppnåelse.

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale... (fra kapittel 7.3.3.1.1 i TB)

Rapportere på

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale helse- og omsorgstilbudet i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i *Omsorgsplan 2020*, herunder *Demensplan 2020*.

Tilskudd fra Helsedirektoratet og tilskudd av skjønnsmiddel ordningen hos Fylkesmannen bidrar i stor grad til å øke kompetansen i kommunene. Fylkesmannen samarbeider godt med kommunene i flere nettverk og med undervisningssykehjemmene i Finnmark for å nå målsettingene i Omsorgsplanen 2020 og Demensplanen. Arbeidet er krevende fordi kommunene har stram økonomi og vi har mange små kommuner i Finnmark med sårbar bemanning. Alta kommune, undervisningssykehjemmene i Finnmark, noen enkelt kommuner og Fylkesmannen startet arbeidet i 2017 med å opprette et kompetansesenter for demente i Finnmark. Fylkesmannen håper at et slikt kompetansesenter kan etableres i løpet av dette året.

Det nasjonale velferd teknologiprojektet med 7-8 deltagende kommuner og et nettverk for alle kommuner bidrar godt i riktig retning for å nå målene i Omsorgsplan 2020.

God måloppnåelse.

Rapportere på resultatoppnåelse... (fra kapittel 7.3.3.2.1 i TB)

Rapportere på

Rapportere på resultatoppnåelse for tilskuddsordninger 765.60 og 765.62.

765.60: Fullmakt: kr 1.220.000,-

- Alta: Koordinator øhjelp
- Sør-Varanger: Helhetlig pasientforløp barn/unge
- Vadsø: Barneansvarlig/koordinator

765.62: Fullmakt: kr 4.843.000,-

- 12 kommuner/ 16 tiltak/2 nye i 2017/Trukket tilbake midler fra S-V (2 tiltak) pga reduksjon kommunale rop-tjenester.

Tilfredsstillende måloppnåelse.

Samlet vurdering av hvorvidt... (fra kapittel 7.3.3.2.2 i TB)**Rapportere på**

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale rusarbeidet i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i opptrappingsplanen.

Fylkesmannen i Finnmark har gjennom drifting av Rus/psykisk helseforum Finnmark samt arbeidet med tilskudd på rus/fattigdoms-området god oversikt over situasjonen og utfordringene i kommunene våre. Det er stort behov for å øke kapasiteten på rus/psykisk helseområdet i kommunene. Utfordringene vi blir presentert, er at de statlige tilskuddene er tidsbegrenset, de 300 mill. kroner som legges inn i ramma utgjør lite for den enkelte kommune og kommuneøkonomien er stram. Fylkesmannen ser våre statlige kompetansemidlene i sammenheng slik at kommunene har mulighet til å delta på faglige samlinger i regi av oss, i et fylke med store avstander og dyre reiseutgifter. Vi tilbyr kompetansehevende tiltak i samarbeid med kompetansesentrene på området, bl.a. legger vi årlige planer sammen med Korus Nord og Helse Nord. Tilfredsstillende måloppnåelse.

Rapportere på resultatoppnåelse... (fra kapittel 7.3.3.3.1 i TB)**Rapportere på**

Rapportere på resultatoppnåelse for tilskuddsordningen til kommunene 0762.60.

Tilskuddet er delt ut. Fylkesmannen har også avholdt et 2-dagerskurs i planlegging av kommunal habilitering- og rehabilitering i september 2017.

God måloppnåelse.

Samlet vurdering av hvorvidt tilbudet... (fra kapittel 7.3.3.3.2 i TB)**Rapportere på**

Samlet vurdering av hvorvidt tilbudet innen habilitering og rehabilitering i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i opptrappingsplanen.

Fylkesmannen har delt ut tilskuddsmidler til 10 kommuner i Finnmark. Tilskuddet ble delt ut i august 2017, rapporteringsfrist er 1.4.2018, så vi har ikke oversikt over resultatet.

Vi har gjennomført 2 ressursgruppemøter og en fagsamling for tjenesteytere som jobber med habilitering av personer med utviklingshemming. Hovedtemaet for samlingen var hverdagstvang, det vil si det å identifisere bruk av tvang og makt i egen tjenesteutøvelse.

Vi har også gjennomført et 2 dagers kurs i kommunal rehabilitering, da mange av kommunene har mottatt tilskuddsmidler til kommunal planlegging.

God måloppnåelse.

Når ble siste analyse... (fra kapittel 7.3.4.1.1 i TB)**Rapportere på**

Når ble siste analyse gjennomført?

Fylkes-ROS Finnmark ble sist gjennomført i 2013.

Foreligger oppfølgingsplan, og i så fall når ble den sist... (fra kapittel 7.3.4.1.2 i TB)**Rapportere på**

Foreligger oppfølgingsplan, og i så fall når ble den sist oppdatert?

Handlingsplan for Fylkes-ROS er sist oppdatert november 2016

Embetet har også en egen intern handlingsplan for 2016-2017 som ble oppdatert sist i 2016.

Hvilke regionale tiltak... (fra kapittel 7.3.4.1.3 i TB)**Rapportere på**

Hvilke regionale tiltak har embetet gjennomført for å ivareta fylkesmannens ansvar for samordning i arbeidet med forebygging og beredskap?

FM har bedt fylkesberedskapsrådet og regionalt beredskapsforum følge handlingsplan for 2017. FylkesROS og tverrsektoriell oppfølgingsplan vurderes som viktig for å ha oversikt over og følge opp risiko og sårbarhet i fylket. Planen tar også opp i seg behovet for egenberedskap, samarbeid og samordning mellom aktører. FylkesROS er distribuert til et bredt spekter av etater og aktører. Vi har konkrete tilbakemeldinger på at FylkesROS brukes både til øvingsplanlegging og som kunnskapsdokument.

Det er gjennomført årlig møte i Fylkesberedskapsrådet. Videre har Fylkesmannen som et ledd i å styrke EKOM-sikkerheten gjennomført konferanse med kommuner og statlig regionale etater hvor også egenberedskap inngikk som del av agendaen. Fylkesmannen er en del av et samarbeidsprosjekt sammen med Fylkeskommunen og noen kommuner i Finnmark som ser på muligheten for en fiberlinje fra Lakselv til Tana. Dette vil bidra til å styrke del av kritisk infrastruktur innad i fylket.

Fylkesmannen har gjennomført møte i det regionale kommunikasjonsnettverket med kommuner og statlig regionale etater. Formålet med nettverket er blant annet å bidra til styrket fokus og løsninger hvordan sikre opprettholdelse av kommunikasjon ved uønskede hendelser gjennom planverksutvikling og kunnskapsdeling om kommunikasjonsplattformer. Samisk og tospråklighet i beredskapssituasjoner var også tema.

Det er gjennomført kurs i øvelsesplanlegging for alle kommunene i fylket. Formålet var å styrke kommunene sin kompetanse til å utarbeide og gjennomføre gode øvelser som del av sitt beredskapsarbeid.

Fylkesmannen gjennomførte årlig regional varslingsøvelse med statlig regionale etater. Formål er å teste at etablerte kanaler fungerer som forutsatt og i nødvendig utstrekning iverksette tiltak for å rette opp feil og mangler.

Fylkesmannen har hatt fokus på konsekvenser for Finnmark når Nordnesfjellet i Troms raser ut og hva vi kan gjøre for å redusere disse. Det har vært gjennomført to møter med Nærings- og fiskeridepartementet om dette temaet. Det siste møtet ble avholdt i Alta i des. 2017 med deltagelse fra Statens Vegvesen, rådet for bygg og anleggsberedskap, forum for drivstofforsyning, rådet for matvareberedskap, Tine, Asko Nord, FMFI og FMTR.

Andel hendelser av regionale hendelser... (fra kapittel 7.3.4.1.4 i TB)**Rapportere på**

Andel hendelser av regionale hendelser som er evaluert med oppfølgingspunkter og sendt DSB.

Det er sendt en evalueringsrapport til DSB (EKOM utfall Båtsfjord- Berlevåg)

Andel regionale øvelser og embetsøvelser... (fra kapittel 7.3.4.1.5 i TB)**Rapportere på**

Andel regionale øvelser og embetsøvelser som er evaluert med oppfølgingspunkter og sendt DSB.

Fylkesmannen har ikke deltatt i noen regional øvelse i 2017.

Fylkesmannen har gjennomført regional varslingsøvelse i 2017 med statlig regionale etater og kommuner. Evalueringsrapport utarbeidet og sendt DSB.

Embetet gjennomførte i desember 2017 årlig embetsøvelse. Alle avdelinger og tjenester i embetet ble øvd gjennom et sett av ulike scenarier og hendelser. Evalueringsrapport oversendes DSB når den er ferdigstilt.

Status revisjon underliggende planverk... (fra kapittel 7.3.4.1.6 i TB)**Rapportere på**

Status revisjon underliggende planverk knyttet til nasjonale beredskapstiltak

- Status revisjon i embetets planverk – hva er gjennomført og hva gjenstår
- Status revisjon regionalt arbeid med underliggende planverk – hvilke tiltak er gjennomført

Fylkesmannen har ikke ferdigstilt SBS- planverk i 2017. Arbeid pågår og ny felles mal benyttes.

FMFI sin overordnede beredskapsplan er revidert i 2017.

Det er også foretatt oppdatering og revisjon av underliggende planverk til FMFI beredskapsplan - eksempelvis krisekommunikasjonsplan og avdelingsvise tiltakskort.

Arbeid knyttet til det sivilt-militære... (fra kapittel 7.3.4.1.7 i TB)**Rapportere på**

Arbeid knyttet til det sivilt-militære samarbeidet i forbindelse med *Trident Javelin 2017* og *Trident Juncture 2018*: Hvilke deler av dette arbeidet har embetet deltatt i 2017.

Fylkesmannen i Finnmark er ikke direkte involvert i Trident Javelin 17 og Trident Juncture 18. Men Fylkesmannen har deltatt på informasjons- og kompetansehevingsmøter om disse øvelsene i 2017. Dette blant annet for å styrke vår kunnskap om utøvelse av siv/mil samarbeid i stor skala gjennom vårt oppdrag i totalforsvaret.

Embetene skal i årsrapporten rapportere på antall og andel... (fra kapittel 7.3.4.2.1 i TB)

Rapportere på

Embetene skal i årsrapporten rapportere på antall og andel kontrollerte vergeregnskap, samt antall verger som er under oppfølging på bakgrunn av ikke godkjente vergeregnskap.

Kontroll med vergeregnskap ble utført på de sakene (15%) som SRF (Statens Sivilrettsforvaltning) hadde plukket ut for kontroll. EY (Ernst & Young AS) gjennomførte tilsyn med embetets forvaltning av vergeregnskap og konkluderte med at kvaliteten på Fylkesmannen i Finnmarks arbeid er tilfredsstillende. Det ble ikke avdekket sentrale forhold som ikke er tilfredsstillende håndtert. EY mente at Fylkesmannen i Finnmark hadde god forståelse av hva internkontrollen for vergeregnskapene innebærer.

Som følge av ikke godkjente vergeregnskap er 20 verger under oppfølging. Vi har fratatt 5 verger oppdraget etter tilsyn, i tillegg til at noen verger selv har bedt seg fritatt under tilsyn før vi har konkludert med fratakelse av oppdrag. Ingen verger er anmeldt etter tilsyn i 2017.

Vergemålsordningen

Sum	Antall kontrollerte vergeregnskap	Antall mottatte vergeregnskap
30 %	177	587

Embetene skal i årsrapporten rapportere hvorvidt... (fra kapittel 7.3.4.2.2 i TB)

Rapportere på

Embetene skal i årsrapporten rapportere hvorvidt alle vergemål opprettet etter gammel lov har riktig status med tanke på regnskapsplikt.

Vi har også i 2017 foretatt en «vask» av regnskapspliktige verger i VERA slik at listene for hvilke verger som har regnskapsplikt skal være ajourførte. I år igjen har vi registrert at noen verger med regnskapsplikt ikke er med på listen fra SRF, og at noen som har fritak er med på listen. Konsekvensen av dette er bl.a. at det finnes verger som har regnskapsplikt, men som ikke har mottatt brev eller purring fra oss fordi de ikke kommer opp på listen fra SRF. Så langt våre data er registrert av VERA har alle vergemål riktig status med tanke på regnskapsplikt.

Fylkesmannen skal i årsrapportløsningen rapportere... (fra kapittel 7.3.4.3.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal i årsrapportløsningen rapportere på antall innkomne, innvilgede og avslåtte søknader for perioden, fordelt på henholdsvis fritt rettsråd og fri sakførsel. Hva gjelder de innvilgede sakene, skal rapporteringen gi en oversikt over forekomsten av økonomisk dispensasjon, samt totale advokatutgifter og evt. andre utgifter som er innvilget i aktuelle periode, fordelt på saksområde. Av rapporteringen skal videre fremgå hvorvidt det er gitt avslag som følge av økonomisk overskridelse eller av andre grunner i henhold til skjema over rettshjelpsstatistikk fra Statens sivilrettsforvaltning.

Det er gitt økonomisk dispensasjon i en av rettsrådssakene. De totale advokatutgiftene er på kr. 1 528 840. 14 rettsrådssaker er avslått på grunn av inntekts/formuesoverskridelse. 4 søknader om fri sakførsel er avslått på grunn av inntekts/formuesoverskridelse og 2 søknader er avslått av andre grunner.

Retts hjelp 1.1 - Søknader

Betegnelse på rapporteringskrav	Sum	Fritt rettsråd	Fri sakførsel
Innkommne søknader	251	238	13
Innvilgede søknader	235	232	3
Avslåtte søknader	30	24	6

Fylkesmannen skal rapportere på forventet forbruk... (fra kapittel 7.3.4.3.2 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på forventet forbruk på kap. 470, post 01 inneværende og påfølgende år. Eventuelle avvik skal begrunnes.

Fylkesmannen hadde et samlet forbruk på kr. 1 333 012,07 på kap. 470, post 01 i 2017 og forventer et forbruk på rundt det samme i 2018.

I forbindelse med introduksjonsordning... (fra kapittel 7.3.4.4.1 i TB)

Rapportere på

I forbindelse med introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) skal Fylkesmannen skal rapportere på antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.

Vi har behandlet tre saker i forbindelse med introduksjonsordningene:

Sakene gjaldt:

1. Utvidet deltakelse i introduksjonsprogrammet, § 5 - klager fikk medhold
2. Avslag på introduksjonsprogrammet, §§ 3 og 2 - klager fikk medhold
3. Betaling av norskprøve, §17 - kommunens vedtak opprettholdes og klager fikk ikke medhold

På området opplæring i norsk... (fra kapittel 7.3.4.4.2 i TB)

Rapportere på

På området opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (introduksjonsloven) skal Fylkesmannen oppgi antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.

Tre klagesaker.

Sakene gjaldt:

1. Utvidet deltakelse i introduksjonsprogrammet, § 5 - klager fikk medhold
2. Avslag på introduksjonsprogrammet, §§ 3 og 2 - klager fikk medhold
3. Betaling av norskprøve, §17 - kommunens vedtak opprettholdes og klager fikk ikke medhold

Fylkesmannen skal i årsrapporten... (fra kapittel 7.3.4.4.3 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal i årsrapporten rapportere på antall statsborgerseremonier og hvor mange av nye statsborgere i fylket som har deltatt.

Inviterte 201 personer

Vi har hatt to seremonier, en i Vadsø og en i Hammerfest.

Påmeldte i Vadsø 18 (12 kom)

Påmeldte i Hammerfest 14

Resultat- og økonomirapportering... (fra kapittel 7.3.5.1 i TB)

Rapportere på

Resultat- og økonomirapportering på fagmidler på klima og miljøområdet innenfor naturmangfold, forurensning og klima.

Vi har utarbeidet en helhetlig handlingsplan for fremmede arter i fylket.

Fylkesmannens aktivitet knyttet til gebyrbelagt saksbehandling (tilsyn og konsesjonsbehandling) etter forurensningsloven utgjorde i 2017 inntekter på kroner 718 300.

Fremmede organismer

Art/artsgruppe	Type tiltak	Omfanget av tiltaket	Navn område	Utdyping av, eller kommentar til, gjennomført tiltak	Sum brukt
fremmede arter i fylket	Utarbeidelse av regional handlingsplan	relevante fremmede arter i Finnmark	hele fylket		150 000
					150 000

Det skal rapporteres på fylkesmannens... (fra kapittel 7.3.6.1.1 i TB)

Rapportere på

Det skal rapporteres på fylkesmannens arbeid med samordning av statlig styring av kommunesektoren etter retningslinjene i rundskriv H-2143.

Det er gjennomført møte med statlig regionale tilsynsetater med formål å bidra til oversikt over tilsyn og at disse skjer mest mulig enhetlig. I møtet var det å identifisere felles tilsynsobjekter og områder det var naturlig å samarbeide på. Det ble identifisert noen overlappende områder. Det ble i møtet ikke avtalt noen felles tilsyn i 2017, grunnet at mange av tilsynene allerede var avtalt.

Det ble også som del av samarbeidet avtalt å utveksle informasjon gjennom året der det ble identifisert at dette kunne være av interesse for andre tilsynsaktører. Dette for å styrke hverandre sin helhetlige kunnskap om kommunene.

Fylkesmannen har etablert en tilsynskalender. Denne er tilgjengelig på vår nettside. Tilsynskalenderen er blant annet ment å være et redskap for alle tilsynsaktører opp mot å spre sine tilsyn utover for å unngå at det oppstår tidsrom hvor kommunene nedlesses av tilsyn.

Samordningsmøte og dialog for øvrig gjennom året med andre statlig regionale tilsynsetater danner også grunnlag for å avklare behov særsmøter med kommuner (kommunestyret) som vi sammen vurderer har særskilte utfordringer. I disse tilfellene drar representanter fra Fylkesmannen og berørte etater sammen til kommunen. Formål er å gi et helhetlig bilde på av utfordringer som er identifisert gjennom ulike tilsyn i kommunen og være til hjelp for kommunen til å gjøre nødvendige prioriteringer av blant annet lovfestede tiltak og rettigheter. Det ble gjennomført et slikt besøk i 2017.

Tilsynsenhetene hos fylkesmannen legger i stor grad risikovurderinger til grunn for utvelgelse av tilsynsobjekter. Alle tilsynsenhetene hos Fylkesmannen, med unntak av en har forutgående dialog/kontakt med kommunene før tilsyn avtales.

Når det gjelder Fylkesmannen sitt oppdrag knyttet til oppfølging av PBL saker viser vi blant annet til pkt. 3.1 i årsrapporten.

Det skal rapporteres særskilt om hvilke tiltak... (fra kapittel 7.3.6.2.1 i TB)

Rapportere på

Det skal rapporteres særskilt om hvilke tiltak fylkesmannen har iverksatt for den enkelte kommune som er registrert i ROBEK og hvilke tiltak som har vært iverksatt for å forhindre kommuner som er i faresonen til å bli registrert i ROBEK. Det skal rapporteres om bruk av skjønnsmidler til ROBEK-kommunene.

Det var 3 kommuner registrert i ROBEK ved inngangen til 2017. Basert på ROBEK-oppfølgingen i 2016 var det forventet at alle de 3 ROBEK-kommunene ville betale ned nødvendig underskudd i regnskap 2016 og dermed gi grunnlag for utmelding fra ROBEK i 2017. To av de tre ROBEK-kommunene dekket inn tilstrekkelig underskudd i regnskap 2016 og kunne meldes ut av ROBEK etter vedtatt regnskap for 2016.

Den tredje ROBEK-kommunen hadde også gitt signaler om at den skulle dekke inn underskudd og kunne meldes ut av ROBEK, men den hadde ikke gjort nødvendige budsjettendringer og vedtak om underskuddsinndekking i 2016-budsjettet og kunne derfor ikke bokføre tilstrekkelig underskuddsinndekking i 2016-regnskapet.

Vi har hatt telefonmøter med den tredje kommunen for å avklare formalitetene rundt ROBEK-utmelding og for å sikre oss at den har god økonomisk kontroll i 2017 og at den vil klare å dekke inn underskudd i det omfang som skal til for å komme seg ut av ROBEK.

Det er ikke gitt skjønnsmidler knyttet til økonomisk ubalanse til de tre ROBEK-kommunene i 2017. Men alle de tre kommunene har fått prosjektskønnsmidler til ulike prosjekter.

Det har vært holdt møter med en kommune som vurderes å være i faresonen for å komme inn i ROBEK.

Spesifikk omtale av arbeid med omstilling... (fra kapittel 7.3.6.3.1 i TB)

Rapportere på

Spesifikk omtale av arbeid med omstilling og modernisering i kommunene, bruk av skjønnsmidler til formålet og formidling av resultatene.

Potten med tilbakeholdte skjønnsmidler ble redusert fra 2016 til 2017 fra 12 til 10 millioner kr. Vi har ønsket å holde oppe satsningen på utvikling i kommunene og det ble mulig å bruke hele potten til utvikling.

Vi har intensivert arbeidet med omstilling og utvikling gjennom blant annet å støtte "Prosjektnettverket" som er et nettverk for prosjektarbeid for kommunene. Vi har gått inn med egne personalressurser og deltatt på nettverkssamlinger med sikte på å gjøre kommunene bedre i stand til å initiere og gjennomføre utviklingsprosjekter.

Vi har bygget opp Fylkesmannens nettsider om Kommunal fornying til en kunnskapsbase for kommunene med egne nettsider om prosjektnettverket, om prosjektskønnsmidler og en erfaringsbase/veileder basert på tema som har vært tatt opp i prosjektnettverket og eksterne ressurser. Dette vil bli videreutviklet etter hvert som tiden går og kunnskapen øker.

Innenfor embetet har vi hatt en helhetlig tilnærming til utvikling og bl.a. sett de ulike tilskuddsordningene fra andre departementer i og prosjektskønnsmidlene i sammenheng.

Det ble gitt prosjektskjønn til 25 prosjekter fordelt på 11 kommuner. Dette var fordelt slik på ulike områder:

- 3,85 mill. kr til 7 prosjekter innenfor området Pleie og omsorg
- 2,63 mill. kr til 6 prosjekter innenfor området Velferdsteknologi
- 1,21 mill. kr til 2 prosjekter innenfor satsningsområdet Barn og unge.
- 0,65 mill. kr til 2 prosjekter innenfor området Barnevern.
- 0,50 mill. kr til ett prosjekt innenfor Rus/psykiatri/legevakt
- 0,29 mill. kr til 2 prosjekter for bedre utdanning og rekruttering av fagpersonell.
- 0,88 mill. kr til 2 prosjekter innenfor Beredskap/samfunnsutvikling.

Det har også dette året vært prioritert å få kommunene i gang med omstilling og mindre vekt på oppfølging, evaluering og erfaringsoverføring.

Det skal rapporteres om antall lånesøknader... (fra kapittel 7.3.6.4.1 i TB)

Rapportere på

Det skal rapporteres om:

- Antall lånesøknader som godkjennes og i hvilken grad fylkesmannen har nektet godkjenning av lån.
- Antall godkjente garantier, samt antall garantier som ikke ble godkjent.

Det er godkjent låneopptak for de tre ROBEK-kommunene i det brev der lovlighetskontroll av budsjettet er behandlet. For noen av kommunene er det godkjent lavere beløp enn det som var vedtatt i budsjettet.

I tillegg er det behandlet 3 søknader om lånegodkjenning som gjelder låneopptak vedtatt senere på året.

Det har kun vært behandlet 2 garantigodkjenninger i 2017 og begge ble godkjent.

Antall garantisøknader

Saksområde	Sum	Godkjent	Ikke godkjent	Ikke behandlet
Antall garantisøknader	2	2	0	0

Kommunenes lånesøknader

Type søknad	Sum	Godkjent	Ikke godkjent	Ikke behandlet
Antall lånesøknader	6	6	0	0

Fylkesmannen skal rapportere... (fra kapittel 7.3.6.5.1 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på hvordan veiledningsarbeidet har blitt utført, herunder aktiviteter for å øke kvaliteten på KOSTRA-data.

Det har vært jevnlig veiledning gjennom å besvare henvendelser fra kommunene på telefon og epost. Det har vært gitt veiledning under samlinger i etterkant av kommuneproposisjonen og statsbudsjettet. Det ble forsøkt å få til en økonominettverkssamling for kommunene i forbindelse med KS-samlingen for statsbudsjettet, men datoen for samlingen gjorde det vanskelig med forlenging både før og etter samlingen. Det jobbes videre med å få reaktivert økonominettverket.

Fylkesmannen har deltatt på informasjonsmøter om Kommuneproposisjonen/RNB og Statsbudsjettet. Det er lagt ut informasjon til kommunene på Fylkesmannens nettsider i etterkant.

Det er lagt vekt på veiledning om årsbudsjett i lovlighetskontrollen til ROBEK-kommunene, men det er ikke gitt tilbakemelding på budsjettene til de andre kommunene.

Det har vært sendt ut informasjon til kommunene om status og sannsynlige feil når det gjelder rapporteringen om eiendomsforvaltning i KOSTRA. Dette er fulgt opp med oppfordringer til kommunene om å rette feil i innrapporteringen.

Kort om fordelingen av skjønnsmidler... (fra kapittel 7.3.6.5.2 i TB)**Rapportere på**

Kort om fordelingen av skjønnsmidler, herunder rapportering i ISORD.

Det ble fordelt 51,1 mill. kr i skjønnsmidler ved basisfordelingen i Statsbudsjettet.

10 mill. kr av skjønnsmidlene ble holdt tilbake og fordelt i løpet av året. Av dette gikk hele potten til prosjektskjønn. Prosjektskjønnet er gitt i sin helhet gjennom ISORD. Første søknadsfrist var 1. april 2017. ca 7 mill. kr ble fordelt i første runde og resten i runde nr 2.

Fylkesmannen i Finnmark har lagt seg på en rutine med to rapporteringer årlig så lenge prosjektet pågår. De to fristene er 31. mars og 31. august. Kommunene velger forenklet underveisrapportering så lenge prosjektet ikke er avsluttet og sluttrapportering når prosjektet er avsluttet.

Det er 7 prosjekter som til nå er fullført og sluttrapportert i ISORD. De ble alle startet i 2016. Ingen av prosjektene som startet i 2017 er sluttrapportert ennå. Det er ikke så uventet siden tildelingene i første runde ikke ble gjort før i slutten av juni.

På grunn av kapasitet har vi ennå ikke vurdert overføringsverdi av de avsluttede prosjektene.

Vi satte i gang en prosess i 2016 med sikte på å komme frem til en annen modell for fordeling av skjønnsmidler. Vi har hatt møte underveis med KS-Finnmark ved rådmannsutvalget og vi har tatt i bruk en ny modell for fordeling av skjønnsmidlene for 2018.

Hensikten med en ny modell var todelt:

- Vi ønsket å imøtekomme kommunenes ønske om mer åpenhet rundt fordelingen av skjønnsmidlene.
- Vi ønsket å bruke skjønnsmidlene i større grad til å møte behovet for utvikling i kommunene.

I den nye fordelingsmodellen er basisskjønnet redusert til fordel for nye elementer innenfor tilbakeholdt skjønn. Satsning på utvikling er styrket gjennom økt pott til prosjektskjønn og en egen pott til fellessatsninger. Det er lagt opp til å kompensere delvis de kommunene som har størst egenandeler/kostnader regnet pr innbygger til ressurskrevende brukere. Det er vurdert å innføre en modellfordeling for basisskjønn, men det er ikke iverksatt for 2018.

Fylkesmannen vil årlig konferere med kommunene om skjønnsmiddelfordelingen og den modellen som er i bruk.

Fylkesmannens skal gi en kort beskrivelse... (fra kapittel 7.3.6.6.1 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannens skal gi en kort beskrivelse av embetets tiltak for samordning av statlig tilsyn, herunder tilsyn fra andre tilsynsetater enn Fylkesmannen selv. Fylkesmannen skal kort opplyse om hva som er gjort for å fremme og formidle læring hos kommunene i de tilsyn som er gjennomført.

Det er gjennomført møte med statlig regionale tilsynsetater med formål å bidra til oversikt over tilsyn og at disse skjer mest mulig enhetlig. I møtet var det å identifisere felles tilsynsobjekter og områder det var naturlig å samarbeide på. Det ble identifisert noen overlappende områder. Det ble i møtet ikke avtalt noen

felles tilsyn i 2017, grunnet at mange av tilsynene allerede var avtalt. Det er derfor ikke gjennomført noen felles tilsyn i 2017.

Det ble også som del av samarbeidet avtalt å utveksle informasjon gjennom året det ble identifisert at dette kunne være av interesse for andre tilsynsaktører. Dette for å styrke hverandre sin helhetlige kunnskap om kommunene.

Med utgangspunkt i samordningsmøtet ble det senhøsten 2017 gjennomført et møte med en kommune hvor flere av tilsynsetatene inklusiv Fylkesmannen hadde møte med kommunestyret i kommunen for å gi en samlet fremstilling av utfordringer som er identifisert gjennom tilsyn.

Fylkesmannen er opptatt av at tilsynene som gjennomføres bidrar til læring. Det er ulike tilnærminger fra avdelingene som utøver tilsyn på hvordan læring fremmes og formidles i kommunene. Men kort kan dette generelt beskrives slik:

- Veiledning både før og etter at tilsyn er gjennomført på fagkanal og inn mot det politiske nivå (kommunestyret/formannskapet)
- Skype møter med kommuner hvor funn fra tilsyn kan være tema.
- Kurs og opplæringstiltak mot kommunene som speiler funn fra tilsyn enten i regi av FM eller andre relevante utdanningsaktører
- Tilbud om ekstra plasser i FM sine opplæringstiltak på bakgrunn av kompetansebehov som er avdekket.
- Kommunene oppfordres til å invitere andre deler av sin virksomhet til eksempelvis sluttmøter når funn fra tilsyn formidles. Dette med tanke på å spre kunnskap og læring.
- Utførte tilsynsrapporter som i seg selv har et så tydelig innhold at denne i seg selv bidrar til læring for kommunen.
- Oppfølging av kommunen i arbeidet med lukking av avvik etter tilsyn og hvordan de følger opp egne oppfølgingsplaner som utarbeides etter tilsyn.
- Tilsynsrapporter gjøres tilgjengelig for kommunene via våre nettsider.

Embetet rapporterer hvor mange tilsyn... (fra kapittel 7.3.6.7.1 i TB)

Rapportere på

Embetet rapporterer hvor mange tilsyn det har gjennomført.

Forklaring:

- Det bes om ett samlet tall for alle tilsyn hjemlet i opplæringsloven, barnehageloven, helse- og omsorgstjenesteloven mv.
- Det rapporteres samlet for kommunene og fylkeskommunen(e)
- Antall tilsyn det skal rapporteres om omfatter planlagte tilsyn (som landsomfattende/nasjonale tilsyn) og hendelsesbaserte tilsyn uavhengig av tilsynsmetodikk og hvor ressurskrevende tilsynet var.
- Antall tilsyn det skal rapporteres om, omfatter ikke forundersøkelser, sjøvmeldingstilsyn og dokumentgjennomgang uten oppmøte (fysisk eller videokonferanse) på tjenestestedet eller i kommunen/fylkeskommunen.
- Det bes ikke om tall for avvik eller pålegg.

Fylkesmannen i Finnmark gjennomførte til sammen 213 tilsyn i 2017.

Det skal gis rapportering i tabell... (fra kapittel 7.3.6.8.1 i TB)

Rapportere på

Det skal gis rapportering i tabell som viser:

- Antall saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i for året, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.
- Antall lovlighetskontroller som er foretatt etter initiativ av fylkesmannen, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.
- Hvor mange av sakene totalt (uten å skille mellom saker etter klage og på eget initiativ) som hadde henholdsvis habilitet eller lukking av møter blant vurderingstemaene.
- Det skal gis en kortfattet omtale i årsrapporten av hvor mange klager fylkesmannen har mottatt etter kommuneloven § 60d fjerde ledd, hvilke kommunalrettslige tema de (særlig) veileder kommunene om samt bruk av interkommunalt samarbeid i fylket, med særlig vekt på bruk av vertskommunemodellen.

Fylkesmannen har behandlet 11 lovlighetsklager etter kml. § 59, nr. 1 - hvorav det resulterte i 5 ulovlige vedtak og 6 lovlige vedtak.

4 anmodninger etter kml. § 59, nr. 5 - 1 tatt opp til behandling og kjent ulovlig.

4 av sakene gjaldt habilitet.

Kommunalrettslig lovlighetskontroll etter klage og eget initiativ

Type lovlighetskontroll	Vedtak opprettholdt	Ulovlig vedtak	Sum
Etter klage	6	4	10
På eget initiativ	0	1	1

4 anmodninger etter kml. § 59, nr. 5 - 1 tatt opp til behandling.

Fylkesmennene skal i årsrapporten... (fra kapittel 7.3.6.9.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmennene skal i årsrapporten oppgi hvor mange klager på avslag om begjæringer om innsyn de har behandlet, jf. offentleglova § 32 og forvaltningsloven § 28 annet ledd, samt hvor mange tilfeller klager har fått helt eller delvis medhold i klager etter offentleglova § 32.

Vi har behandlet 19 klagesaker på avslag om begjæring om innsyn. Klager fikk i 5 saker helt eller delvis medhold.

Fra og med 01.01.2017... (fra kapittel 7.3.6.11.1 i TB)**Rapportere på**

Fra og med 01.01.2017 skal alle embetene rapportere byggesaker i SYSAM- ny rapporteringsløsning for fylkesmennene. Alle saker som ligger til behandling per 31.12.2016 skal overføres til den nye SYSAM-løsningen.

- Av årsrapporten for 2017 skal det fremgå totalt antall behandlede byggesaker.
- Av årsrapporten for 2017 skal det fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis.
- Av årsrapporten for 2017 skal det i tillegg fremgå antall saker som ikke ble avgjort innen 12 uker. Det skal vises hvor lang gjennomsnittlig overskridelse var i disse sakene. Overskridelse skal føres i antall dager.
- Av årsrapporten for 2017 skal det i tillegg fremgå hvor mange saker det ble avtalt lengre frist enn angitt i saksbehandlingsforskriften jf. pbl. § 21-8 andre ledd, hvor mange "særlige tilfeller" klageinstansen selv forlenget fristen i, og hvor mange saker der fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse.

Vi har fått 28 vedtak i byggesaker i 2017. En sak er behandlet etter 12 ukers fristen; seks dager etter frist(Sysam viser fristbrudd i 2 saker, men da er sak ekspedert på fristdag medregnet). 3 saker er sendt til KMD som settesak, 1 er fjernet, 12 er opphevet, 11 er stadfestet og 1 er avvist.

Rapportering om byggesaker etter plan- og bygningsloven

Totalt antall behandlede saker	Antall saker gitt medhold	Antall saker ikke avgjort innen 12 uker	Gjennomsnitt dager ikke avgjort innen 12 uker	Antall saker gitt lengre frist	Antall særlige tilfeller klageinstansen selv forlenget	Antall saker fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse
27	11	3	30	0	1	0

Det riktige antallet byggesaker er 28; hvorav 1 sak overskred 12 ukers fristen med 6 dager.

Fra og med 01.01.2017... (fra kapittel 7.3.6.12.1 i TB)**Rapportere på**

Fra og med 01.01.2017 skal alle embetene rapportere byggesaker i SYSAM- ny rapporteringsløsning for fylkesmennene. Alle saker som ligger til behandling per 31.12.2016 skal overføres til den nye SYSAM-løsningen.

- Av årsrapporten for 2017 skal det fremgå totalt antall behandlede klager på reguleringsplaner og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i antall dager. Det skal i tillegg fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis. Rapportering om ekspropriasjonssaker på plan- og bygningsrettens område (også der oreigningsloven er hjemmelsgrunnlag).
- Av årsrapporten for 2017 skal det fremgå totalt antall behandlede ekspropriasjonssaker i førsteinstans på plan- og bygningsrettens område. Det skal også fremgå antall søknader som ikke er behandlet innen 12 uker.
- Av årsrapporten for 2017 skal det fremgå totalt antall behandlede ekspropriasjonssaker der Fylkesmannen er klageinstans, på plan- og bygningsrettens område. Det skal også fremgå antall klager som ikke er behandlet innen 12 uker.

Vi har behandlet fire klager på reguleringsplaner i 2017. En av disse fire er behandlet etter 12-ukersfristen med fristbrudd på to dager. En plan ble opphevet, mens tre ble stadfestet.

Vi har behandlet en ekspropriasjonssak - forhåndstiltredelse som førsteinstans. Saken ble behandlet innen fristen. Saken ble avslått.

Rapportering om plansaker etter plan- og bygningsloven

Betegnelse på rapporteringskrav	
Antall behandlede klagesaker reguleringsplaner	4
Gjennomsnittlig behandlingstid i dager for klager på reguleringsplaner	77
Antall klagesaker om reguleringsplan som ikke er behandlet innen 12 uker	1
Antall klagesaker om reguleringsplan der klagen er gitt medhold helt eller delvis	1

Fylkesmannen skal gjøre rede for iverksatte... (fra kapittel 7.3.6.13.1 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviserings tiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder. Nærmere retningslinjer kommer i eget rundskriv.

I forbindelse med sammenslåingen av embetene i Finnmark og Troms har vi i 2017 satset på å investere og klargjøre digitale plattformer for Skype og videokonferanser i alle våre møterom. Dette effektiviserer muligheter for å avholde møter. Vi avholder flere og flere møter digitalt. Gevinsten er spart reisetid og kostnader, som tas kvalitativt ut i mer tid til ledelse og bedre produksjon.

Vi avholder "fredagskaffe" på video/skype med kommunene. Praktisk gjøres det slik at vi sender en kake til kommunen, så "møtes" vi digitalt og gjennomgår aktuelle saker fra kommunen og fra fylkesmannen.

Vi har også klargjort våre systemer for å ta i bruk e-innsyn, digital meldingsutveksling og innføring av e-handel. Dette forventes å gi enklere utsending, og mindre utgifter til porto.

Vi har utviklet omfattende kvalitetssikringssystemer. Disse systemene består i hovedsak av rutinebeskrivelser, momentlister og malverk som bidrar til å øke effektivitet og kvaliteten i saksbehandlingen. Gevinsten har vært redusert saksbehandlingstid særlig innenfor rettssikkerhets og vergemålsområdet.

Det skal rapporteres om lærlinger... (fra kapittel 7.3.6.14.1 i TB)

Rapportere på

Det skal rapporteres om lærlinger i årsrapporten.

Vi har en lærling innenfor faget IKT service.

Kort beskrivelse av aktiviteten... (fra kapittel 7.3.7.1.1 i TB)

Rapportere på

Kort beskrivelse av aktiviteten på området, herunder oversikt over:

- Tros- og livssynssamfunn som mottar tilskudd og antall medlemmer det er gitt tilskudd for
- Trossamfunn som er slettet hos fylkesmannen
- Nye registrerte/uregistrerte trossamfunn og nye livssynssamfunn
- Ev. tilsyn med trossamfunn og forstander.

Det er 12 trossamfunn som mottar tilskudd. Disse har til sammen 1475 medlemmer.

Det ble registrert ett nytt trossamfunn i 2017. Det ble ikke slettet noen trossamfunn.

Det ble ikke gjennomført tilsyn i 2017

Oversikt over antall saker... (fra kapittel 7.3.7.2.1 i TB)

Rapportere på

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

Vi har behandlet 21 søknader om askespredning etter gravferdsloven.

Oversikt over antall saker i hver kategori... (fra kapittel 7.3.7.3.1 i TB)

Rapportere på

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

Vi har ikke hatt noen saker etter lov om helligdager og helligdagsfred i 2017.

Rapportering av tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven... (fra kapittel 7.3.8.1 i TB)

Rapportere på

Rapportering av tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven, jf. VØI pkt. 5.3.2 og bakgrunnsinformasjon (metodehåndbok og egen mal for rapportering). Fylkesmannen skal beskrive hvilke risikovurderinger som ligger til grunn for valg av tema og tilsynsobjekt. Med risikovurdering mener vi hvilke vurderinger og konklusjoner fylkesmannen har gjort på bakgrunn av de valgte kildene.

Opplæringsloven:

Risikovurdering er gjort ut fra flere kilder, men svake resultater i elevundersøkelsen og på nasjonale prøver, klagesaker i forbindelse med spesialundervisning, skolemiljø og standpunktvurdering og bekymringsmeldinger og henvendelser er vektlagt særskilt. Videre har vi brukt statistikk fra GSI, grunnskolepoeng og eksamen i våre vurderinger. Vi har også vurdert skoleeiers kompetanse og kapasitet til å følge opp sine skoler. I to tilfeller har vi også valgt tilsynsobjektet ut fra at det er lenge siden vi har ført tilsyn med dem. Tilsynsplanen er revidert flere ganger i løpet av året på grunn av oppslag i media (skolebussak) og henvendelser.

I våre FNT-tilsyn har vi hatt særlig fokus på elevens utbytte av opplæringa. Dette med bakgrunn i svake resultater i fylket både når det gjelder nasjonale prøver og til eksamen. Elevundersøkelsen viste også stor forskjell på indikatorene vurdering for læring og læringskultur for 7. og 10. trinn for en av skolene, hvor 10.trinnsscoren var svært lav (2,6). I tillegg viser standpunktklager manglende vurderingspraksis i flere skoler. I tilsynene har vi avdekket lovbrudd alle steder, særlig knyttet til lærernes vurderingspraksis.

Vi ønsket også å føre tilsyn med en av de statlige videregående skolene, hovedsakelig fordi vi ikke har vært der tidligere. Her avdekket vi imidlertid ikke mange lovbrudd.

Videre har vi hatt flere hendelsesbaserte tilsyn. Tema her har vært kap. 9A, samt spesialundervisning og forvaltningskompetanse. Disse tilsynene har vært initiert av henvendelser, det vi har sett av dokumentasjon i klagesaker på spesialundervisning og oppslag i media. Også i alle disse tilsynene er det avdekket lovbrudd.

Vi har ført ett tilsyn med opplæringsloven kap. 6 og samiske elevers rettigheter. Dette tilsynet var med en kommune som har høy andel elever som får samisk fjernundervisning. Fjernundervisning kan erfaringsmessig i seg selv være utfordrende for skolen å håndtere, og dette var også et oppfølgingstilsyn. I dette

tilsynet ble det ikke avdekket lovbrudd.

Vi har totalt ført 11 tilsyn med opplæringsloven i 2017. Vi vurderer at risikovurderingen som ligger til grunn for valg av tema og objekt var riktig.

Vi ser at regeletterlevelsen fremdeles er manglende på ulike områder i mange av kommunene. Tilsyn vil derfor også i 2018 gjøres på bakgrunn av vår lokale kunnskap om kommunene, klagesaker, henvendelser og statistikk.

Barnehageloven:

Risikovurdering for tilsyn etter barnehageloven med forskrifter er basert på informasjon vi har hentet fra kommuneskjema og årsmeldinger i BASIL, henvendelser og bekymringsmeldinger, klagesaker, barnehagemyndighetens deltakelse i møter med Fylkesmannen og hvor lang tid siden forrige tilsyn. Vi har gjennomført 3 stedlige tilsyn med førveiledning og ett skriftlig tilsyn. I tillegg opprettet vi tilsyn med en barnehage basert på henvendelser og medieoppslag. Vi anser at risikovurderingen vi har gjort, har vært treffsikker. Det ble avdekket brudd på barnehageloven i alle de stedlige tilsynene. Det ble ikke avdekket lovbrudd i dokumenttilsynet - kommunen rakk å rette rutiner og praksis mens tilsynet pågikk. Valg av kommuner og tema har vært vurdert på følgende måte:

Kautokeino kommune: Tema var kommunen som barnehagemyndighet og kommunens tilsynsvirksomhet (§§ 8 og 16). Kommunen har i liten grad deltatt på Fylkesmannens samlinger med kommunene der barnehagemyndighetsrollen har vært tema. Barnehagemyndigheten har hatt konflikt med en privat barnehageeier over flere år der deler av konflikten har dreid seg om hvordan begge parter tolker barnehageloven. I tillegg har vi sett i klagesaker at barnehagemyndigheten har brutt forvaltningsloven i form av saksbehandlingstid og at de ikke har hatt riktig forståelse av barnehageloven. Vi har vurdert risikoen som stor for at barnehagemyndigheten ikke har håndtert barnehageloven etter intensjonen, noe som igjen kan føre til konsekvenser for barn og foreldre. Konklusjonen ble at vi valgte å ha førveiledning med barnehagemyndighet og styrerne i kommunale og private barnehager i forkant av tilsynet, der tema var eierplikter og myndighetsplikter i barnehageloven.

Gamvik kommune: Tema var kommunen som barnehagemyndighet og kommunens tilsynsvirksomhet (§§ 8 og 16). Kommunen har i liten grad deltatt på Fylkesmannens samlinger med kommunene der barnehagemyndighetsrollen har vært tema. Det har vært et skifte i barnehagemyndigheten, og i flere dialoger med myndighet og rådmann har vi oppfattet at kommunen har lav kompetanse om barnehager, barnehageloven og om det å være myndighet. Kommunen er en liten kystkommune med en kommunal barnehage. Vi har vurdert risikoen som stor for at barnehagemyndigheten ikke har påsett at barnehagen drives etter barnehageloven, hverken gjennom tilsyn eller veiledning. Vi har hatt førveiledning om myndighetsrollen og myndighetsoppgaver der både rådmann, barnehagemyndighet, styrer og leder av politisk utvalg deltok. Kommunen har ikke maktet å lukke lovbruddene etter tilsynet, noe vi vil ta med oss i videre risikovurderinger.

Vardø kommune: Tema var kommunen som barnehagemyndighet og kommunens tilsynsvirksomhet (§§ 8 og 16). Kommunen er en liten kystkommune med en kommunal og en privat barnehage. I en av årsmeldingene fant vi brudd på pedagognormen og gjorde barnehagemyndighet oppmerksom på forholdet, uten at myndigheten reagerte med hverken henvendelser eller veiledning til barnehageeier. Vi vurderte at barnehagemyndigheten ikke hadde oversikt over hvordan barnehagene drives og at de ikke fanget opp lovbrudd i barnehagene. Brudd på pedagognormen kan få konsekvenser for det pedagogiske innholdet i barnehagen, samt foreldresamarbeidet. Vi har hatt førveiledning med barnehagemyndighet, barnehageeiere og styrerne der barnehageeier- og myndighetsoppgaver har vært tema.

Lebesby kommune: Tema var dispensasjon fra utdanningskravet (§§17 og 18 m/forskrift). Tilsynet ble gjennomført som et dokumenttilsyn. Risikovurderingen besto i at kommunen i en lengre periode har hatt pedagogiske ledere med dispensasjon fra utdanningskravet. Det har vært skifte i barnehagemyndigheten og vi var usikre på om barnehagemyndigheten håndterte vedtak og dispensasjon etter forskriften.

Tilsyn i særlig tilfelle, tilsyn med en kommunal barnehage: Fylkesmannen har mottatt flere henvendelser fra foreldre i samme barnehage vedrørende barns trivsel, omsorg og fysiske krenkelsers fra andre barn. Barnehagemyndigheten ble oppfordret til å gjøre undersøkelser og gjennomføre tilsyn. Det ble ikke avdekket lovbrudd ved myndighetens tilsyn. Etter kommunens tilsyn har det vært medieoppslag der foreldre har politianmeldt kommunen for ikke å gjøre jobben sin. Fylkesmannen anså det som nødvendig å iverksette tilsyn med barnehagen og barnehageeier på bakgrunn av kommunens sammenblanding av eierrolle og myndighetsrolle og evt. svikt i eierplikter. I tillegg anså vi saken som alvorlig all den tid barn ble fysisk skadet av andre barn. Fylkesmannens tema for tilsyn er § 1 barnas behov for omsorg, § 2 barnehagens helsefremmende og forebyggende funksjon og § 1 foreldresamarbeid. Tilsynet pågår ennå.

Rapportering på FNT – forvaltningskompetanse

		Kontrollspørsmål																					
Kommune	Skole	Åpnet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Finmark fylkeskommune	Hammerfest videregående skole	17.03.17	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Hammerfest kommune	Fuglenes skole	04.09.2017	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0

Gjennomførte tilsyn - Barnehage

Kommune / Barnehage	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Antall varslede pålegg i foreløpig rapport	Antall mulige pålegg i endelig rapport	Antall vedtatte pålegg
Kautokeino kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)		4	Enkeltvedtak med pålegg	2	2	2
Gamvik kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)		4	Enkeltvedtak med pålegg	1	1	1
Vardø kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)		4	Foreløpig rapport	2	2	0
Lebesby kommune	Dispensasjon fra utdanningskravet		2	Endelig rapport	0	0	0
Lattosluohka manaidgardi, KARasjok kommune	Annet	Barns behov for omsorg, barnehagens helsefremmende og forebyggende funksjon og foreldresamarbeid	4	Varsel om tilsyn	0	0	0
			18		5	5	3

Tilsyn m/Lattosluohka manaidgardi var per 31.12 startet opp med intervjuer

Gjennomførte tilsyn - Opplæring

Kommune	Skole	Tilsynsvariant	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Antall varslede pålegg i foreløpig rapport	Antall mulige pålegg i endelig rapport	Antall vedtatte pålegg
Tana	Tanabru skole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	5	5	0
Vadsø	Vadsø barneskole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	5	5	0
Kunnskapsdepartementet	Samisk videregående skole og reindriftsskole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	2	1	0
Alta	Alta ungdomsskole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	4	4	0
Finnmark fylkeskommune	Hammerfest videregående skole	FNT	Forvaltningskompetanse		2	Endelig rapport	3	1	0
Hammerfest	Breilia skole og Baksalen skole	Egeninitiert	Samiske elevers rettigheter		3	Endelig rapport	0	0	0
Måsøy		Egeninitiert	Forvaltningskompetanse	Spesialundervisning	2	Endelig rapport	3	2	0
Vardø	Vardø skole	Egeninitiert	Forvaltningskompetanse	Spesialundervisning	2	Endelig rapport	1	1	0
Vadsø	Vadsø barneskole	Egeninitiert	Psykososialt miljø		3	Endelig rapport	5	5	0
Hammerfest		Egeninitiert	Annet	Skoleeiers forsvarlige system	2	Foreløpig rapport	1	0	0
Hammerfest	Fuglenes	Egeninitiert	Forvaltningskompetanse		2	Endelig rapport	3	3	0
					32		32	27	0

Status tilsyn varslet i 2016, minimum foreløpig tilsynsrapport i 2017 (Skole)

Kommune	Skole	Tilsynsvariant	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Antall varslede pålegg i foreløpig rapport	Antall mulige pålegg i endelig rapport	Antall vedtatte pålegg
Tana	Tanabru skole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	5	5	0
Vadsø	Vadsø barneskole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	5	5	0
					8		10	10	0

Rapportering på FNT – skolebasert vurdering

Kontrollspørsmål									
Kommune	Skole	Åpnet	1	2	3	4	5		

Rapportering på FNT – skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen

		Kontrollspørsmål																						
Kommune	Skole	Åpnet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Vadsø	Vadsø barneskole	15.12.16	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1
Tana	Tanabru skole	15.12.16	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1
Alta	Alta ungdomsskole	28.03.17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Kunnskapsdepartementet	Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino	21.06.16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1

Status tilsyn varslet i 2016, minimum foreløpig tilsynsrapport i 2017 (Barnehage)

Kommune / Barnehage	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Antall varslede pålegg i foreløpig rapport	Antall mulige pålegg i endelig rapport	Antall vedtatte pålegg
			0		0	0	0

Rapportering fra egeninitierte tilsyn (foreløpige tilsynsrapporter)

Kommune	Barnehage/skole	Tilsynstema	Korreksjonspunkt	Antall kontrollspørsmål i tilsynet
Hammerfest	Breilia og Baksalen skoler	Samiske elevers rettigheter	0	8
Måsøy	Havøysund skole	Forvaltningskompetanse	12	14
Hammerfest		Skoleeiers forsvarlige system	4	5
Vardø	Vardø skole	Spesialundervisning sakkyndig vurdeirng	5	5
Vadsø	Vadsø barneskole	Psykososialt miljø	11	24

Rapportering på tilsyn med barnehagemyndighetens tilsyn og veiledning

		Kontrollspørsmål																													
Kommune	Åpnet	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.2	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	4.2	4.3	4.4	4.5	4.7	4.8	4.9	4.11	4.12	5.3	5.4	5.5	5.6	5.7	5.8	5.9	5.10	5.11	5.12
Gamvik kommune	02.01.2017	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kautokeino kommune	02.01. 2017	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Vardø kommune	20.06 2017	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Flere av kontrollspørsmålene var uaktuelle å svare på ved tilsynet.

Fylkesmannen skal redegjøre for oppdraget om egnevalueringen... (fra kapittel 7.3.8.2 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal redegjøre for oppdraget om egnevalueringen av kompetanse på regelverksområdet, og særlig trekke fram styrker og utfordringer samt tiltak som er iverksatt for å sikre god kvalitet.

Vi har fra oppstart av 2017 hatt en jurist i fast stilling og hatt to andre jurister i administrative stillinger i løpet av kortere perioder. Gjennom håndhevingsordningen fikk vi midler til en ny fast stilling, og vi valgte å bruke disse på å ytterligere styrke den juridiske kompetansen vår. Ny jurist ble ansatt i mai. Dessverre valgte denne å slutte i desember, men prosessen rundt ansettelse av ny jurist er gang. En styrking av den juridiske kompetansen på avdelingen har medført at tiden til å behandle klagesaker har gått ned fra 2016.

Seks av avdelingas ansatte her deltatt på 9A-samlinger i løpet av året, noe som har tilført avdelinga god kompetanse i å behandle saker innenfor dette lovområdet. På avdelingen gjennomfører vi to møter i uken, der vi drøfter henvendelsene vi mottar og hvordan vi skal følge opp sakene. På denne måten klarer vi å sikre at kvaliteten på saksbehandlingen av disse sakene både får en pedagogisk forsvarlig vurdering, men ikke minst en juridisk forsvarlig vurdering. Vi ser at antall henvendelser vedr. 9A-saker er stor. Vi ser at disse sakene "spiser av" ressursene våre.

I 2017 fikk også avdelinga ansatt ny utdanningsdirektør med kompetanse fra videregående opplæring, noe som har styrket avdelingas kompetanse innenfor dette feltet. Dette har også medført at underdirektør har kunnet gå tilbake til sine oppgaver innenfor klagebehandling, 9A-behandling og tilsynsoppgaver.

Høsten 2017 hadde vi "kurs" om forvaltningsloven for alle i avdelingen.

Totalt sett har avdelingen fått styrket sin kompetanse i forhold til behandling av særlig 9A-saker. Samtidig ser det ut til at antallet slike saker, og ikke minst kompleksiteten i disse, betyr at avdelingas kompetanse utfordres, særlig med tanke på kapasitet.

Fylkesmannen skal rapportere om antall klager... (fra kapittel 7.3.8.3 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere om antall klager, type klager og resultatet av behandlingen.

FMFI har i 2017 hatt til sammen 28 klager på skole og 5 klager på barnehage. Til sammen utgjør dette 33 klager. Saksbehandlingstiden i 2017 er i gjennomsnitt på 22 dager. Dette er en bedre måloppnåelse enn hva vi hadde i 2016. Dette kommer av at avdelingen er blitt forsterket med jurister i løpet av 2017.

Klagebehandling - Grunnskolen (opplæringsloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Psykososialt skolemiljø, § 9a-3	5	4	1	0	0
Fysisk skolemiljø, § 9a-2	0	0	0	0	0
Skoleplassering, § 8-1	1	0	1	0	0
Skyss, § 7-1	4	3	1	0	0
Spesialundervisning, § 5-1	3	2	0	0	1
Spesialundervisning for voksne, § 4A-2	0	0	0	0	0
Grunnskoleopplæring for voksne, § 4A-1	0	0	0	0	0
Permisjon fra opplæringen, § 2-11	0	0	0	0	0
Bortvisning, § 2-10	0	0	0	0	0
Særskilt språkopplæring, § 2-8	0	0	0	0	0
Tegnspråkopplæring, § 2-6	0	0	0	0	0
Ekstra år i grunnskolen, § 2-1 fjerde ledd	0	0	0	0	0
Utsatt skolestart, § 2-1 tredje ledd	0	0	0	0	0
Fremskutt skolestart, § 2-1 tredje ledd	0	0	0	0	0
Lokalt gitt muntlig eksamen	0	0	0	0	0
Sentralt gitt skriftlig eksamen	0	0	0	0	0
Standpunkt i orden og oppførsel	0	0	0	0	0
Standpunkt i fag	15	13	2	0	0
Sum	28	22	5	0	1

Klagebehandling - Barnehage (barnehageloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Barnehageloven § 10	0				
Barnehageloven § 16	0				
Forskrift om familiebarnehager § 7	0				
Forskrift om foreldrebetaling § 5	0				
Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd	3	1	0	2	0
Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak frå utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder § 4	0				
Forskrift om pedagogisk bemanning § 3	0				
Forskrift om regnskapsplikt for godkjente ikke-kommunale barnehager § 6	0				
	3	1	0	2	0

Tre saker er behandlet etter §14 – tilskudd til private barnehager. Sakene omhandlet antall barn som barnehage skulle få tilskudd for og hvordan kommunen hadde gjort tilskuddsberegningene. Resultatet ble at klager fikk medhold på antall barn, mens de to sakene med tilskuddsberegningene ble opphevet. Den andre saken om tilskuddsberegning ble opphevet. I tillegg har vi hatt to saker som omhandler saksomkostninger knyttet til disse sakene (ikke registrert i skjema ovenfor).

Klagebehandling - Frittstående grunnskoler (friskoleloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
	0	0	0	0	0

Vi har ikke hatt noen saker om frittstående grunnskoler.

Klagebehandling - Frittstående videregående skoler (friskoleloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
	0	0	0	0	0

Vi har ikke hatt noen saker om frittstående videregående skoler.

Klagebehandling - Spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder (opplæringsloven)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Tegnspråkopplæring, § 2-6 tredje ledd	2	0	0	2	0
	2	0	0	2	0

FMFI har ikke hatt saker om spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder etter opplæringsloven, men to etter barnehageloven, kap 5a - begge ble opphevet, sendt til ny behandling

Klagebehandling - Videregående skoler (opplæringsloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
	0	0	0	0	0

FMFI har ikke hatt saker som omhandlet videregående skoler.

Fylkesmannen skal rapportere på antall meldte skolemiljø saker... (fra kapittel 7.3.8.4 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall meldte skolemiljø saker til embetene som håndhevingsmyndighet, resultat av behandlingen og saksbehandlingstid.

Vi har mottatt 30 meldte saker til FMFI i 2017. 17 av disse har vi behandlet/er under behandling. 11 saker ble ferdigbehandlet i 2017, 6 innkomne saker var ikke ferdigbehandlet pr 31.12.2017. Av de 11 ferdigbehandlede sakene er det 3 saker hvor aktivitetsplikten har vært oppfylt, mens de resterende 8 sakene har ikke aktivitetsplikten vært oppfylt.

Saksbehandlingstiden i gjennomsnitt er på 39 kalenderdager. Arbeidsdager noe mindre. Viser for øvrig til egen rapportering til Utdanningsdirektoratet.

Fylkesmannen skal rapportere på antall og type saker hvor klager henvender... (fra kapittel 7.3.8.5 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall og type saker hvor klager henvender seg på nytt til fylkesmannen hvor skoleeier /barnehageeier /barnehagemyndigheten ikke har fulgt opp vedtaket.

FMFI har hatt fire saker hvor klager har henvendt seg til oss fordi skolen ikke har fulgt opp vedtaket. Dette gjelder tre saker om standpunktvurdering og en sak om psykososialt skolemiljø.

FMFI har hatt to saker hvor barnehagemyndigheten ikke har fulgt opp vedtak om tilskudd.

Fylkesmannen skal rapportere i eget skjema på tiltak... (fra kapittel 7.3.8.6 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere i eget skjema på tiltak innenfor kompetanse og rekruttering på barnehageområdet.

Rapporteringskravet er splittet i to (se 7.3.8.13) av tekniske grunner for å koble riktige tabeller til årsrapporteringen.

Vi har mange ansatte i barnehagene i Finnmark som tar utdanning. Vi har en stor andel som tar Barne- og ungdomsarbeiderfaget. Dette ser vi av både årsmeldingene og i tilbakemeldinger fra kommunene. Vi har tildelt midler slik at 20 assistenter får tatt teoridelen av barne- og ungdomsarbeiderfaget. Flere kommuner ønsker å ha fagarbeidere i assistentstillingene i barnehagene, dette gjør at vi fortsatt må legge til rette for fagarbeiderutdanningen. Vi hadde 25 ansatte som søkte og fikk tilretteleggingsmidler etter lokale prioriteringer. Av disse er det 14 som tar barnehagelærerutdanning. Det vi imidlertid ser, er at enkelte kommuner ikke søker om tilretteleggingsmidler, selv om de har ansatte som tar videreutdanning. Kompetansemidlene til kommunene ble fordelt etter søknadene. 2 områder (RSK-vest Finnmark og RSK-midt Finnmark) søkte i fellesskap, men 7 kommuner søkte enkeltvis. To områder i kompetansestrategien var det svært liten søknad til. Dette gjelder barn med særskilte behov og danning og kulturelt mangfold.

Samtlige kommuner fikk tildelt midler til implementering av ny rammeplan.

Kompetansetiltak tabell 1

Kompetansetiltak	Midler brukt	Antall deltakere totalt	Andel deltakere fra kommunale barnehager	Andel deltakere fra ikke-kommunale barnehager
Fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget	500 000	20	90 %	10 %
Kompetansehevningsstudier for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere				
Kompetanseutviklingstiltak for samisk	111 897	72	86 %	14 %
Økonomisk tilrettelegging	1 725 000	56	58 %	42 %

Gjelder begge tilretteleggingsmidlene

Kompetansetiltak tabell 2

	Kompetansemidler til kommuner og barnehager
Midler brukt	3 570 000
Andel barnehagemyndigheter som har fått midler	94 %
Andel kommunale barnehager som deltar i tiltak	67 %
Andel ikke-kommunale barnehager som deltar i tiltak	31 %
Andel barnehager deltatt på tema: pedagogisk ledelse	39 %
Andel barnehager deltatt på tema: språkmiljø	41 %
Andel barnehager deltatt på tema: realfag	37 %
Andel barnehager deltatt på tema: barn med særskilte behov	4 %
Andel barnehager deltatt på tema: læringsmiljø	34 %
Andel barnehager deltatt på tema: danning og kulturelt mangfold	5 %
Andel barnehager deltatt på tema: annet	98 %

Det er en kommune som ikke har søkt på kompetansemidlene. Denne kommunen har fått midler til implementering av rammeplanen

Fylkesmannen skal gi en kort vurdering av arbeidet med strategiene... (fra kapittel 7.3.8.7 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en kort vurdering av arbeidet med strategiene *Kompetanse for fremtidens barnehage* og *Kompetanse for kvalitet* og for strategi for etter- og videreutdanning for ansatte i PPT.

Kompetanse for kvalitet:

Vi ser fortsatt en høy deltakelse i satsingen Kompetanse for kvalitet (190 deltakere). Dette er en økning fra tidligere år (169 i 2015 og 155 i 2016). Deltakerne fordeler seg på alle fylkets kommuner, samt fylkeskommunen. Andelen søkere til regionale tilbud er gått ned. I overkant av 20% av deltakeren har valgt disse tilbudene. Noe av årsaken til dette, kan være flere nettbaserte tilbud; mange velger disse studiene. En annen årsak kan være at informasjon om hvilke tilbud UiT kunne gi, kom sent - den annonserte opptrappingsplanen fra 2016 ble ikke realisert. Totalt ble det gitt tilbud om 4 studietilbud innenfor det regionale tilbudet. Ett av tilbudene, det eneste øst i fylket, ble ikke satt i gang pga. lav søkerstrømming.

Den statlige finansieringen av reise- og oppholdsutgifter for søkere fra Finnmark, er tatt godt i mot i fylket. Ordningen er administrert etter forutsetningene og i alt 12 kommuner, fylkeskommunen og de to statlige videregående skolene i fylket har benyttet seg av ordningen.

Fylkesmannen har orientert om og fulgt opp søkeprosessen gjennom e-post og bruk av søkeportalen. I tillegg har vi gjennomført 2 nettverksmøter i samarbeid med UiT og Samisk høyskole. Dette kompetansenettverket vil videreføres og sees i sammenheng med ny kompetansestrategi for barnehagene og "Kompetanseløft Finnmark" som er en del av vårt arbeid med desentralisert ordning.

Kompetanse for fremtidens barnehage

18 av 19 kommuner har fått tildelt kompetansemidler etter strategien. 7 kommuner har fått tilretteleggingsmidler for lokale prioriteringer for 25 ansatte. Kommunene var med på å velge hvilke utdanninger som skulle prioriteres. Barnehagelærerutdanning var prioritert fra kommunene. Samtlige som søkte på tilretteleggingsmidler til studenter som gjennomfører barnehagelærerutdanningen fikk midler. Noen kommuner har flere studenter som tar samisk barnehagelæreutdanning og dette vil øke andelen av barnehagelærere i de samiske barnehagene. Av strategiens tematiske satsingsområder er det få kommuner som søker på kompetansemidler til barn med særskilte behov og danning og kulturelt mangfold. Finnmark har en stor andel av minoritetsspråklige barn og Fylkesmannen hadde sett at flere kommuner søkte på satsingsområdet danning og kulturelt mangfold. 20 ansatte i barnehager i Finnmark, har gjennom Vest-Finnmark Tverrfaglig Opplæringskontor tatt teoridelen til Barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Strategi for etter- og videreutdanning PPT

9 av 19 kommuner har deltakere til strategien videreutdanning for ledere og ansatte i PPT i 2017. Fylkesmannen har orientert om og fulgt opp søkeprosessen gjennom e-post og bruk av søkeportalen.

Totalt 2 kommuner har fått tildelt midler til etterutdanning for ansatte i PPT. Den ene kommunen fikk tildelt midler til etterutdanning i ASK og Flerspråklighet og flerkulturell kompetanse, etterutdanning i regi av Statped. Den andre kommunen fikk tildelt midler til organisasjonsutvikling for systemrettet arbeid i skole- og barnehager, også i regi av Statped. Erfaringene denne kommunen gjør skal deles i ledernetverkene for PP-tjenesten i Finnmark.

Fylkesmannen skal gjøre rede for i hvor stor grad... (fra kapittel 7.3.8.8 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gjøre rede for i hvor stor grad de kommuner med lav kvalitet og kompetanse på barnehage- og grunnsopplæringsområdet som er fulgt opp, har økt sin kvalitet og kompetanse, og videre hvilke virkemidler og tiltak som har hatt god effekt.

Barnehageområdet:

Gjennom vår områdeovervåking av kommuner og tema, klagesaker, henvendelser, analyse av årsrapportene i BASIL, tilsyn og kontakt med kommunene får vi relativt god informasjon om kommunens kompetanse og kvalitet på barnehageområdet. I noen tilfeller kan det være vanskelig å vurdere informasjonen - barnehagene i en kommune kan drive kvalitetsmessig meget bra selv om kommuneleddet har lav kvalitet og kompetanse.

På bakgrunn av risikovurdering har vi særlig fulgt opp Kautokeino kommune. Dette er en kommune som i en lengre periode har vært i konflikt med en privat barnehage om godkjenninger, telling av antall barn, samordnet opptak og tilskudd. Barnehagen har i flere år henvendt seg til kommunen for å få opplysninger vedr. grunnlag for tilskuddsberegning uten at de har fått det. Barnehagen har advokater som fører sakene og sivilombudsmannen har også uttalt seg. Fylkesmannen har spesielt hatt fokus på å trygge kommunen i myndighetsrollen. Kommunen er fulgt opp med stedlig veiledning innenfor temaene tilskudd, godkjenning og samordnet opptak. I veiledningen har vi hatt gjennomgang av regelverk i barnehageloven, klagesaker og hvorfor utfallet av klagesakene ble slik de ble. I tillegg har forvaltningsloven vært tema på veiledningen. Vi valgte også lærende tilsyn som virkemiddel med veiledning i forkant. I denne veiledningen valgte vi spesifikt å ha fokus på eierplikter og myndighetsplikter slik at både den private barnehagen og myndigheten skulle være klar over at begge har plikter. Det er vår vurdering at veiledning har økt kompetansen til både kommunen og den private barnehagen.

Grunnskoleområdet:

Fylkesmannen lager kommunebilder over de ulike kommuner i fylket. Kommunebildene skaffer embetet en god oversikt over kommuners kvalitet og kompetanse. På bakgrunn av dette har vi særlig fulgt to kommuner. Vi var spesielt bekymret for den ene kommunens regeletterlevelse på kap. 5 i opplæringsloven. Derfor gjennomførte vi tilsyn på kap. 5. Før og etter tilsynet veiledet vi skoleeier og rektor på kap. 5, samt på forvaltningsloven. Det er vår vurdering at tilsyn med veiledning har økt kommunens kompetanse, og vi opplever at skoleeier henvender seg til oss når denne er usikker på ulike områder.

I forhold til kapittel 9A har det vært gjennomført fagdager hvor alle skoleeierne og skolelederne ble invitert. Oppmøtet på disse var god. Vi hadde også fagdager om 9a for alle skolens ansatte, som ble strømmet til alle skoler. Vi har fått tilbakemelding fra skoleeieren og enkeltskoler at dette var nyttig og at det har økt kompetansen på området. Vi fortsetter vår veiledning og kompetanseoppfølging på området for å stille skoleeierne og skolene i fylket i bedre stand til å håndtere skolemiljø saker på en bedre måte. Dette har dreid seg like mye om skoler som har god kvalitet, men er et godt virkemiddel for å nå de skolene som har lav kvalitet og få de til å tenke litt bredere om hvordan de skal agere i skolehverdagen.

Utover dette har vi hatt tett dialog med fem kommuner i fylket som kom inn under oppfølgingsordningen. Vi vurderer at den tette dialogen og samarbeid med skoleeiere i spesielt disse kommunene, gjør at terskelen for å ta kontakt med Fylkesmannen er lavere enn tidligere. Vi opplever at skoleeiere tar tak i sine utfordringer og ønsker å løfte sine skoler. Se egen rapportering på dette. Vi har også rapportert andre steder om analysefestivalen vi har gjennomført, også et bidrag for å heve analysekompetansen i kommunene.

Fylkesmannen skal gjøre rede for hvilke tiltak som er iverksatt... (fra kapittel 7.3.8.9 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gjøre rede for hvilke tiltak som er iverksatt for å bidra til implementering av ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Vi har utarbeidet en plan for implementering av rammeplanen som tar utgangspunkt i norske og samiske kommuner og barnehager.

Generelt for alle kommuner: Fylkesmannen har tildelt midler til kommunenes arbeid med implementering av rammeplanen i kommunale og private barnehager. Disse midlene har vært opp til kommunene hvordan de vil bruke i implementeringsarbeidet. Vi har satt i gang seks barnehagebaserte utviklingstiltak innenfor vurderingsarbeid og assistentveiledning. Utviklingstiltakene har en varighet på to år og vil bli avsluttet i 2020. Både samiske og norske kommuner og barnehager deltar.

Fylkesmannen i Finnmark arrangerte i samarbeid med Troms høringskonferanse om rammeplanen tidlig i 2017. Rammeplanen og implementering har vært tema på alle møter med barnehagemyndighet og barnehageeiere. Vi arrangerte rammeplankonferansen "Ny rammeplan - hva nå?" hvor målgruppa var hele barnehagesektoren, U/H og arbeidstakerorganisasjoner. Konferansens store tema var implementeringsarbeid, barnehagens arbeid med å utjevne sosiale forskjeller i barnegruppa og livsmestring og helse. Konferansen ble strømmet slik at barnehagene har fått mulighet til å bruke den på personalmøter osv. senere. Vi har i tillegg arrangert rammeplankonferanse for samiske barnehage og barnehager med samisk avdeling.

Høsten 2017 startet vi kartlegging hvordan kommunene jobber med implementering av rammeplanen. Oversikten er ikke helt ferdig ennå, men det virker som om det er svært ulikt fra kommune til kommune, alt ettersom hva barnehagemyndigheten vektlegger. Vi har også startet et samarbeid med UIT Norges arktiske universitet, campus Alta, om å kartlegge kompetansen i barnehagesektoren i Finnmark med utgangspunkt i ny rammeplan og ny kompetansestrategi.

Fylkesmannen skal gi en vurdering av arbeidet med ny modell for styring... (fra kapittel 7.3.8.10 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en vurdering av arbeidet med ny modell for styring og finansiering av kompetanseutvikling i grunnsopplæringen, og særlig trekke fram resultater fra arbeidet med desentralisert ordning for kompetanseutvikling og oppfølgingsordningen.

I Meld. St. 21 Lærelyst- tidlig innsats og kvalitet i skolen finner vi at Fylkesmannen er ansvarlig for den desentraliserte ordningen og oppfølgingsordningen i Finnmark. Innenfor dette oppdraget skal Fylkesmannen legge til rette for effektiv og målrettet samarbeid der representanter fra skolesektoren i kommunene i fylket og lærerutdanningen analyserer, prioriterer og planlegger kompetanseutviklingstiltak for en lengre periode.

Fylkesmannen i Finnmark ønsker i tillegg å legge til rette for at samtlige kommuner i Finnmark oppfyller minimumskravene i loven og tilhørende forskrifter. Målet er å ruste skoleeier i Finnmark slik at de bedre kan følge opp sine kommuner i kvalitetsutviklingsarbeidet som skal finne sted i kommunene jf. Opppl. § 13-10, gjennom prosjektet Kompetanseløft Finnmark. Dette er et toårig kompetanseheving- prosjekt i regi av Fylkesmannen i Finnmark og Utdanningsdirektoratet.

Med bakgrunn i overnevnte har Fylkesmannen i Finnmark ansatt en prosjektleder for prosjektet Kompetanseløft Finnmark i 100% stilling fra 01.06.2017. Hovedmålsettingen med dette prosjektet er økt kunnskap og kompetanse i regelverket blant skoleeierne og skoleledere i Finnmark. Prosjektet er organisert i flere underliggende prosjekter, som henger tett sammen og påvirker hverandre - desentralisert ordning, oppfølgingsordning, kompetanseheving skoleeiere med nettverksbygging og foreldreskole.

Etter at alle underprosjektene er ferdig, skal alle skoleeiere i Finnmark ha fått opplæring i sentrale deler av opplæringsloven (jf. oppl. § 13-10), økt fokus på kvalitetsutvikling i egen organisasjon og det skal være etablert tre regionnettverk som gjennom tildelte midler tar ansvaret for etterutdanning i sin region. Det skal heller ikke være noen kommuner som mottar tilbud i oppfølgingsordningen og det skal være gjennomført foreldreskolering i Finnmark.

Starten på prosjektet Kompetanseløft Finnmark var Analysefestivalen som Fylkesmannen i Finnmark arrangerte i høst, der alle skoleeiere og et gitt antall skoleledere i Finnmark var invitert til å delta. Her ble det fokusert på bakgrunn for og kunnskaper om analyse av egne tall hentet fra norsk kvalitetsvurderingssystem for kommunene. På denne måten ønsket vi å skape en felles forståelse av dataene som finnes i Skoleporten og statistikkportalen for alle de involverte i skolesektoren i Finnmark. Festivalene ble arrangert i samarbeid med Udir, og vil bli fulgt opp i prosjektet med en ny samling i desember 2018.

Den første samlingen i prosjektet Kompetanseløft Finnmark finner sted i Oslo i slutten februar 2018.

Desentralisert ordning: I Finnmark hadde vi bare et fungerende regionnettverk våren 2017. Fylkesmannen i Finnmark har vært en pådriver for å gjenoppta og etablere de to resterende nettverkene, gjennom dialog, med å delta på møter i de respektive regionene. Høsten 2017 hadde vi i Finnmark tre regionsnettverk. Etter at alle nettverkene er etablert har Fylkesmannen i Finnmark hatt nye fysiske møter med alle regionsnettverkene i Finnmark, i tillegg til møter pr. telefon.

Fylkesmannen i Finnmark har etablert kontakt med Arktisk universitet i Tromsø og gjennomført flere møter både stedlig og pr. telefon.

Det er også gjennomført møter med Fylkesmannen i Nordland, Troms, Finnmark og Udir om ordningen. Dette møte fant sted i Oslo i desember.

Fylkesmannen i Finnmark og Fylkesmannen i Troms har hatt egne møter om den desentraliserte ordningen. I februar avholdes det et møte i Tromsø der alle regionskontaktene i Troms og Finnmark og deres skoleeier møtes. Dette samarbeidet er etablert med bakgrunn i tidligere samarbeid i satsingen Ungdomstrinn i Utvikling, og med tanke på sammenslåing av fylkene.

Den desentraliserte ordningen har også vært tema på skoleeiermøter og i kompetanseutviklingsnettverket, der UiT og organisasjonene deltar. Samisk høyskole deltar også i dette nettverket. Fylkesmannen i Finnmark har besvart spørreundersøkelsen om ordningen fra Udir, og deltatt i nettverk med de andre embetene, arrangert av Udir.

Tildeling av midlene i ordningen ble gjort i tett samarbeid med regionnettverkene i fylket, etter tilsendte planer.

Fylkesmannen i Finnmark registrerer at denne ordningen trenger tid for «å sette» seg i Finnmark. Utfordringene ligger i tradisjonene for etterutdanning, geografiske avstander og tillit til Universitetet i Tromsø. Kommunene i Finnmark har tidligere hentet inn foreleser til sine kommuner (regioner), gjerne fra mange forskjellige UH- institusjoner uten å se dette i sammenheng med de andre nærliggende kommunene, eller med bakgrunn i analyse av egne resultater. Den labre tilliten til universitetet bygger på erfaringen som ble gjort i bl. a i oppstarten av Ungdomstrinn i utvikling og ved gjennomføring av

videreutdanningstilbudet fra Universitetet i Tromsø. På skoleeiermøtet i høst (17.10.17) var det i midlertid en omforent forståelse om at alle kommunene i Finnmark skulle benytte seg av det lokale universitetet, Universitetet i Tromsø, i sine planer for desentralisertordning 2018. Samisk høyskole deltok på dette møtet, men har enda ikke tatt en aktiv rolle.

Oppfølgingsordningen: Fylkesmannen i Finnmark har deltatt på samtlige samlinger i regi av Utdanningsdirektoratet der oppfølgingsordningen har vært tema. Fylkesmannen har også informert om ordningen på skoleeiermøter og i Kompetanseutviklingsnettverket i Finnmark.

I Finnmark har vi fem kommuner som er kommet med i oppfølgingsordningen. Fylkesmannen i Finnmark har hatt møte med hver kommune, der representanter for den politiske og administrative skoleeier har vært representert. På disse møtene har vi gått igjennom bakgrunn for ordningen og indikatorsettet. I tillegg hadde vi en gjennomgang av de øvrige dataene som finnes i skoleporten og det ble gitt en analyse av det totale ståstedet i kommunen. Vi gjennomførte tre stedlige møter og to møter pr. Skype (dårlig vær var årsaken til det).

I etterkant av disse møtene har vi hatt telefon- og stedlige møter med de fem kommunene for å motivere dem til å delta i veilederkorpset, med «skreddersøm». Vi har også hatt flere møter med Utdanningsdirektoratet om ordningen og de fem kommunene.

I dag har alle de fem kommunene som kom med i oppfølgingsordningen takket ja til å delta i veilederkorpset med «skreddersøm».

Fylkesmannen erfarer at de kommunene som ble plukket ut i oppfølgingsordningen, i første omgang trenger hjelp på skoleeiernivået. Kommunene har alle deltatt i mange nasjonale satsinger og to av kommunene har allerede vært med i veilederkorpset. Vi registrerte en viss motstand om deltakelse i ordningen når det ble offentliggjort. Vår erfaring tilsier at dette var med bakgrunn i kommunens kapasitet for nye satsinger. Vi fikk etter hvert kommunene på gli, da fokuset ble flyttet fra hele organisasjonen og over til skoleeiernivået og at veilederkorpset skulle ta utgangspunkt i kommunenes særlige behov. Det ble også fokusert på at denne ordningen måtte sees i sammenheng med prosjektet Kompetanseløft Finnmark. Nå har alle fem kommunene signert avtale med veilederkorpset og Fylkesmannen skal følge disse kommunene tett opp.

Rapporter på antall årsverk i landbruksavdelingen... (fra kapittel 7.3.9.1 i TB)

Rapportere på

Rapporter på antall årsverk i landbruksavdelingen per 31.12.2016, antall samlede årsverk i landbruksforvaltningen i kommunene per 31.12.2016, samt antall enheter/landbrukskontor i kommunene i fylket.

Antall årsverk i fylkesmannens landbruksavdeling per 31.12.2017 var 9,5. I tillegg kommer ca 0,5 årsverk på engasjement med oppgave å rullere forvaltningsplanen for UKL. Vi har tilgang til juristen på reindriftsavdelinga som tar noen landbruksaker samt deltar i kontrollarbeidet vårt.

Årsverk i landbruksforvaltningen mm.

Betegnelse på rapporteringskrav	Antall
Antall årsverk i landbruksavdelingen hos FM per 31.12.2017	9,5
Antall samlede årsverk i landbruksforvaltningen i kommunene per 31.12.2017	8,4
Antall enheter/landbrukskontor i fylket per 31.12.2017	8,0

Rapporter på antall årsverk i avdeling... (fra kapittel 7.3.9.2 i TB)

Rapportere på

Rapporter på antall årsverk i avdeling eller seksjon for reindriftsforvaltning.

Vi har 2 årsverk i Vadsø, 5 i Karasjøk og 7,5 i Kautokeino. I tillegg deler vi en jurist med Fylkesmannen i Troms.

Årsverk i reindriftsforvaltningen

Betegnelse på rapporteringskrav	Antall
Antall årsverk i avdeling eller seksjon for reindrift hos FM per 31.12.2017	14,5

Ressurser avsatt til kontrollarbeid skal oppgis... (fra kapittel 7.3.9.3 i TB)

Rapportere på

Ressurser avsatt til kontrollarbeid skal oppgis, fordelt på årsverk og antall personer.

I 2017 har 2 personer jobbet med kontroll i landbruksavdelingen, hvorav en jurist som er lånt fra reindriftsavdelingen. Vi anslår at det er brukt rundt 0,3 årsverk til kontroll i 2017. Dette omfatter ikke kontroll som gjennomføres som en del av saksbehandlingen.

Ressurser avsatt til kontrollarbeid

Betegnelse på rapporteringskrav	Antall
Antall årsverk avsatt til kontroll hos FM i 2017 på landbruksområdet, jf resultatmål pkt 3.3.1.2.1	0,3
Antall årsverk avsatt til kontroll hos FM i 2017 på reindriftsområdet, jf resultatmål pkt 3.3.1.2.2	2,5
Antall personer hos FM som har arbeidet med kontroll i 2017 på landbruksområdet, jf resultatmål pkt 3.3.1.2.1	2,0
Antall personer hos FM som har arbeidet med kontroll i 2017 på reindriftsområdet, jf resultatmål pkt 3.3.1.2.2	10,0

Rapporter på tiltak og virkemiddelbruk for bedre skogsvegnett... (fra kapittel 7.3.9.4 i TB)

Rapportere på

Rapporter på tiltak og virkemiddelbruk for bedre skogsvegnett, herunder omfang (kilometer/kroner) for nybygging, ombygging og vedlikehold av skogsvegnettet.

Vi har størst fokus på å ruste opp skogsvegnettet og mindre fokus på nybygging. I 2017 ble det rustet opp 1948 meter med skogsveger i fylket, 5 vegprosjekt i Pasvik og ett i Karasjok. Totalt er det utbetalt 314648 kr. Dette er mindre enn forventet, og skyldes at Fefo har hatt lite ressurser til dette formålet i år. Ingen private vegprosjekt ble søkt om i 2017.

Innenfor regionalt kartsamarbeid og arealressurskart... (fra kapittel 7.3.9.5 i TB)**Rapportere på**

Innenfor regionalt kartsamarbeid og arealressurskart skal det rapporteres i henhold til tabell:

- Eventuelle kommuner i fylket som ikke har ajourført AR5 og sendt nye jordregisterfiler til Landbruksregisteret (Lreg).
- Eventuelle utfordringer kommunene har med ajourføring av arealressurskart (AR5).

17 kommuner har ikke levert kontinuerlig ajourholdt AR5 i 2016 og det er ikke produsert jordregister til landbruksregisteret for noen av kommunene i Finnmark i 2016.

Hovedårsaken til manglende ajourføring av AR5 i Finnmark er ressursmangel og manglende prioritering fra kommuneledelsens side. Fylkesmannens landbruksavdeling opprettholder vår anbefaling om at det utvikles et ajourholdsverktøy med lavt brukergrensesnitt, slik at jordbrukssejere og kan gjøre ajourholdet på egenhånd.

Kartsamarbeid og arealressurskart

	Kommuner uten ajourføring/oppdatering	Antall kommuner som ikke har ajourført/oppdatert	Antall kommuner i fylket
AR5 tilstand	89 %	17	19
Jordregister tilstand	100 %	19	19

Beskriv kort arbeidet med klimatiltaak innenfor landbrukssektoren... (fra kapittel 7.3.9.6 i TB)**Rapportere på**

Beskriv kort arbeidet med klimatiltaak innenfor landbrukssektoren, og gi en vurdering av måloppnåelse for miljøvirkemidlene.

Vi har gitt innspill til kommunale klima- og energiplaner der vi oppfordrer kommunene til å bygge mer miljøvennlig bla. ved å velge tre framfor stål og betong ved nybygg og rehabilitering. Det er også oppfordret til å bruke skogressursene lokalt i klimaarbeidet ved økt skjøtsel, gjødsling og planting.

Vi arbeider også aktivt for økt bruk av tre i fylket, ved å ha tett oppfølging av lokale trebedrifter. Vi oppfordrer bedriftene til å samarbeide tettere om salg og markedsføring av lokalt produserte trevarer. Økt trebruk i alle ledd er et godt klimatiltaak som vi oppfordrer kommuner, private og statlige aktører om å implementere i sine planer. Vi har bidratt med økonomisk støtte til prosjekter med klima som tema i Norsk landbruksrådgivning.

Innen regionale miljøtilskudd er søknadsandelen lav blant foretakene i Finnmark. Utbetalingene til foretakene er også veldig varierende. I enkelte kommuner er måloppnåelsen høy, tilskuddene er godt tilpasset behovene der. I andre kommuner er det relativt få søkere, tilskuddene passer ikke like godt til behovene og måloppnåelsen er lav.

Vi har hatt en økning av søknader om tilskudd til drenering, men fortsatt er aktiviteten lav.

Fylkesvise midler i Klima- og miljøprogrammet:

Vi har mottatt og innvilget to søknader under denne ordningen i 2017, totalt er det utbetalt 107 000 kr av en total pott på 120 000 kr. Det er ene prosjektet går ut på å teste ut nye grasarter som man forventer tåler endringer i klimaet bedre. Dette prosjektet går i regi av Norsk landbruksrådgivning over to år. Testing av arter og sorter som er på markedet, men ikke i bruk i Finnmark, vil være nyttig for å sikre grovforproduksjon i framtida.

Beskriv kort arbeidet med saker etter naturmangfoldloven... (fra kapittel 7.3.9.7 i TB)**Rapportere på**

Beskriv kort arbeidet med saker etter naturmangfoldloven, verneplaner, energisaker og konsekvensutredninger som berører landbruk.

Fylkesmannen deltar i prosessen om frivillig vern av skog i Pasvik. Finnmarkseiendommen har tilbudt store arealer med barskog i Sør-Varanger til vernemyndighetene i bytte mot at eksisterende verneområder justeres/innskrenkes. Vi har deltatt i møter med Allskog og Multiconsult og fylkesmannens miljøvernnavdeling.

Gi en overordna vurdering av kontrollresultatene i forbindelse med forvaltning... (fra kapittel 7.3.9.8 i TB)**Rapportere på**

Gi en overordna vurdering av kontrollresultatene i forbindelse med forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak.

Det er gjennomført forvaltningskontroll av følgende kommuner i 2017: Kautokeino, Porsanger og Alta. Fem foretak ble kontrollert i henhold til kontrollplanen.

Kontrollresultater:

Kautokeino, RMP: - fire funn

1. RMP-tilskudd gitt på samme eiendom som har mottatt AK-tilskudd, for ordning der slik overlapp ikke tillates
2. Gitt tilskudd til sau på beite i utmark, der vilkår om transport ikke er opprettholdt
3. Manglende risikovurdering og kontroll
4. Meget kort saksbehandlingstid per søknad. Fylkesmannen setter spørsmålstegn ved om den korte tiden som er brukt til å behandle hver enkelt sak er tilstrekkelig for å gjennomføre alle de oppgavene kommunen skal gjøre i saksbehandlingen.

Alta, SMiL: - to funn

1. gitt tilskudd til grøfting
2. uklart hvilke vurderinger kommunen har gjort i hht forskriften § 1

Porsanger, SMiL: - tre funn

1. uklart hvilken bestemmelse i forskriften de enkelte tiltakene går under
2. ikke fremlagt vurdering på om tiltakene er tiltak utover vanlig jordbruksproduksjon, forskriften § 1
3. ikke fremlagt vurdering på om tiltakene er kulturlandskapstiltak eller forurensingstiltak, forskriften § 5

Vurdering av kontrollresultatene i forvaltningskontroll:

SMiL: Hovedsaklig var saksbehandlingen i tråd med regelverk, de avvikene som ble funnet kan rettes opp med mindre justeringer. Kommunene har blitt bedt om å redegjøre for hvilke vurderinger som er gjort, og hvordan sakene følges opp videre. Kontrollene er ikke lukket.

RMP: Kommunen er bedt om å redegjøre hvilke vurderinger de har gjort, hvilke undersøkelser som er gjort, om de har oppfylt krav til saksbehandling i hht rundskriv, om de har gjennomført risikovurdering og kontroll. Kontrollen er ikke lukket.

Ressurser:

2 personer, 0.3 årsverk

I henhold til tabell i årsrapport skal det gis en oversikt... (fra kapittel 7.3.9.9 i TB)**Rapportere på**

I henhold til tabell i årsrapport skal det gis en oversikt over og en vurdering av klager og dispensasjonssøknader behandlet av fylkesmannen.

Det har i 2017 ikke vært klager behandlet av Fylkesmannen.

Det er 3 dispensasjonssøknader, hvorav en er avslått. Av de innvilgede søknadene gjelder en dispensasjon fra krav om næringsinntekt og en dispensasjon for å beholde landbruksseiendom til fritidsformål.

Klage- og dispensasjonssaker

Betegnelse på rapporteringskrav	Klager medhold	Klager delvis medhold	Klager avslag	Klager under behandling	Dispensasjoner innvilgelse	Dispensasjoner avslag
Produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid	0	0	0	0	0	1
Avløsning ved sykdom og fødsel mv.	0	0	0	0	1	0
Tidligpensjon for jordbrukere	0	0	0	0	1	0
Regionale miljøtilskudd	0	0	0	0	0	0
SMiL	0	0	0	0	0	0
NMSK	0	0	0	0	0	0

Rapporter i henhold til tabell... (fra kapittel 7.3.9.10 i TB)**Rapportere på**

Rapporter i henhold til tabell:

- Antall mottatte redegjørelser fra kommunen for avkortning av tilskudd (kopi av brev som er sendt søker), samt antall kommuner som har sendt dette (søknadsomgangen januar 2017).
- Antall mottatte redegjørelser fra kommunene i saker hvor det ikke avkortes selv om det er avdekket avvik som ville medført merutbetaling (begrunnelse skal sendes FM i PT-4100B), samt antall kommuner som har sendt dette (søknadsomgangen januar 2017).

Vi har rapportert søknadsomgangen august 2016 siden den ikke ble tatt med i årsrapporten for 2016.

Kommunene har nå en større bevissthet på å vurdere avkortinger ved avvik og vi ser en økning i antall avkortinger og redegjørelser i saker hvor det ikke avkortes.

Avkortinger produksjonstilskudd

	Antall mottatte redegjørelser	Antall kommuner som skulle sendt redegjørelse	Antall kommuner som har sendt redegjørelse
Redegjørelse fra kommunen for avkortning av tilskudd (kopi av brev som er sendt til søker)	10	5	5
Redegjørelse fra kommunen i saker hvor det ikke avkortes selv om det er avdekket avvik som ville medført merutbetaling (begrunnelse i PT4100B)	16	6	6

Reindriftsforvaltning (fra kapittel 7.3.9.11 i TB)**Rapportere på**

- Rapportere på andel godkjente bruksregler og andel utarbeidede distriktsplaner
- Beskriv hvilke tiltak fylkesmannen har gjennomført knyttet til brudd på bruksreglene, samt ulovlige gjerder og anlegg
- Beskriv status i samarbeidsforumet med Norske Reindriftsamers Landsforbund og Sametinget, samt dialogen med reindriftsnæringen.

Alle distrikter i Finnmark har godkjente bruksregler, unntatt distrikt 23 og 30B. Distrikt 23 har ikke et fungerende styre, men Fylkesmannen vil ta initiativ til å få dette på plass. For distrikt 30B har FM overtatt arbeidet med bruksregler, og disse ventes vedtatt høsten 2018. Alle sommerbededistriktene unntatt distrikt 23 har utarbeidet distriktsplaner. Kvaliteten er imidlertid svært variabel, og FM har ikke hatt kapasitet til å gripe tak i dette. Vi har prioritert å få på plass gode bruksregler.

FM har gitt et pålegg med tvangsmulkt for beiting i strid med bruksregler, og løst flere saker gjennom dialog med partene og varsel om pålegg.

Fylkesmannen har grepet tak i omfattende gjerdebygging på høstbeitene i distrikt 16, og jobber med en helhetlig plan sammen med styret. Planen skal innarbeides i bruksreglene. FM har også fulgt opp en tvist mellom to distrikter i vestre sone i Kautokeino om en gjerdestrekning.

Via reindriftsavtalen for 2017/18 ble det bevilget penger til riving av gamle gjerder og anlegg i Vest-Finnmark. Fylkesmannen har på grunnlag av søknader fra distriktene, befart omsøkte gjerder og anlegg, utarbeidet kostnadsoverslag i samråd med distriktet og gjort vedtak om tilskuddstildeling. Arbeidet vil bli videreført sommeren 2018.

Møte i samarbeidsforumet med NRL og Sametinget høsten 2017 ble avlyst pga. manglende deltakelse fra næringen. Brev til LMD av 29.08.2017 om endringer i ordningen med samisk og reindriftsfaglig medvirkning i reindriftsforvaltningen er ubesvart.

Fylkesmannen har hatt møte med en rekke distrikter i 2017, bl.a. om reintallsutfordringer, og deltatt på årsmøtet i flere distrikter. FM har også en utstrakt kontakt med næringen gjennom oppmøte på våre kontorer og gjennom telefon og epost.

Fylkesmannen skal gi en samlet egenvurdering... (fra kapittel 7.3.10.1.1 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en samlet egenvurdering av hvordan arbeidet med 0-24 samarbeidet har fungert i henhold til embetets målsettinger og ambisjoner. Herunder skal det framkomme hvilke egne mål som er satt for arbeidet. I egenvurderingen skal fylkesmannen vurdere hvilke tiltak som har gitt de beste resultatene og i størst grad bidratt til samarbeid og samordning i og mellom kommuner og fylkeskommunen, tjenester og institusjoner som arbeider for og med utsatte barn og unge og deres familier.

Våre ambisjoner for arbeidet med 0 - 24 har vært å etablere 0 - 24 som en prosjektform. Prosjektleder er tilsatt og det er nedsatt egen prosjektgruppe fra Oppvekst- og utdanningsavdelingen og helse- og sosialavdelingen. Prosjektet skal være forankret og styrt fra ledelsen ved embetet. Selve tiltak for prosjektet, som både er interne og eksterne, vil komme i 2018. Tiltak fram til nå har vært å kartlegge kommunene i fylket og skaffe oversikt over samarbeidspartnere- og arenaer for prosjektet.

Av andre tiltak har vi bidratt med midler til Barnehuset i Tromsø. Midlene er brukt til å utarbeide og distribuere samtalekort om kroppsregler til barnehagene i Finnmark.

Vi har også gjennomført tverrfaglige fagmøter hvor radikaliserings og psykisk helse blant flyktningbarn- og unge var tema (se rapporteringspunkt 3.1.2.5).

I alt har vi ikke kommet ordentlig i gang med prosjektet 0-24, annet at vi har organisert det interne arbeidet slik at vi i 2018 skal være best mulig rustet til å gå tungt inn i det tverrfaglige perspektivet, både internt og eksternt. Blant annet er planen å plukke ut tre kommuner i fylket som skal ha spesiell oppmerksomhet med tanke på de utsatte barn og unge, og det tverrfaglige samarbeidet rundt disse. Dette som en del i det å skape gode eksempler på hvordan det kan gjøres innenfor ulike sider ved arbeidet.

Fylkesmannen skal også kort redegjøre... (fra kapittel 7.3.10.1.2 i TB)**Rapportere på**

Fylkesmannen skal også kort redegjøre for områder der det er særlige utfordringer knyttet til tjenestetilbud for utsatte barn og unge.

Særlige utfordringer knyttet til tjenestetilbudet for utsatte barn og unge, sett fra tilbudet i barnehage og opplæring: Det er hovedsakelig tre utfordringer som peker seg ut:

- 1) Enslige mindreårige flyktninger har ikke godt nok tilrettelagt opplæringsstilbud i enkelte kommuner. Denne gruppen har mangler i samordningen av tjenestetilbudet innenfor opplæring og helse/sosial.
- 2) Kompetanse: Flere kommuner har lav kompetanse om alternativ opplæringsarena. Barnehager og skoler har lav kompetanse om barn med utagerende atferd. Mange kommuner mangler tverrfaglige kompetanseplaner.

3) Tjenestetilbudet i en spesifikk kommune når det gjelder mobbing og krenkelses i barnehage og skole. Kommunen mangler planer for oppfølging av sårbare barn og unge.

Fylkesmannen skal gi en samlet redegjørelse... (fra kapittel 7.3.10.2.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en samlet redegjørelse for arbeidet og erfaringene embetet har gjort seg i det tverretatlige samarbeidsprosjektet med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Utdanningsdirektoratet for å bedre opplærings situasjonen og skoleresultatene til barn og unge i barnevernet. Herunder bes det om en redegjørelse for status rundt embetets arbeid med informasjon og motivasjon til bruk av veilederen «Samarbeid mellom skole og barnevern – En veileder».

Fylkesmannen har i 2017 påbegynt monitorering av skoleresultat for barn og unge i barnevernet. Dette krever tverretatlig samarbeid både internt i embetet, og eksternt. Vi har skaffet oss oversikt over hvor mange barn det er i barnevernet som fullfører videregående skole. Vi har ikke statistikk over hvilke kommuner disse barna tilhører, hvordan disse barna presterer på skolen de tilhører, og dette arbeidet er påbegynt.

Fylkesmannen informerer om veilederen "Samarbeid mellom skole og barnevern- En veileder" på fagsamlinger med skoleeiere, skoleledere og PPT.

Fylkesmannen skal gi en samlet redegjørelse... (fra kapittel 7.3.10.3.1 i TB)

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en samlet redegjørelse for arbeidet og erfaringene embetet har gjort seg i det tverretatlige samarbeidsprosjektet med Arbeids- og velferdsdirektoratet med «Forsøk med NAV-veileder i videregående skoler». Herunder bes det om en redegjørelse av konkrete tiltak i embetet og planer embetet har for det videre arbeid i fylket.

NAV-veiledere i videregående skole-prosjektet har hatt fire prosjekter i Finnmark. Prosjekt Karasjok ble avsluttet i løpet av 2016. Prosjektene i Alta og Kautokeino hadde plannmessig avslutning etter endt periode ved utgangen av 2017. Prosjekt Hammerfjorden videreføres i 2018 grunnet sen oppstart.

Kautokeino har søkt om videreføring av veiledere på skole, ut skoleåret 2018/2019 med mål om at det skal bli et varig tiltak. I Hammerfest er det også søkt om videreføring. NAV-leder der opplyser at uavhengig av friske midler vil NAV opprettholde tiltaket med en veileder permanent på skolen.

Samarbeidet på fylkesnivå med NAV-Finnmark, Finnmark fylkeskommune og mellom Helse- og sosial/oppvekst og utdanning er videreført i samme form som i 2016.

Fylkesnivået har deltatt på nasjonal samling og hatt nettverksmøte med prosjektene i forbindelse med dette. NAV Finnmark har representert fylkesnivået på prosjektenes styringsgruppemøter. Erfaringsspredning har skjedd ved at Alta-prosjektet har møtt NAV kontor fra hele fylket og presentert sine erfaringer. Vi har tatt i bruk lyd/bilde-verktøy til dette.

Ut over dette er tilbakemeldingene at kunnskap om og kjennskap til samarbeidspartnerne medfører økt kommunikasjon og samhandling, sammenlignet med situasjonen før prosjektperioden. To av prosjektene melder om dette i sine tilbakemeldinger etter avslutning av prosjektperioden.

Embetet har ansatt en egen prosjektleder for 0-24-satsingen. Erfaringer fra prosjekt NAV-veiledere i videregående skole vil inngå i dette prosjektet.

3.4 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk

Samlet sett vurderer vi ressursutnyttelsen som meget god. I 2017 planla vi med et underforbruk på 05201 for å frigjøre midler til omstillingsprosessen, noe vi lyktes med til tross for en generell stram økonomisk situasjon. Embetet har hatt stor nedgang i sykefraværet fra 6,6% i 2016 til 4,0 i 2017. Dette skyldes bevisst jobbing internt i embetet for å få redusert sykefraværet

Embetet hadde en turnover på 11,3% i 2017. Dette er for høyt og vi bruker store ressurser på rekruttering av nye medarbeidere. Denne problemstillingen medfører også merbelastning for medarbeiderne i fagavdelingene, både i form av meroppgaver i perioder, og opplæring av nye medarbeidere.

Kommentarer til ressurstabell:

Den generelle økningen i ressursbruk på 0525 skyldes at embetene i 2017 ble pålagt å bokføre bruttolønn, samt betale pensjonspremie til SPK. Dette medførte en økning av totale lønnsutgiftene på ca. 14% og gjenspeiles i tabellen under.

For BLD er det endring i ressursbruk i 2017 pga. rammeoverføring av oppgaver knyttet til barnevernet.

LMD har en større endring i ressursbruken for 2017 som følge av rammeoverføring av reindriftsforvaltningen fra fagkapittel til 0525

JD har en større endring som skyldes styrking av beredskap med ca. 600`

KD har en større endring på fagdep. som i hovedsak skyldes lønn prosjektansatte i forbindelse med nye satsinger knyttet til kvalitetsutvikling, samt nye tildelinger i 2017.

Ingen vesentlige avvik utenom det som er nevnt ovenfor.

Ressursrapportering

Departement	Kapittel 0525, 2017	Fagdep. 2017	Kapittel 0525, 2016	Fagdep. 2016
Arbeids- og sosialdepartementet	2 192	535	2 197	532
Barne- og likestillingsdepartementet	2 559	8	1 534	436
Helse- og omsorgsdepartementet	11 139	1 352	9 494	1 202
Justis- og beredskapsdepartementet	4 824	5 033	3 074	5 632
Klima- og miljødepartementet	11 319	2 028	10 502	2 235
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	20 985	0	20 430	0
Kunnskapsdepartementet	6 179	1 936	5 887	1 072
Landbruks- og matdepartementet	17 436	2 942	6 036	11 988
Andre	1 868	0	158	876
Sum	78 501	13 834	59 312	23 973

3.5 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultat

Vi mener at samfunnsoppdraget har blitt løst på en god måte innenfor våre gitte økonomiske rammer. Resultatene er oppnådd i et krevende år hvor mye ressurser har gått til omstillingsarbeid.

For embetets regnskapsresultat for alle kapitler/poster viser vi til årsregnskapet i kapittel 6.

4 Styring og kontroll i embetet

4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging

Fylkesmannen tar i sin planlegging utgangspunkt i Fylkesmannsinstruks, tildelingsbrev og virksomhets og økonomiinstruks. I tillegg har fylkesmannen en langsiktig strategisk plan, som utgjør et samlet overordnet mål for vår virksomhet.

4.1.1 Embetets risikostyring

I vår virksomhetsplanlegging risikovurderes og kategoriseres hvert enkelt oppdrag og får fargene grønt, gult eller rødt avhengig av risiko. Oversikt over vesentlige risikoområder blir også rapportert til KMD. For 2017 har vi utarbeidet en egen risikoanalyse med tiltak, som er fulgt opp. Avdelingsdirektørene følger opp og vurderer risiko fortløpende. Embetsledelsen følger opp avdelingsdirektørene gjennom lederoppfølgingsamtaler. Embetet har god økonomistyring og effektiv saksbehandling med restanseoppfølging. Risk Manager er embetets system for risikooppfølging. Risiko avdekkes og lukkes ved bruk av vårt avvikssystem.

4.1.2 Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak

Vi innførte i 2016 verktøyet RiskManager for internkontroll for både HMS og informasjonssikkerhet. Dette verktøyet erstattet vårt tidligere manuelle verktøy for avvikhåndtering.

Vi benytter oss av RiskManager til rapportering av avvik, rapportering og dokumentstyring. I 2017 har vi fortsatt hatt fokus på revisjon av store dokumenter og overflytting av prosedyrer. Vi har fått på plass prosedyrer for både HMS og informasjonssikkerhet. Tilgangsstyring i RISK Manager er etablert og noen av avdelingene har tatt i bruk systemet i forbindelse med utarbeidelse av virksomhetsplan.

Fylkesmannen har fokus på økt bruk av RISK Manager i embetet. Det er gitt opplæring og informert om rutiner rundt varsling av avvik. Vi erfarer at andel avvik som meldes har steget betraktelig etter at RISK Manager ble tatt i bruk. Avvik lukkes, ved at det iverksettes tiltak med frist for oppfølging.

4.1.3 Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet

Etter å ha korrigert for naturlig avgang ble turnover i 2017 beregnet til 11,3 %. Dette er en økning på 1,7 % fra 2016. Bemanningssituasjonen oppleves å være tilfredsstillende totalt sett, men embetet bruker mye ressurser på rekruttering og opplæring av nye medarbeidere. Vi har videreført arbeidet med å rekruttere og beholde kompetente medarbeidere gjennom interne tiltak i samarbeid med de tillitsvalgte. I tillegg har vi deltatt på yrkesmesser og videreført partnerskap med private og offentlige aktører med fokus på å rekruttere og beholde medarbeidere.

Når det gjelder embetets kapasitet er avspasering av reisetid den faktoren som berører oss mest i negativ retning. I Finnmark tar reiser svært lang tid, noe som betyr at våre medarbeidere svært ofte må reise på sin fritid. En konsekvens av dette er at våre medarbeidere avspaserer reisetid tilsvarende 12-13 % av embetets totale saksbehandlings- og lederressurs, noe som medfører at embetet i realiteten får mindre ressurser til å gjennomføre våre pålagte oppgaver. Vi rekrutterer godt til alle stillinger, selv om det må bemerkes at søkermassen til våre ledige stillinger ofte består av yngre søkere med god formell kompetanse, men i mindre grad praksis og erfaring fra offentlig forvaltning.

Kompetansesituasjonen i embetet vurderes som god. Vi har relevant faglig og godt kvalifiserte medarbeidere som bidrar til å løse våre oppdrag, på en tilfredsstillende måte.

4.1.4 Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)

Vi har lister over kjøretøyer som eies/leases av embetet, dette gjelder særlig på reindriftsavdelingen. Vognkort samt anskaffelsesdokumentet ligger i sak/arkivsystemet.

Utover dette har ikke embetet eiendeler bortsett fra møbler og datautstyr.

4.1.5 Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet

Ingen merknader fra Riksrevisjonen.

Status for arbeidet med informasjonssikkerhet

Som nevnt i kapittel 4.1.2 har vi innført verktøyet RiskManager for internkontroll ved embetet. Dette er tatt i bruk i informasjonssikkerhetsarbeidet. Alle avdelinger har hatt opplæring, og vi oppfordrer til å melde informasjonssikkerhetsavvik, både stort og smått.

Vi erfarer at andel avvik som meldes har steget betraktelig etter at RISK Manager ble tatt i bruk. Avvik lukkes ved at det om nødvendig iverksettes tiltak, med frist for oppfølging.

Det er etablert sikkerhetsutvalg i embetet som arbeider med blant annet sikkerhetsmessige forbedringer i embetet med utgangspunkt i etablerte instruksjer og rutiner.

Vi har innført en policy på informasjonssikkerhet som gjelder all informasjonsbehandling som skjer internt i embetet og som embetet har ansvaret for eksternt. Dette omfatter all behandling, lagring og kommunikasjon av informasjon både muntlig, på papir og digitalt. All bruk av IKT-verktøy er også inkludert.

Difi sin veileder for informasjonssikkerhet legges til grunn for vårt arbeid med informasjonssikkerhet.

Så godt som alle ansatte har i 2017 gjennomført e-læringskurs i informasjonssikkerhet.

4.2 Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende

Sykefraværstatistikken for embetet gjennomgås både i AMU-møte, ledermøter og IDF-møte med de tillitsvalgte. Fylkesmannen i Finnmark hadde et sykefravær i 2017 på 4,0 %. Dette er en nedgang med 2,6 prosentpoeng fra 2016.

Embetet har en forholdsvis høy turnover med 11,7 % Turnover- og kompetansesituasjonen er kommentert i punkt 4.1.3.

Andel midlertidige ansatte er økt fra 9,6 % i 2015 til 12,6 % i 2016. Embetet ønsker å redusere antall midlertidig ansatte.

Ansettelsesforholdene styres imidlertid i stor grad av hvilken økonomisk tildeling som gis embetet. Særlig innenfor miljøområdet gis det årlige prosjektmidler, noe fører til midlertidige tilsetninger for å få gjennomført oppdragene.

Fylkesmannens arbeid knyttet til HMS er kommentert i punkt 4.1.2. Vi har videreført tiltak om en time trening i arbeidstiden for alle ansatte og AMU har brukt av sitt tildelte budsjett for å holde treningsrommet utstyrmessig oppgradert. Det ble gjennomført kurs i førstehjelp for ansatte i tillegg til de opplæringstiltak og brannøvelser som ble gjennomført i hht interne rutiner. Av tabellene i punkt 2.3 ser man at den prosentvise kjønnsfordelingen ved embetet er svært skjev – med nesten 2/3 kvinnelige ansatte. Slik har situasjonen vært i vårt embete over mange år, og den er vel således en trend som likner det man ser i staten for øvrig. Ved utlysning av ledige stillinger skriver Fylkesmannen i Finnmark alltid statens mangfoldserklæring i annonseteksten. Vi innkaller til intervju minst en av ikke-vestlig bakgrunn dersom vi har slike søkere og som vurderes som kvalifisert til stillingen. Vi har fokus på å bygge en organisasjon som gjenspeiler et tverrsnitt av Norges befolkning med hensyn til kjønn, alder, etnisitet, bakgrunn osv.

Også i 2017 har vi hatt betydelig utfordring med trusler/trakkassering av noen av våre ansatte, som følge av utførelse av arbeid for Fylkesmannen. Det er iverksatt en rekke tiltak for å ivareta det psykososiale arbeidsmiljøet for de berørte og embetet. Saken er politianmeldt og Fylkesmannen har engasjert advokat for å følge opp politiets arbeid. Saken har medført en stor belastning for de involverte, og har utfordret organisasjonen på flere områder.

5 Vurdering av framtidssutsikter

5.1 Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt

Finnmark står i 2017 i en reformfase, både med hensyn til sammenslåing av fylkene, fylkeskommunene og andre offentlige organer og institusjoner. Utviklingen for fylket og embetet vil være avhengig av at folk med fagkompetanse blir utdannet, flytter til, og blir i fylket.

Finnmark består av mange små kommuner, og dette vil også være tilfellet i flere år framover. Mangel på kapasitet og kompetanse inne flere sentrale områder vil være en utfordring, og det må arbeides med utvikling utfra de faktiske forutsetningene som foreligger.

De største utfordringene for en framtidig positiv utvikling i fylket synes fra vårt ståsted fortsatt å være knyttet fagkompetanse, forsyningssikkerhet og energitilgang, kommuneøkonomi og planverk for god samfunnsutvikling og raskere nyetableringer. Attraktive offentlige og private tjenestetilbud er avgjørende for å sikre lysten til fortsatt å bo i fylket vårt. Regional stats tilstedeværelse i fylket anses også som viktig i et framtidsperspektiv.

Det knytter seg noe større usikkerhet til utviklingen og framtiden til Finnmark nå enn de siste år. Manglende funn i petroleumsløstsesongen 2017, sviktende lønnsomhet i petroleum og mineralnæringen, handelshindringer mot Russland, redusert innvandring og asyltilstrømming og ikke minst den demografiske utviklingen er trekk som kan føre til utfordringer i fylket. Kravet til effektivisering og gevinstrealisering, og økonomiske modeller som i mange tilfeller tar utgangspunkt i antall innbyggere gir utfordringer for vårt geografisk store fylke, med få innbyggere.

Deler av primærnæringene er utviklingen svært positiv, og innfor fiskerisektoren og havbruksnæringen er det positivitet og mange muligheter for utvikling.

Det er fortsatt viktig å følge utviklingen i folketallet i kommunene våre nøye.

Vi kan i stor grad løse vårt samfunnsoppdrag også i framtiden. Fortsettelse av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen som ble innført fra 2015, vil føre til mindre handlingsrom og fleksibilitet i embetet. Økte oppgaver vil måtte medføre mer ressurser, men vi kan møte noen av utfordringene igjennom økt bruk av IKT, bedre ressursutnyttelse og organisasjonsendringer, som embetet er godt i gang med.

Føringene i Digital Agenda for Norge vil fortsatt være betydningsfulle for utviklingen av Finnmark. Beslutninger om utvikling av infrastruktur i fylket som forutsatt i Digital Agenda for Norge, vil være svært viktig med sikte på næringsutvikling og like muligheter for innbyggere i Finnmark. Vi ser at det er nødvendig med ekstra solide løsninger som har god redundans. Dette gjelder også innenfor energisektoren.

5.2 Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

I forbindelse med sammenslåingen mellom Troms og Finnmark vil det nye embetet få flere kompetente ansatte som sammen vil kunne sørge for bedre tjenester til befolkningen i det nye fylket. De økonomiske rammer for det nye embetet vil påvirke muligheten for å oppnå de fastsatte mål. Rekruttere og beholde god fagkompetanse lokalt i Finnmark vil være avgjørende for å ivareta Finnmarksperspektivet og den særskilte Finnmarkskompetansen embetet besitter i dag. Det vil være avgjørende for å på sikt sørge for at befolkningen i Finnmark får gode og likeverdige tjenester.

6 Årsregnskap

[Årsregnskap for Finnmark.pdf](#)